

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PRÁVNICKÁ

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Plzeň 2023

Mgr. et Mgr. JIŘÍ KUBEŠ

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PRÁVNICKÁ

DIPLOMOVÁ PRÁCE

„Analýza fenoménu domácího násilí“

MGR. ET MGR. JIŘÍ KUBEŠ

Plzeň

2023

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA PRÁVNICKÁ
Katedra veřejné správy

„Analýza fenoménu domácího násilí“

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Předkládá: Mgr. et Mgr. Jiří Kubeš

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Tomáš Louda, CSc.

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta právnická
Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Mgr. Bc. Jiří KUBEŠ**
Osobní číslo: **R18M0507P**
Studijní program: **M6805 Právo a právní věda**
Studijní obor: **Právo**
Téma práce: **Analýza fenoménu domácího násilí**
Zadávací katedra: **Katedra veřejné správy**

Zásady pro vypracování

1. Úvod
2. Cíl práce
3. Přehled současného stavu řešené problematiky
4. Metodika práce
5. Vlastní práce
6. Závěr

Rozsah diplomové práce:
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

- ČÍRTKOVÁ, Ludmila: Moderní psychologie pro právníky. Praha : Grada Publishing, 2008, ISBN 978-80-247-2207-8.
- ČÍRTKOVÁ, Ludmila et al. Pomoc obětem (a svědkům) trestných činů : Příručka pro pomáhající profese. Praha : Grada Publishing, 2007, ISBN 978-80-247-2014-2.
- MATOUŠEK, Oldřich et al. Encyklopedie sociální práce. Praha : Portál, 2013, ISBN 978-80-262-0366-7.
- SPURNÝ, Joža: Psychologie násilí. Praha : Eurounion, 1996, ISBN 80-8585-30-4.
- ŠEVČÍK, Drahomír et al. Domácí násilí : Kontext, dynamika a intervence. Praha : Portál, 2011, ISBN 978-80-7367-690-2.

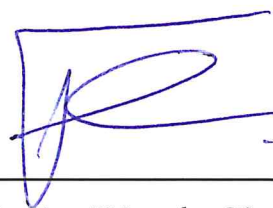
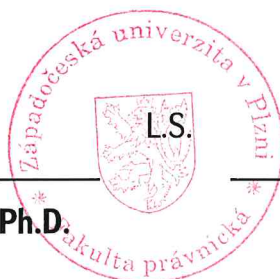
Vedoucí diplomové práce: **JUDr. Tomáš Louda, CSc.**
Katedra veřejné správy

Datum zadání diplomové práce: **29. března 2022**
Termín odevzdání diplomové práce: **31. března 2023**

JUDr. et PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.
děkan

JUDr. Tomáš Louda, CSc.
vedoucí katedry

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci na téma „Analýza fenoménu domácího násilí“ zpracoval samostatně a že jsem vyznačil prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpal, způsobem ve vědecké práci obvyklým.

V Plzni dne 30. září 2022

.....
Mgr. et Mgr. Jirí Kubeš

Poděkování

Rád bych tímto poděkoval vedoucímu mé diplomové práce panu **JUDr. Tomáši Loudovi, CSc.**, za jeho cenné rady poskytnuté při zpracování této práce.

Stejně tak děkuji paní **Bc. Janě Hájkové**, která je oporou celé katedry a za její lidský přístup ke studentům.

Děkuji mojí drahé milované ženě **Janě** a celé mé rodině, která mě dlouhodobě při studiu duševně podporuje a vnáší mi do života radost.

V neposlední řadě děkuji všem dobrým pedagogům, se kterými jsem se při studiích setkal a kteří obohatili můj život o nové poznatky, zkušenosti i četná moudra.

Obsah

1	ÚVOD	1
2	CÍL PRÁCE	3
3	PŘEHLED SOUČASNÉHO STAVU ŘEŠENÉ PROBLEMATIKY	6
3.1	VYMEZENÍ POJMU NÁSILÍ, TÝRÁNÍ A DOMÁČÍHO NÁSILÍ.....	6
3.2	DRUHY A ZNAKY DOMÁČÍHO NÁSILÍ	17
3.3	OSOBA OBĚTI DOMÁČÍHO NÁSILÍ	23
3.4	OSOBA PACHATELE DOMÁČÍHO NÁSILÍ	27
3.5	PŘÍČINY DOMÁČÍHO NÁSILÍ.....	30
3.5.1	<i>Jednofaktorové teorie</i>	30
3.5.2	<i>Multifaktorové teorie</i>	31
3.6	STEREOTYPY VE VNÍMÁNÍ DOMÁČÍHO NÁSILÍ	31
3.7	TERAPEUTICKÉ PROGRAMY.....	35
3.8	PREVENCE DOMÁČÍHO NÁSILÍ.....	36
3.9	PRÁVNÍ ÚPRAVA DOMÁČÍHO NÁSILÍ V ČR.....	36
3.10	AKČNÍ PLÁN PREVENCE DOMÁČÍHO NÁSILÍ.....	41
4	METODIKA PRÁCE	44
5	VLASTNÍ PRÁCE	47
5.1	VYHODNOCENÍ IDENTIFIKAČNÍCH OTÁZEK	47
5.1.1	<i>Složení respondentů podle pohlaví</i>	47
5.1.2	<i>Složení respondentů podle věkové struktury</i>	47
5.1.3	<i>Složení respondentů podle vzdělání</i>	48
5.2	VYHODNOCENÍ VĚCNÉ ČÁSTI DOTAZNÍKU.....	49
5.2.1	<i>Vyhodnocení odpovědi na otázku 1</i>	50
5.2.2	<i>Vyhodnocení odpovědi na otázku 2</i>	52
5.2.3	<i>Vyhodnocení odpovědi na otázku 3</i>	53
5.2.4	<i>Vyhodnocení odpovědi na otázku 4</i>	54
5.2.5	<i>Vyhodnocení odpovědi na otázku 5</i>	55
5.2.6	<i>Vyhodnocení odpovědi na otázku 6</i>	56
5.2.7	<i>Vyhodnocení odpovědi na otázku 7</i>	57
5.2.8	<i>Vyhodnocení odpovědi na otázku 8</i>	58
5.2.9	<i>Vyhodnocení odpovědi na otázku 9</i>	60
5.2.10	<i>Vyhodnocení odpovědi na otázku 10</i>	61
5.2.11	<i>Vyhodnocení odpovědi na otázku 11</i>	62
5.2.12	<i>Vyhodnocení odpovědi na otázku 12</i>	63
5.2.13	<i>Vyhodnocení odpovědi na otázku 13</i>	65
5.2.14	<i>Vyhodnocení odpovědi na otázku 14</i>	66
5.2.15	<i>Vyhodnocení odpovědi na otázku 15</i>	68
5.2.16	<i>Vyhodnocení odpovědi na otázku 16</i>	69
5.2.17	<i>Vyhodnocení odpovědi na otázku 17</i>	70
5.2.18	<i>Vyhodnocení odpovědi na otázku 18</i>	71
5.2.19	<i>Vyhodnocení odpovědi na otázku 19</i>	72
5.2.20	<i>Vyhodnocení odpovědi na otázku 20</i>	73
5.2.21	<i>Vyhodnocení odpovědi na otázku 21</i>	75
5.2.22	<i>Vyhodnocení odpovědi na otázku 22</i>	76
5.2.23	<i>Vyhodnocení odpovědi na otázku 23</i>	77
5.2.24	<i>Vyhodnocení odpovědi na otázku 24</i>	78
5.2.25	<i>Vyhodnocení odpovědi na otázku 25</i>	79
5.2.26	<i>Vyhodnocení odpovědi na otázku 26</i>	80
5.2.27	<i>Vyhodnocení odpovědi na otázku 27</i>	81
5.2.28	<i>Vyhodnocení odpovědi na otázku 28</i>	82
5.2.29	<i>Vyhodnocení odpovědi na otázku 29</i>	83
5.2.30	<i>Vyhodnocení odpovědi na otázku 30</i>	85

5.2.31	<i>Vyhodnocení odpovědi na otázku 31</i>	86
5.2.32	<i>Vyhodnocení odpovědi na otázku 32</i>	87
5.3	VYHODNOCENÍ VÝZKUMNÝCH HYPOTÉZ	88
6	ZÁVĚR	96
7	SOUHRN	103
8	RÉSUMÉ	104
9	PŘEHLED PRAMENŮ	105
10	SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK	110
11	SEZNAM PŘÍLOH	113

1 Úvod

Domácí násilí je jev, který se historicky ve společnosti vyskytuje již po velmi dlouhou dobu. Objevuje se v různých sociálních, kulturních a společenských zřízeních bez ohledu na vzdělání, rasu, pohlaví, sexuální orientaci, náboženství, ekonomické a další poměry jeho aktérů. Je to sociálně patologický jev, který se vyskytuje v rámci rodinných vztahů: často jej lze pozorovat mezi rodiči a dětmi, dále ze strany dětí vůči rodičům, jakožto i mezi rodiči / partnery navzájem. Z uvedeného je zřejmé, že problematika domácího násilí zahrnuje celou řadu společenských a sociálních vztahů. Nejedná se pouze o problematiku postavení mužů a žen, na které je někdy téma domácího násilí zužováno. Násilí nejčastěji probíhá ze strany „silnějšího“ jedince vůči „slabšímu“ jedinci, kterým může být i osoba blízká žijící ve společné domácnosti (tělesně či duševně postižená osoba, příbuzný, osoba svěřená do péče atp.).

Chování dnes označované jako domácí násilí dříve jako společenský problém „neexistovalo“. Ještě na začátku minulého století ho společnost neuznávala jako něco škodlivého. Ke změně vnímání tohoto jevu došlo až v druhé polovině minulého století, kdy se o této problematice začalo ve společnosti postupně diskutovat. S rozvojem stavu poznání, právního povědomí, morálky i humanity se postupně začalo měnit postavení dětí, žen, manželů i předků ve společnosti. Dříve obecně přijímané morální normy jednání se začaly krok za krokem měnit, stejně jak i pohled na to, co se odehrává v soukromí domácností. Dlužno dodat, že i přesto v dnešní době stále ještě existují značné rozdíly mezi společenskými normami jednání v rodině v západní civilizaci a například mezi společenskými normami uznávanými na Středním východě.

Společenské normy akceptované v západní civilizaci se stále vyvíjí, neboť se otvírají nová témata a objevují nové skutečnosti, o kterých se vede diskuze. Ve společnosti tedy dochází k vývoji morálních hodnot a standardů chování. V naší (české, resp. evropské) společnosti teoreticky existuje rovnoprávné postavení všech osob i řada lidskoprávních úmluv zajišťujících toto postavení, avšak realita bývá někdy jiná. Taktéž je s podivem, že domácí násilí vzniká v rodinách, kde jednotlivé členy rodiny by měly spojoval úzké citové vazby, společné zájmy a cíle. Někteří jedinci, kteří jsou oblíbeni ve společnosti, jsou vtipnými baviči, mají charisma, jsou vzorem úspěšných lidí atd., se doma k nejbližším rodinným příslušníkům paradoxně chovají hrubě a násilně. Přitom takovéto zavrženíhodné chování

spočívající v násilí, týrání a ponižování blízkých osob by od nich nikdo z jejich okolí neočekával.

Domácí násilí vzniká na nejnižších článcích společnosti, tedy v domácnostech a rodinách. Proto na těchto nejnižších společenských článcích může být také nejlépe odhaleno. Díky všímavosti příbuzných, blízkých osob, osob z okolí (např. sousedů, kolegů v zaměstnání, lékařů, lidí z komunit, sociálních pracovníků atd.) mohou být odhaleny jeho projevy. Samospráva i státní správa mívá obecný přehled o problematice rodinách i spolu žijících osobách, avšak v odhalování domácího násilí nebývá příliš úspěšná. Nelze zapomenout ani na následnou pomoc a péči (duševní i materiální), kterou oběti domácího násilí potřebují. V této oblasti je nepostradatelná dobře odvedená práce různých neziskových a veřejně prospěšných organizací, které o této problematice informují a pomáhají obětem domácího násilí.

Předkládaná diplomová práce se zabývá fenoménem domácího násilí. Práce je rozdělena do několika částí. V první části jsou vymezeny cíle práce. V druhé části následuje obecný přehled o řešené problematice, která zahrnuje vymezení pojmu *domácí násilí*, druhů domácího násilí, charakteristiky oběti a pachatele domácího násilí, popis příčin domácího násilí, zmíněny jsou stereotypy ve vnímání domácího násilí atd. Ve třetí části je popsán metodický postup řešení práce a způsob sestavení dotazníku. Ve čtvrté části jsou uvedeny výsledky provedeného dotazníkového šetření. V závěru práce jsou pak shrnuty hlavní výsledky předkládané diplomové práce.

2 Cíl práce

Cíle této diplomové práce vychází z kapitoly 3, která popisuje současný stav zkoumané problematiky. Domácí násilí je i v současnosti stále závažným společenským problémem, přičemž může postihnout kohokoliv bez rozdílu věku, pohlaví či sociálního postavení. Podle provedeného rozboru literárních pramenů má zásadní vliv na vznik domácího násilí přítomnost násilného jednání v dětství a osobnost pachatele; vyšší pravděpodobnost stát se obětí domácího násilí lze zaznamenat u žen.

Cílem diplomové práce je zjistit názory respondentů a jejich zkušenosti s problematikou domácího násilí: Zda je v populaci problematika domácího násilí dostatečně známa, zda se lidé s touto problematikou osobně setkali nebo ji znají ze svého okolí, zda vědí, jak ji řešit.

K naplnění tohoto cíle jsou stanoveny dílčí cíle:

1. Prvním dílčím cílem je provedení rozboru literárních pramenů týkajících se domácího násilí. Vymezení základních pojmů spojených s domácím násilím. Popsání domácího násilí z hlediska jeho jednotlivých fází, osoby pachatele a oběti domácího násilí. Rozbor příčin domácího násilí, terapeutických programů, prevence domácího násilí a základů právní úpravy.
2. Druhým dílčím cílem je vytvoření dotazníku pro provedení šetření o povědomosti o problematice domácího násilí a provedení jeho pretestu.
3. Třetím dílčím cílem je provedení výběrového šetření v rámci části populace obyvatel ČR.
4. Čtvrtým dílčím cílem je provedení analýzy a vyhodnocení získaných výsledků z dotazníkového šetření:
  - a. Zjistit, zda respondenti dokáží rozpoznat příznaky domácího násilí.
  - b. Zjistit, zda respondenti umí posoudit účinnost nástrojů používaných při pomoci obětem domácího násilí.
  - c. Zjistit, zda respondenti jsou ochotni pomoci oběti domácího násilí.
  - d. Zjistit, které skupiny obyvatel jsou nejvíce vnímané jako ohrožené domácím násilím.

Pro naplnění čtvrtého dílčího cíle jsou stanoveny tyto výzkumné hypotézy:

Hypotéza č. 1

Respondenti dokáží rozpoznat příznaky domácího násilí.

Domácí násilí se děje v rodinách, proto si jeho páchaní mohou všimnout nejvíce osoby, které přichází do styku s týranou osobou. Rozpoznání příznaků domácího násilí je prvním krokem k jeho odhalení. Mnoho obětí vystavených domácímu násilí a izolaci po delší dobu již samo nedokáže rozpoznat, co je a co není domácí násilí. Proto potřebují pomoc od někoho ze svého okolí, kdo je na jejich situaci upozorní či jim pomůže vymanit se ze závislosti a strachu. Absence objektivního náhledu na vlastní situaci vede k neschopnosti oběti tento bezútěšný stav řešit efektivně bez vnější pomoci.

Hypotéza č. 2

Respondenti jsou přesvědčeni o účinnosti nástrojů používaných pro řešení domácího násilí.

Oběti domácího násilí si nedokáží sami poradit se vzniklou situací, proto potřebují asistenci od někoho ze svého okolí, kdo jim poradí, jak postupovat při řešení své situace. Kdo jim poradí, jak se bránit útočnickovi, kam a na koho se obrátit v nouzové situaci (na poradny, linky důvěry, azylové domy, krizová centra, nevládní organizace). Aby lidé tyto nástroje používali, musí být nejprve přesvědčeni o tom, že jsou opravdu účinné a pomohou vzniklou situaci řešit.

Hypotéza č. 3

Respondenti jsou ochotni pomoci obětem domácího násilí.

Oběti domácího násilí nedokáží vyřešit svoji bezútěšnou situaci a potřebují někoho, kdo bude ochoten jim být oporou při řešení problémů. Ochota okolí pomáhat s řešením domácího násilí je důležitá pro podporu rozhodnutí oběti změnit svůj na první pohled bezvýchodný stav. Ne každý má totiž odvahu nahlásit domácí násilí páchané ve svém okolí, obrátit se na Policii ČR nebo na příslušné nevládní organizace.

Hypotéza č. 4

Hlavní skupinou obětí domácího násilí jsou ženy.

Četné výzkumy ukazují, že hlavní skupinu osob, které se staly terčem domácího násilí, tvoří ženy. Mnohé výzkumy se ovšem v uvedeném podílu mužů, dětí a seniorů trpících domácím násilím liší. Znalost názorů respondentů na zastoupení jednotlivých skupin obětí domácího násilí může přispět k identifikaci jejich vnímání co do rozsahu tohoto problému u jednotlivých skupin obětí.

3 Přehled současného stavu řešené problematiky

V této kapitole jsou shrnuty různé poznatky týkající se společenského jevu označovaného coby „domácí násilí“. Jedná se o problematiku značně rozsáhlou, proto je zde věnována pozornost jen některým vybraným aspektům s tímto jevem souvisejícím.

3.1 Vymezení pojmu násilí, týrání a domácího násilí

Násilí – je patologickým způsobem interakce jedince nebo skupiny s okolím, prostřednictvím něhož reaguje a vytváří vztahy s okolím, a to způsobem, který je agresivní nebo manipulativní.¹ Je to takový druh lidského chování, které jiné lidi ohrožuje úmyslným použitím či hrozbou použití síly nebo moci proti osobě nebo skupině osob, která může vést nebo povede k poranění, smrti, psychické újmě či poruše vývoje osobnosti.² Násilí může tedy být jak skutečné použití síly (*vis absoluta*), tak i bezprávná výhrůžka (*vis compulsiva*). Jak vyplývá z ustanovení § 551 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník³, „*O právní jednání nejde, chybí-li vůle jednající osoby*“, tj. takové právní jednání je zdánlivé. Násilí může mít formu fyzickou, psychickou, sociální, sexuální, mediální či institucionální (poslední dvě formy se však netýkají domácího násilí) a může být páčáno agresí, manipulací (emocionálním ovlivňováním manipulátorem) nebo kombinací obou těchto způsobů.⁴

Týrání – je hrubé nakládání s druhou osobou, které je spojeno s bezcitností a hrubostí, a které vyvolává u týrané osoby pocity příkoří.⁵ Nejvyšší soud ČR týrání vymezil podle stávající praxe soudů jako „*zlé nakládání s osobou blízkou žijící s pachatelem ve společně obývaném bytě nebo domě, které se vyznačuje vyšším stupněm hrubosti, necitelnosti či bezohlednosti a těž určitou trvalostí, jenž tato osoba pocítuje jako těžké příkoří, resp. psychické nebo fyzické útrapy*.“^{6, 7}

¹ SPURNÝ, Joža: *Psychologie násilí*. Praha : Eurounion, 1996, s. 7, ISBN 80-8585-30-4.

² HAŠKOVCOVÁ, Helena: *Manuálek o násilí*. Brno : Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotních oborů v Brně, 2004, s. 13, ISBN 80-7013-397-X.

³ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>.

⁴ SPURNÝ, Joža: *Psychologie násilí*. Praha : Eurounion, 1996, s. 15, ISBN 80-8585-30-4.

⁵ HAŠKOVCOVÁ, Helena: *Manuálek o násilí*. Brno : Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotních oborů v Brně, 2004, s. 13 – 14, ISBN 80-7013-397-X.

⁶ Usnesení (Rt) Nejvyšší soud ČR – senát ze dne 17.12.2013 sp. zn. 4 Tdo 1219/2013 In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19.09.2012, sp.zn 7 Tdo 1072/2012, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

⁷ Usnesení (Rt) Nejvyšší soud ČR – senát ze dne 02.08.2017 sp. zn. 3 Tdo 746/2017 In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

„Týráním ve smyslu ustanovení § 199 odst. 1 trestního zákoníku se rozumí zlé nakládání, které týraná osoba důvodně pocituje jako těžké příkoří“.⁸ Jednání pachatele musí týraná osoba pociťovat jako své příkoří. „Není nutné, aby u týrané osoby vznikly nějaké následky na zdraví v podobě zranění či jiné obdobné újmy. Týráním nemusí mít nutně jen povahu fyzického násilí, ale může spočívat i v působení psychických útrap.“⁹ Týráním tedy nemusí být nezbytně jen fyzické násilí, jak by se mohlo zdát, ale může se jednat i o nefyzické násilí ve formě psychických útrap. „Vyšší stupeň hrubosti a bezcitnosti je požadavek, který se vztahuje k jednání pachatele jako celku. Jednotlivé dílčí akty jednání pachatele, jsou-li posuzovány izolovaně, samy o sobě nemusí být nutně příliš závažné. Podstatné je, že vyššího stupně hrubosti a bezcitnosti dosahují v kontextu daném konkrétními okolnostmi, za nichž k nim dochází, svou povahou, návazností, četností, opakováním, stupňováním intenzity, charakterem vzájemného vztahu pachatele a týrané osoby apod. Jsou-li jednotlivé dílčí akty jednání pachatele nazírány v těchto souvislostech a zejména pak jako jeden celek, reálně přichází v úvahu, že celé jednání pachatele vyznívá z hlediska stupně hrubosti a bezcitnosti mnohem závažněji, než když jsou jednotlivé dílčí akty jednání pachatele hodnoceny odděleně či samostatně.“¹⁰ Zde soud vymezil skutečnost, že jednotlivé dílčí útoky je nutné posuzovat v jejich vzájemné souvislosti, kdy pak naplňují požadavek vyššího stupně hrubosti a bezcitnosti. Trvalost pachatelova jednání je nutno posuzovat také s ohledem na intenzitu zlého nakládání. Nemusí tak jít o soustavné jednání; postačuje, pokud takové jednání dosáhne určité intenzity. Jsou-li jednotlivé dílčí akty posuzovány ve vzájemných souvislostech, pak jednání pachatele v celkovém kontextu vyznívá závažněji z hlediska jeho hrubosti a bezcitnosti než jednotlivé samostatné útoky. Týráním může spočívat i v působení psychických útrap, v ekonomickém násilí, ve vyvolání stavu sociální izolace, v poškozování zařízení bytu s cílem zničením věci ublížit psychicky osobě spolu žijící.¹¹

Týráním svěřené osoby – zde je obětí dítě, senior, osoba tělesně nebo mentálně postižená, tj. osoba, která byla jině osobě na základě zákona, úředního rozhodnutí,

⁸ Usnesení (Rt) Nejvyšší soud ČR – senát ze dne 31.08.2017 sp. zn. 7 Tdo 918/2017 In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

⁹ Usnesení (Rt) Nejvyšší soud ČR – senát ze dne 12.04.2017 sp. zn. 8 Tdo 224/2017 In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

¹⁰ Usnesení (Rt) Nejvyšší soud ČR – senát ze dne 29.03.2017 sp. zn. 3 Tdo 283/2017 In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

¹¹ Usnesení (Rt) Nejvyšší soud ČR – senát ze dne 10.09.2014 sp. zn. 8 Tdo 957/2014 In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

smluvně nebo faktickým převzetím svěřena.¹² Podle Usnesení 8 Tdo 1561/2016 Nejvyššího soudu ČR „*Objektem trestného činu týrání svěřené osoby je zájem společnosti na ochraně osob, které vzhledem ke svému, ať již nízkému nebo pokročilému věku, nebo z jiných důvodů, jsou v péči nebo výchově jiných osob. Předmětem útoku je proto nejen dítě, ale i dospělá osoba, která je pro stáří, nemoc, invaliditu, mentální retardaci apod. odkázána na péči jiných osob. Objektivní stránka trestného činu spočívá v týrání osoby, která je v péči nebo výchově pachatele; po subjektivní stránce je vyžadován úmysl. Pod pojmy péče nebo výchova je třeba rozumět jakoukoliv péči nebo výchovu, ať je jejím důvodem trvalý či přechodný vztah, a bez ohledu na to, čím byl tento vztah založen. Základ péče nebo výchovy může spočívat jak v platné právní úpravě, v úředním rozhodnutí, tak v pracovní smlouvě, jiné smlouvě nebo i v konkludentních činech.*“¹³ Z uvedeného je zřejmé, že se zde jedná o osoby, které jsou péčí odkázané na týrající osobu nebo jsou v její výchově.

Podle Usnesení 8 Tdo 1459/2012 Nejvyššího soudu ČR „*Vztah péče může vzniknout i jen fakticky, na konkludentním základě. Jeho nutnou charakteristikou je vedle stavu aktuální odkázanosti poškozeného na pachatele také jeho určitá stabilita, ale nevyžaduje se, aby týraná osoba byla výhradně v péči pachatele.*“¹⁴. Zde soud poukázal na to, že se musí jednat o déle trvající vztah mezi týranou a týrající osobou. Nejvyšší soud v Usnesení 6 Tdo 452/2010 vymezil pojem delší doba, kterým rozumí, „*že pachatel páchal takový čin po dobu nejméně šesti měsíců*“¹⁵.

Osobou páchající týrání svěřené osoby tak bude rodič, potomek (v případě seniora), prarodič, příbuzná osoba, sourozenec (v případě postižené osoby), vychovatel, trenér nebo učitel.¹⁶

Domácí násilí – jak ze samotného názvu vyplývá, je jevem, který se odehrává doma. Pod pojmem domov lze chápat byt, dům, obydlí, příbytek, prostor, ve kterém žije jedna osoba s ostatními osobami blízkými. Jedná se o sociálně

---

¹² ŠÁMAL, Pavel et al.: *Trestní zákoník II. díl : Komentář Zvláštní část § 140 – 421*. 2. vydání, Praha : C.H. Beck, 2012, s. 1743, ISBN: 978-80-7400-428-5.

¹³ Usnesení (Rt) Nejvyšší soud ČR – senát ze dne 30.11.2016 sp. zn. 8 Tdo 1561/2016 In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

¹⁴ Usnesení (Rt) Nejvyšší soud ČR – senát ze dne 19.12.2012 sp. zn. 8 Tdo 1459/2012 In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

¹⁵ Usnesení (Rt) Nejvyšší soud ČR – senát ze dne 27.05.2010 sp. zn. 6 Tdo 452/2010 In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

¹⁶ JELÍNEK, Jiří et al.: *Trestní právo hmotné : Obecná část, zvláštní část*. 3. přepracované vydání, Praha : Leges, 2013, s. 48, ISBN 978-80-87576-64-9.

patologický jev, který byl dlouhou dobu tabuizován. Domácí násilí vycházelo z tradičního pojetí manželství, kdy žena měla být podřízena muži a měla jej poslouchat. Domácí násilí pak bylo běžným prostředkem používaným k tomu, aby hlava rodiny donutila děti a ženu k poslušnosti. V arabském světě se i dnes vyskytuje ve spojení s Koránem bití žen. Ovšem ani v Evropě dosud bití žen či násilí na osobách blízkých nevymizelo, pouze se omezil jeho výskyt. Domácí násilí se týká také dětí a seniorů. K potlačení tohoto patologického fenoménu jsou nutné změny v ekonomické, sociální i kulturní sféře a otevření diskuse o tomto tabuizovaném jevu. Je nezbytné, aby došlo ke změně v myšlení lidí a nastavení jejich hodnot. Násilí se v určité míře vyskytuje téměř v každé rodině. Obecně jsou známa česká přísloví jako „Škoda každé rány, která padne vedle.“, „Stromek je nutné ohýbat, dokud je mladý...“. Zejména při výchově dětí bývá občas obtížné „se udržet, aby člověku neujela ruka“. Je to prostředek výchovy pro eskalaci, odstrašení, zajištění bezpečnosti dítěte... Míra použití tohoto prostředku se však mezi rodinami značně liší. Co je obvyklé v jedné rodině, v jiné rodině již může být nepřijatelné.

Někdy se rozlišuje domácí násilí v *užším slova smyslu*; to zahrnuje násilí mezi současnými či bývalými partnery (žijícími v sezdaném manželství, registrovaném partnerství nebo nesezdaném partnerství). V současné době se objevuje i fenomén partnerů žijících trvale ve společné domácnosti či žijících střídavě ve společné domácnosti. Partner si ponechává po narození potomka svoji partnerku v pozici „kamarádky s výhodou“ a pravidelně nebo občas dochází do společného obydlí „čerpat výhody“ a pečovat o společného potomka. Partnerka je nucena tento stav akceptovat vzhledem k ekonomické závislosti a s ohledem na pomoc při výchově potomka. Domácí násilí mezi stejnopohlavními páry taktéž stále ještě představuje společenské tabu.

Domácí násilí v *širším slova smyslu* pak zahrnuje násilí mezigenerační, páchané rodiči na dětech, nebo naopak dětmi na rodičích. Někteří autoři naopak pojem „domácí násilí“ vnímají jen jako násilí mezi partnery. Pro vymezení pojmu násilí mezi předky, potomky, sourozenci atd. používají pojmem „násilí v rodině“, který je širší a zahrnuje i pojem domácí násilí. V této práci je pojem *domácí násilí* používán v *širším slova smyslu*.

Domácí násilí je agresivním chováním, které se často odehrává nepozorovaně v domácnostech mezi osobami blízkými, opakovaně, se stoupající

intenzitou a vykazuje vysokou míru latence.¹⁷ Jedná se o ovládnutí nebo podmanění jiné osoby jejím ponižením a chováním zaměřeným na vyvolání strachu, jako je fyzické a citové zneužívání.¹⁸ Z uvedeného lze odvodit, že jde o skryté jednání, jehož cílem je ovládnutí druhé osoby prostřednictvím fyzického nebo duševního násilí.

Pojem „domácí násilí“ není v zákoně přímo vymezen; v literatuře se lze setkat s touto jeho definicí: „Útok nebo i jen hrozící útok proti životu, zdraví, svobodě nebo lidské důstojnosti v podobě fyzického, psychického či sexuálního násilí mezi osobami v příbuzenském nebo obdobném poměru, k němuž dochází opakovaně, obvykle dlouhodobě, má vzestupující tendenci a dochází k němu mimo kontrolu veřejnosti (vzhledem k tomu bývá někdy označováno jako *intimate violence*).“¹⁹ Z této definice je patrné, že domácí násilí nemusí směřovat jenom přímo proti životu nebo zdraví, ale i lidské důstojnosti. Často je pácháno prostřednictvím obtížně definovatelného snižování lidské důstojnosti (agresori jsou zde mnohdy značně vynalézaví), nikoliv jen prostřednictvím výhrůžek újmy na zdraví či životě. Cílem je snížit sebevědomí týrané osoby a následně ji zcela ovládat.

Domácí násilí je „... opakující se, jednostranné násilí fyzické, psychické, sexuální či sociální a ekonomické, které se ve vztahu mezi blízkými osobami bydlícími ve společném obydlí vyskytuje dlouhodobě.“²⁰ V této definici autor upozorňuje na to, že domácí násilí se může dít i v rovině sociálních vztahů. Vyloučení člověka ze sociálních vazeb může být stejně, občas dokonce i mnohem více, „bolestivé“ než fyzické násilí. Oběť pak nevidí v budoucnosti žádnou perspektivu, nevěří ve zlepšení situace, žije ve strachu, studu a bezmocnosti. Týrané osoby jsou nedůvěřivé, nedokáží navazovat a rozvíjet vztahy, přičemž pomoc vyhledají až v okamžiku, kdy je ohrožen život jich samých nebo jejich dětí.

V důvodové zprávě k zákonu č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím, lze najít tuto definici: „*Násilné*

---

¹⁷ KRÁLÍČKOVÁ, Zdeňka et al.: *Právo proti domácímu násilí*. Praha : C.H. Beck, 2011, s. 5, ISBN 978-80-7400-381-3.

¹⁸ DUFKOVÁ, Ivana a ZLÁMAL, Jiří: *Domácí násilí se zaměřením na problematiku oběti*. Praha : Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Praze, 2005, s. 4, ISBN 80-239-5686-8, [online], cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.digitalniknihovna.cz/mzk/view/uuid:e157bee0-5c3e-11e5-bc53-005056827e52?page=uuid:7db2c9e0-7299-11e5-a2d8-005056825209>.

¹⁹ MATES, Pavel: *Policejní vykazání*. Právní rozhledy, 2019, č. 17, s. 592 – 595. In [beck-online]. cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

²⁰ MATOUŠEK, Oldřich et al.: *Encyklopedie sociální práce*. Praha : Portál, 2013, s. 353, ISBN 978-80-262-0366-7.

jednání, kterým dochází k nebezpečnému útoku proti životu, zdraví, svobodě nebo lidské důstojnosti, a to v bytě nebo domě společně obývaném násilnou osobou i osobou, proti níž takový útok směřuje. Domácím násilím se rozumí opakované násilné jednání nebo opakované vyhrožování násilným jednáním, v důsledku kterého dochází nebo hrozí, že dojde, k nebezpečnému útoku proti životu, zdraví, svobodě nebo lidské důstojnosti, mezi osobami, které jsou či byly spolu v intimním, rodinném či jiném obdobném vztahu a žijí ve společně obývaném bytě nebo domě. V rámci domácího násilí lze jednoznačně identifikovat osobu násilnou i osobu ohroženou, proti níž takové útoky nebo výhrůžky útokem směřují.“²¹ Tato definice není příliš výstižná, neboť z ní není patrné, co je přesně míněno „opakovaným“ jednáním nebo vyhrožováním, tj. jaká musí být četnost výskytu tohoto jevu.

Okresní soud ve Zlíně domácí násilí vymezil následovně: „Za domácí násilí lze považovat násilné chování v rodině zahrnující jakýkoliv čin nebo opomenutí, spáchané v rámci rodiny některým z jejích členů, které podkopávají život, tělesnou a duševní integritu nebo svobodu jiného člena stejné rodiny nebo vážné poškozují rozvoj jeho osobnosti.“²² Z uvedené definice je patrné, že násilí lze spáchat jak komisivně, tak i omisivně.

Podle usnesení Krajského soudu v Hradci Králové pojem domácí násilí není v platné právní úpravě nijak vymezen, „dá se však identifikovat podle čtyř znaků uvedených v odůvodnění prvoinstančního soudu, jimiž jsou: 1) opakovanost a dlouhodobost, 2) eskalace, 3) neveřejnost a 4) blízkost osob a jasnost jejich rolí.“²³ Přičemž všechny tyto čtyři znaky musí být naplněny současně. Z této definice je patrné, že v praxi nemusí být zřejmá role jednotlivých aktérů, případně může být násilí páčáno oboustranně způsobem názorně ukázaným ve filmu „Válka Roseových“. Pro domácí násilí je však podstatné, že role jednotlivých aktérů se nemění a prováděná agrese je jednostranná. Domácím násilím tak nejsou vzájemné hádky, napadání, rvačky, kde se střídá role obou stran coby útočníka. Dalším faktorem, který soud uvádí, je dlouhodobost – nemůže se jednat pouze o jediný exces. Jako druhý bod je uvedena eskalace, kterou lze chápat tak, že dochází ke stupňování násilí např. od urážek přes snižování lidské důstojnosti, až po fyzické

---

²¹ Vláda ČR: *Důvodová zpráva k zákonu č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím, č. 135/2006 Dz*, In [beck-online], on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

²² Usnesení (Rc) Okresní soud Zlín ze dne 20.09.2020 sp. zn. 41 Nc 101/2020 In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer, cit. 13.05.2022, Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

²³ Usnesení (Rc) Krajský soud v Hradci Králové ze dne 07.08.2012 sp. zn. 19Co 372/2012 In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer, cit. 13.05.2022, Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

napadání. Dochází tak ke zvyšování frekvence tohoto jevu nebo jeho intenzity. Dříve byla eskalace násilí (jeho stupňování) znakem definičním, dnes je považována za znak diagnostický. „Bylo zjištěno, že ve všech případech domácího násilí k jeho eskalaci nedochází. Proto je eskalace domácího násilí označována jako znak podpůrný.“²⁴

Jak je z výše uvedeného přehledu patrné, je obtížné výstižně pojem domácího násilí definovat, neboť v praxi nabývá různé podoby (od verbálních útoků, omezování styku s okolím, po kontrolu věcí, mobilního telefonu a aktivit; přes vyhrožování až po fyzické napadání), formy intenzity, a i jeho aktéři se mohou měnit. Proto se v praxi spíše zkoumá, zda došlo k naplnění čtyř znaků jednání: „opakování a dlouhodobost ataků, eskalace, rozdělení rolí osoby ohrožené a vykonávající násilí a neveřejnost“.²⁵

V literatuře se lze setkat s definicí násilí v rodině jako s „bezprávně vynucenou nadvládou některého člena rodiny nad jiným členem, resp. členy.“²⁶ Tato definice není příliš přiléhavá, neboť postavení muže a ženy v rodině, jakož i jiných členů, není právem upraveno a ani být nemůže, protože se jedná o neformální vztahy, které v praxi nabývají různého obsahu v různých domácnostech. Například zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník²⁷, v ustanovení § 689 odst. 2 stanoví, že „Manželé si jsou navzájem povinni úctou, jsou povinni žít spolu, být si věrni, vzájemně respektovat svou důstojnost, podporovat se, udržovat rodinné společenství, vytvářet zdravé rodinné prostředí a společně pečovat o děti.“. Toto ustanovení je obecné a za jeho porušení nejsou stanoveny žádné sankce, proto je i nevyhmatelné. Již samotný obrat „bezprávně vynucená nadvláda“ vzbuzuje pochybnosti o tom, zda snad také existuje „právně vynucená nadvláda“. Přiléhavější je definice domácího násilí jako „...zneužití postavení a moci, kterou pachatel v rodině má...“, která se projevuje „...nepřiměřenými požadavky, vynucováním podřízenosti oběti a kontroly nad jejím životem...“.²⁸ Z uvedeného je

²⁴ ČUHELOVÁ, Kateřina: *Předběžná opatření ve věcech ochrany proti domácímu násilí*. 2. vydání, Praha : Wolters Kluwer ČR, 2019. s. 2, ISBN 978-80-7598-878-0.

²⁵ MATES, Pavel: *Policejní vykazání*. Právní rozhledy, 2019, č. 17, s. 592 – 595. In [bec-online]. cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.

²⁶ ŠEVČÍK, Drahomír et al.: *Domácí násilí : Kontext, dynamika a intervence*. Praha : Portál, 2011, s. 23, ISBN 978-80-7367-690-2.

²⁷ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>.

²⁸ VÁGNEROVÁ, Marie: *Psychopatologie pro pomáhající profese*. 3. vydání, Praha : Portál, 2004, s. 638, ISBN 80-7178-802-3.

zřejmé, že agresor zneužívá svého postavení, klade vůči oběti nepřiměřené požadavky a přísně kontroluje její každodenní život.

Organizace pomáhající obětem domácího násilí a jejich vymezení pojmu „domácí násilí“

Pomoci obětem domácího násilí se v ČR věnuje celá řada organizací. Proto jsou níže uvedeny definice domácího násilí, které právě tyto organizace používají. Díky bezprostřednímu kontaktu s oběťmi umí tento jev a jeho hlavní znaky lépe vymežit.

Bílý kruh bezpečí, z.s., který pomáhá obětem domácího násilí, uvádí na svých webových stránkách v sekci Domácí násilí – Co je domácí násilí, tuto definici: *Způsob chování mezi blízkými lidmi (zpravidla intimními partnery), kteří spolu sdílejí společný domov, kdy jeden z nich uplatňuje moc a kontrolu nad tím, co dělá ten druhý. K násilí dochází opakovaně, v soukromí, a tím skrytě, mimo kontrolu veřejnosti. Intenzita násilných incidentů se stupňuje a vede ke ztrátě schopnosti včas toto jednání zastavit a efektivně vyřešit narušený vztah.*²⁹ Z této definice je patrný další aspekt domácího násilí spočívající ve stupňující se aktivitě, která vede k zneschopnění oběti se bránit či ukončit narušený vztah. Společnost Bílý kruh bezpečí také provozuje telefonickou linku DONA poskytující poradenství lidem ohroženým domácím násilím.

proFem – centrum pro oběti domácího násilí a sexuálního násilí, o.p.s. na svých webových stránkách uvádí tuto definici: *„Opakované projevy fyzického, sexuálního, psychického, ekonomického či dalších forem násilného jednání stupňující se intenzity, odehrávající se v současném či bývalém partnerství, kdy násilná osoba využívá své převahy (fyzické, psychické, ekonomické) nad druhou osobou, bez ohledu na formu jejich vztahu, pohlaví a sexuální orientaci, k nimž dochází v soukromí, bez ohledu na to, zda osoby v partnerském vztahu sdílejí či sdíleli společnou domácnost.*³⁰ Z této definice je patrné, že do domácího násilí je zahrnováno i ekonomické vykořisťování (zamezení možnosti disponovat finančními prostředky, zákaz získání zaměstnání, neposkytování finančních prostředků, vystavování hladu atd.) a může se vyskytovat i mezi stejnopohlavními páry.

---

²⁹ BÍLÝ KRUH BEZPEČÍ: *Domácí násilí – Co je domácí násilí*. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.domacinasili.cz/co-je-domaci-nasili/>.

³⁰ PROFEM: *Domácí násilí*. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.profem.cz/cs/s-cim-pomahame/domaci-nasili>.

ACORUS, z.ú. uvádí na svých webových stránkách tuto definici domácího násilí: „*Jedná se o fyzické i slovní útoky, tělesné týrání, omezování osobní svobody, vydírání, sexuální zneužívání, výhrůžky apod. Toto chování vyvolává trvalý strach oběti ze svého trýznitele, což umožňuje násilníkovi udržovat nad obětí neomezené mocenské postavení a donutit ji, aby se podřídila jeho vůli. Kontrolu veškerého života oběti uplatňuje násilník jako svůj samozřejmý nárok.*“³¹ Z této definice je patrné, že domácí násilí se může projevovat sexuálním zneužíváním a vyvoláním trvalého strachu. Dále pak se na webu organizace ACORUS domácí násilí rozděluje na: fyzické, psychické, emociální, sociální, ekonomické a sexuální násilí.

ROSA – centrum pro ženy, z.s. uvádí na svých stránkách tuto definici: „*Domácím násilím se rozumí veškeré akty fyzického, sexuálního, psychického či ekonomického násilí, k němuž dochází v rodině nebo domácnosti, anebo mezi bývalými či stávajícími manželi či partnery, bez ohledu na to, zda pachatel sdílí nebo sdílel společnou domácnost s obětí.*“³² Z této definice je patrný další znak domácího násilí, a sice to, že k němu dochází mezi stávajícími či bývalými manželi či partnery bez ohledu na to, zda spolu sdílí nebo sdíleli společnou domácnost.

Persefona, z.s. definuje domácí násilí jako „*fyzické, psychické, sexuální, ekonomické a sociální násilí mezi partnery, které se zpravidla odehrává v soukromí, je opakované a mívá eskalující tendenci. Zahrnuje veškeré násilí, které probíhá za zdmi domova. Může směřovat nejen k partnerům a manželům, ale i ke starým lidem, dětem a zdravotně postiženým. Vyskytuje se v případech, kdy lze konstatovat nerovnováhu moci.*“³³ Tato definice využívá znaky již dříve vymezené. Navíc používá termín „nerovnováhy moci“, kterým je patrně myšleno nerovné postavení obou stran, kdy jedna strana díky své fyzické, psychické, ekonomické, zdravotní výhodě má nad druhou stranou převahu, kterou používá k jejímu ovládnutí.

Magdalenium, z.s. uvádí: „*Oběti se může stát kdokoli. Násilí se většinou odehrává mezi blízkými lidmi za zavřenými dveřmi domova. Týranému postupně přerůstá přes hlavu, jeho intenzita se stupňuje. Oběť psychického, fyzického a sexuálního násilí se mylně domnívá, že si za problémy může sama. Nemá dostatek sebevědomí, obviňuje se, je izolována, nemá finanční prostředky, je pro ni obtížné odpoutat se od násilím poznamenané minulosti. Velkou osobní odvalu a odhodlání*

---

³¹ ACORUS: *Domácí násilí – Definice domácího násilí.* on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <http://www.acorus.cz/cz/domaci-nasili/info-o-domacim-nasili.html>.

³² ROSA centrum pro ženy: *Co je domácí násilí.* on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.rosacentrum.cz/informace-pro-zeny/co-je-domaci-nasili/>.

³³ PERSEFONA: *Co si představit pod pojmem domácí násilí.* on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.persefona.cz/co-si-predstavit-pod-pojmem-domaci-nasili>.

projeví už tím, že je ochotna přemýšlet o změně. A není na to sama. Stačí zdvihnout telefon nebo napsat e-mail.“³⁴. Tato definice sice neobsahuje všechny znaky domácího násilí, je však důležité, že poukazuje na skutečnost, že u oběti dochází k poklesu sebedůvěry, k sebeobviňování, dostává se do izolace, je často bez finančních prostředků a je pro ni velmi obtížné se v této situaci odpoutat od násilné osoby. Výše uvedené konstatování tak vysvětluje, proč je pro mnoho týraných osob obtížné násilníka opustit.

SPONDEA, z.ú. uvádí, že mezi formu domácího násilí patří i nebezpečné pronásledování – **stalking**: „Často k němu dochází po rozpadu soužití, kdy se jedna ze stran nechce s ukončením vztahu smířit. Pokud vás někdo sleduje a obtěžuje častým kontaktováním, ať už mají zprávy milostný anebo výhružný charakter.“³⁵. Nebezpečné pronásledování podle § 354 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník³⁶ spočívá v tom, že pronásledující osoba svoji oběť **dlouhodobě** tyranizuje tím, že vyhrožuje ublížením na zdraví nebo jinou újmou jí samé nebo osobám jí blízkým; vyhledává její osobní blízkost nebo ji sleduje; vytrvale ji prostřednictvím prostředků elektronických komunikací písemně nebo jinak kontaktuje; omezuje ji v jejím obvyklém způsobu života; zneužije jejích osobních údajů za účelem získání osobního nebo jiného kontaktu...; to vše má za následek důvodnou obavu oběti o život nebo zdraví sebe či osob jí blízkých. Stalking se může vyskytovat jak mezi spolu žijícími partnery, kde násilník chce ovládat týranou osobu prostřednictvím chorobného kontrolování, tak i mezi bývalými partnery, kde se jedná o důsledek neochoty násilníka akceptovat ukončení vztahu (tzv. *ex-partner stalking*). Stalking tak představuje nechtěnou a nevídanou pozornost, kterou je pronásledovaná osoba opakovaně a soustavně obtěžována, přičemž kritériem soustavnosti je pronásledování trvající minimálně čtyři týdny, nejde tedy o krátkodobé pronásledování.³⁷ Důsledky stalkingu mohou být pro bývalého partnera stejně trýznivé jako násilí páchané v rámci soužití. Pronásledování se může projevat různě: opakováním pokusů o telefonický hovor, zasíláním SMS, nevyžádanými kontakty přes další komunikační platformy (telegram, WhatsApp, Facebook, TikTok), zasíláním e-mailů, zanecháváním vzkazů na dveřích, v autě, v práci,

³⁴ MAGDALENÍUM: *Úvod: Bezpečná cesta Vaší složitou situací*. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.magdalenium.cz/>.

³⁵ SPONDEA: *Domácí násilí*. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.spondea.cz/portfolio/cz/domaci-nasili>.

³⁶ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>.

³⁷ ČÍRTKOVÁ, Ludmila: *Moderní psychologie pro právníky*. Praha: Grada Publishing, 2008, s. 55, ISBN 978-80-247-2207-8.

pozorováním oběti v místě bydliště, v práci, při trávení volného času, zveřejňováním pomluv na sociálních sítích, u známých, prostřednictvím plakátů či posprejováním dveří, pokusy o kontakt prostřednictvím třetích osob, od zaslání dárků až po fyzické útoky.³⁸ Někteří autoři však stalking za domácí násilí nepovažují a vnímají jej jako zásah do ochrany osobnosti.³⁹

Domácí násilí patří mezi nejrozšířenější formu násilí, přičemž je formou nejméně kontrolovanou, avšak co do své frekvence a závažnosti patří mezi formu násilí nejvíce podceňovanou.⁴⁰ Závažné je tím, že se vyskytuje mezi osobami blízkými, které nemají mnohdy sílu a odvalu se bránit.

Mimo výše uvedené subjekty poskytující pomoc obětem domácího násilí existují i četné další organizace s různým zaměřením, a to např.:

Elektra, z.s. – Centrum pomoci ženám sexuálně zneužitým v dětství,⁴¹ nabízí odborné poradenství, individuální a skupinové psychoterapie ženám i mužům, kteří se stali oběťmi sexuálního násilí v dětství či dospělosti, dále jejich partnerům a příbuzným. Pořádá vzdělávací akce pro pedagogy, lékaře, sociální pracovníky a jiné odborníky ze sociální a zdravotnické oblasti.

La Strada Česká republika, o.p.s. nabízí mimo jiné pomoc týraným osobám, poskytuje krizovou pomoc, ubytování ve svých azylových domech, odbornou sociální a právní pomoc. Provozuje taktéž SOS linku.⁴²

Charita České republiky poskytuje sociální služby starým lidem, rodinám s dětmi, obětem domácího násilí po celé České republice.⁴³

In IUSTITIA, o.p.s. provozuje poradnu Justýna, která poskytuje odborné sociální poradenství a taktéž poskytuje právní poradenství, přičemž své služby zaměřuje na předsudečné násilí.⁴⁴

---

³⁸ KOTKOVÁ, Matrina (Ed.) *Domácí násilí v kontextu rodiny a práce*. Brno : Spondea, 2014, s. 72, ISBN 978-80-260-7191-4.

³⁹ ČUHELOVÁ, Kateřina *Předběžná opatření ve věcech ochrany proti domácímu násilí*. 2. vydání, Praha : Wolters Kluwer ČR, 2019. s. 6, ISBN 978-80-7598-878-0.

⁴⁰ MATOUŠEK, Oldřich et al.: *Sociální práce v praxi : Specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. Praha : Portál, 2005, s. 227, ISBN 80-7367-002-X.

⁴¹ ÉLEKTRA: *Sližby*. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: http://centrumelektra.cz/?page_id=31.

⁴² LA STRADA ČESKÁ REPUBLIKA: *Hledám pomoc*. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.strada.cz/hledam-pomoc/>.

⁴³ CHARITA ČESKÉ REPUBLIKY: *Doma*. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.charita.cz/jak-pomahame/doma/>.

⁴⁴ IN IUSTITIA: *Poradna Justýna*. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://in-ius.cz/poradna/>.

Diakonie Českobratrské církve evangelické – poskytuje pomoc obětem domácího násilí, provozuje linku důvěry a azylový dům pro ženy s dětmi. Pomáhá též seniorům a lidem s postižením.⁴⁵

Pod svícnem – jedná se o iniciativu upozorňující na domácí násilí, která vznikla 28.06.2022 v Praze. Cílem této iniciativy je informovat veřejnost o problematice domácího násilí a postupně prosazovat změny v právní úpravě týkající se domácího násilí.⁴⁶

V ČR existují další obecně prospěšné společnosti a organizace poskytující pomoc obětem domácího násilí; kontakty na ně lze najít na webových stránkách některých výše uvedených organizací.

3.2 Druhy a znaky domácího násilí

Jak již bylo zmíněno, domácí násilí se může projevovat různými formami a většinou se jedná o současnou kombinaci více uváděných druhů domácího násilí.

Domácí násilí lze rozčlenit druhově například následovně:^{47, 48}

- *Fyzické násilí* – spočívá ve fyzickém útoku na týranou osobu s možným poškozením zdraví. Jak je patrné z praxe soudů i organizací pomáhajících obětem domácího násilí^{49, 50}, může se projevit jako strkání, políčkování, údery pěstí do obličeje, břicha, zad, tahání za vlasy, kopání do těla, šlapání po nohou a břiše, smýkání, bití, házení předmětů, svazování, píchání ostrými předměty, pálení, kroucení rukou; může způsobit tržné, řezné, bodné rány, zlomeniny, gynekologické problémy, sexuální přenosné nemoci, potrat, předčasný porod; jeho znakem může být chronická bolest, zvýšená únava, protržení ušního

⁴⁵ DIAKONIE ČESKOBATRSKÉ CÍRKVE EVANGELICKÉ: *Výběr služby podle cílové skupiny*. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.diakonie.cz/sluzby/sluzby-podle-cilove-skupiny/>.

⁴⁶ POD SVÍCNEM: *Hlavní stránka*. on-line, cit. 28.06.2022, dostupné z: https://www.facebook.com/iniciativapodsvicnem/?ref=page_internal.

⁴⁷ PROFEM: *Domácí násilí*. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.profem.cz/cs/s-cim-pomahame/domaci-nasili>.

⁴⁸ ACORUS: *Domácí násilí – Definice domácího násilí*. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <http://www.acorus.cz/cz/domaci-nasili/info-o-domacim-nasili.html>.

⁴⁹ Viz Usnesení (Rt) Nejvyšší soud ČR – senát ze dne 17.12.2013 sp. zn. 4 Tdo 1219/2013 In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19.09.2012, sp.zn 7 Tdo 1072/2012, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

⁵⁰ NADACE OPEN SOCIETY FUND PRAHA: *03 Charakteristika oběti domácího násilí a důsledky domácího násilí na zdraví a prožívání oběti*. on-line, 8 s., cit. 13.05.2022, dostupné <http://stopnasili.cz/wp-content/uploads/2016/03/03-Ob%C4%9B%C5%A5-a-dynamika-n%C3%A1siln%C3%A9ho-vztahu.pdf>, PDF dokument.

bubínku, otřes mozku, popáleniny atd. Je nejvíce navenek viditelné, neboť zanechává stopy v podobě podlitin, jizev, popálenin, zlomenin, krve atd. Jedná se často o brutální fyzické útoky, které mohou vést až ke ztrátě života. Oběť se zpravidla stydí přiznat k tomu, že je na ní pácháno domácí násilí, proto se modřiny, škrábance, otoky a další vizuální projevy snaží skrýt, zamaskovat. Vymýšlí si historky, jak ke zranění došlo (např. že ke zlomenině nosu došlo při uklouznutí na chodníku). *Fyzická forma násilí je v ČR zaznamenána u 80 % případů výskytu domácího násilí.*⁵¹

- *Psychické násilí* – spočívá ve slovním urážení, ponižování, zesměšňování, snižování osobních kvalit, permanentní kontrole, výsleších, zastrašování, vyhrožování, gaslightingu⁵² atd. Vyskytují se i případy, kdy násilník opakuje oběti, že je duševně chorá a že bude umístěna do psychiatrické léčebny. Může docházet i k ohrožování střelnou nebo sečnou zbraní, zásahem elektrickým proudem, přičemž týraná osoba zažívá strachy duševní muka, neboť netuší, zda násilník zbraň či jiný předmět skutečně použije.⁵³ Psychické důsledky mohou spočívat v úzkostech, depresích, sebevražedných pokusech, sebevraždách, ve zvýšení rizika abúzu alkoholu či jiných návykových látek, případně předepsaných léků, v poruchách spánku, poruchách příjmu potravy, posttraumatických stresových poruchách, panických poruchách, pocitech bezmoci, studu, strachu, ztrátě sebevědomí, pocitech vlastní viny, zvýšené nervozitě, emocionální vyčerpanosti, poruchách koncentrace atd.⁵⁴ Mnohdy se pojí s fyzickým násilím, nebo probíhá samostatně. Často je na počátku rozvíjejícího se řetězce fyzického násilí. Je obtížně dokazatelné, neboť nezanechává viditelné stopy. Někdy si na počátku týraná osoba ani neuvědomí, že se jí je činěno příkoří, neboť mocenská opatření související se žárlivostí jsou vykládána jako projev velké, vášnivé lásky. Pod psychické násilí lze zařadit i emocionální a sociální násilí; ta jsou popsána samostatně níže. U obětí domácího násilí dochází k deformaci osobnosti – projevují přílišnou laskavost

---

⁵¹ DURDÍK, Tomáš: *Problematika domácího násilí a nebezpečného pronásledování z pohledu trestního práva*. Přednáška uskutečněná dne 05.04.2019, Plzeň : Právnická fakulta ZČU, 2019, PPTX prezentace.

⁵² viz WIKIPEDIA: *Gaslighting*. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Gaslighting>, HTML dokument.

⁵³ ČÍRTKOVÁ, Ludmila et al.: *Pomoc obětem (a svědkům) trestných činů : Příručka pro pomáhající profese*. Praha : Grada Publishing, 2007, s. 59, ISBN 978-80-247-2014-2.

⁵⁴ NADACE OPEN SOCIETY FUND PRAHA: *03 Charakteristika oběti domácího násilí a důsledky domácího násilí na zdraví a prožívání oběti*. on-line, cit. 13.05.2022, 8 s., dostupné z: <http://stopnasili.cz/wp-content/uploads/2016/03/03-Ob%C4%9B%C5%A5-a-dynamika-n%C3%A1siln%C3%A9ho-vztahu.pdf>, PDF dokument.

a podřízenost, aby se vyhnuly konfliktům. Často se pak k těmto obětem domácího násilí chovají bezohledně i další lidé. Ženy nezhřídka zůstávají v nevyhovujících vztazích, neboť chtějí (vlastním tělem a svou přítomností) chránit děti před agresorem a nechťejí, aby se rodina rozpadla. Dlouho trvající psychické násilí může skončit až rozpadem osobnosti týrané osoby. *Psychické násilí a citové týrání je v ČR zaznamenáno u 100 % případů výskytu domácího násilí.*⁵⁵

- *Emocionální násilí* – spočívá v ničení věcí patřících do osobního vlastnictví ohrožené osoby či věci, ke kterým má vztah a představují nenahraditelnou vzpomínku, např. fotografie, dárky od rodičů, zděděné předměty jako památka na předky apod. Útok směřuje na nejbližší lidi z okolí ohrožené osoby (děti, rodiče, sourozence apod.), zvířata (domácí mazlíčky) a věci, ke kterým má ohrožená osoba citový vztah, vyhrožováním jejich likvidací.
- *Sociální násilí* – spočívá v zamezení kontaktu s rodinou či přáteli, zablokování telefonu, zákazu vycházení z bytu, kontrole času, zákazu využívání komunikačních prostředků, sociální izolaci (od rodiny, přátel) atd. Pokud ohrožená osoba ztratí kontakt s vnějším světem, ztrácí podporu vnějšího světa, nemá možnost prodiskutovat svůj problém a srovnávat, dochází u ní k deformaci vnímání reality, kdy normou se pak stává to, co zažívá, tedy dennodenní násilí. Záměrem je, aby oběť uvěřila agresorem sdělovaným „pravdám“. Ve spojení se ztrátou sebeúcty, s pocitem méněcennosti a nesamostatnosti se stává závislou na agresorovi.
- *Ekonomické násilí* – spočívá v zamezení možnosti disponovat s finančními prostředky, v zákazu získání zaměstnání, neposkytování finančních prostředků atd. Nebo se naopak může i jednat o nucení k finančnímu zabezpečení či provedení půjček ve prospěch násilné osoby. Dotýká se základních potřeb ohrožené osoby jako je zabezpečení prostředků na jídlo, bydlení, ošacení. Zahrnuje zákaz docházení do zaměstnání, násilná osoba se dále nechává doprošovat o peníze, provádí kontrolu vydávání peněz a požaduje vyúčtování i nepatrných částek, odmítá financovat stravu, platit nájem, poskytovat ošacení, odebírá peníze, stanovuje limity na útratu, omezuje přístup ke společnému účtu apod. Vyskytují se i případy, kdy si násilná osoba vzala vysoké půjčky, které nesplácela, a protože smlouva o půjčce byla uzavřena za

---

⁵⁵ DURDÍK, Tomáš: *Problematika domácího násilí a nebezpečného pronásledování z pohledu trestního práva*. Přednáška uskutečněná dne 05.04.2019, Plzeň : Právnická fakulta ZČU, 2019.

doby trvání manželství, firmy vymáhají tyto pohledávky i na ohrožené osobě, zatímco násilník změnil místo pobytu a není k zastížení. Ekonomické násilí se může projevovat i tak, že násilník úmyslně neplatí oběti alimenty a ona tak není schopna děti sama finančně zabezpečit, proto je nucena se k němu vrátit. Vyskytují se i případy, kdy násilník odebírá oběti důchod, peněžitou podporu v mateřství atd., takže oběť je zcela bez prostředků, finančně závislá na násilníkovi v sociální izolaci, což je jeho cílem.⁵⁶

- *Sexuální násilí* – všechny intimní kontakty, které jsou na oběti vynucovány proti její vůli, tj. znásilnění, vynucování si sexuálního styku nebo sexuálních praktik proti vůli ohrožené osoby, sexuální napadání nebo napadání intimních částí těla, jednání s ohroženou osobou pouze jako se sexuálním objektem, útoky na svobodu v oblasti sexuálního rozhodování atd. Je rovněž hůře rozpoznatelné a dokazatelné, neboť zpravidla nezanechává viditelné stopy a odehrává se v soukromém prostředí beze svědků (v některých vyhraněných případech jsou svědky děti).

Znaků domácího násilí je celá řada, což je patrné z předchozí kapitoly. Ve společnosti se vyskytuje v různých formách. Je páčáno jak proti dětem, mezi partnery navzájem, ze strany dětí vůči rodičům a starým osobám, mezi osobami žijícími ve společné domácnosti, tak i vůči různě hendikepovaným osobám. Domácí násilí nemusí nutně obsahovat všechny následně uváděné znaky, spíše zde jde o výčet a popis hlavních typických charakteristik a jejich uplatnění.

Typické znaky pro páčání domácího násilí: ^{57, 58}

Mezi obětí a násilníkem je *blzký vztah* (partnerský, příbuzenský atp.) a vzájemná emocionální provázanost. Zpravidla mají *společné bydlení*, kdy násilná i ohrožená osoba žijí v jednom bytě nebo domě a ohrožená osoba nemá možnost společné bydlení opustit. Mezi osobami existuje *společná propojenost*, mají spolu děti (případně se jedná o dítě bydlící u svého rodiče), vlastní společný majetek, mají společný účet i okruh přátel. Existuje *asymetrie vztahu*, kdy násilná osoba disponuje

---

⁵⁶ CONWAYOVÁ, L., Hellen: *Domácí násilí : Příručka pro současné i potencionální oběti se zákonem č. 135/2006 Sb. platným od 1. ledna 2007*. Praha : Albatros, 2007, s. 17, ISBN 978-80-00-01550-7.

⁵⁷ PROFEM: *Domácí násilí*. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.profem.cz/cs/s-cim-pomahame/domaci-nasili>.

⁵⁸ ACORUS: *Domácí násilí – Definice domácího násilí*. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <http://www.acorus.cz/cz/domaci-nasili/info-o-domacim-nasili.html>.

bezvýhradnou mocí a oběť je udržována dlouhodobě v závislém postavení. Role agresora a oběti se tak nestřídá, pozici násilníka zastává vždy jen jeden z nich. Oběť si nezřídka na svoji roli zvykne a rezignuje na řešení situace. Násilí většinou *trvá po delší dobu*, zpravidla i několik let. Nejedná se tedy o jeden nahodilý útok, například na základě vyhoceného mezilidského konfliktu. *Násilí se opakuje* v koloběhu útoků zahrnujících fázi napadání (spočívající ve verbálních a fyzických útocích), přerušovanou fází usmiřování a slibů, následovanou poté fází relativního klidu. Období klidu se však postupně zkracuje, období ataků se naopak prodlužuje. Domácí násilí má zpravidla tento průběh: Nejprve se vyvolává napětí, kdy je zvyšován tlak na oběť, která násilníkovi postupně ustupuje (aby nezavdala příčinu k vyvolání konfliktu, resp. odvrátila fázi násilí). Přes všechny ústupky však nakonec fáze násilí přijde, neboť agresor potřebuje mít nad obětí moc a chce si ji udržet pod kontrolou. Toho dosahuje právě násilím, kdy oběť fyzicky nebo psychicky zdeptá. Když je oběť po útoku oslabená, ponížena, zraněná a bezradná, násilník následně „ukáže svou lepší tvář“ a oběti poskytne dočasné období klidu, po kterém však opět přichází fáze napětí následovaná fází útoku. Naplňuje se tak teorie cyklu domácího násilí (střídání období klidu, agrese a usmiřování se⁵⁹) spolu s teorií naučené bezmocnosti (ztráta víry ve schopnost zajistit svoji bezpečnost⁶⁰), které vysvětlují, proč týraná osoba dlouhou dobu v patologickém vztahu zůstává. *Agresivita se postupně zvyšuje*, následné útoky jsou zpravidla brutálnější než ty předchozí. Oběť tak bývá paralyzovaná, cítí se bezmocnou a nevidí východisko ze své situace. Často se k tomu přidává stud za vlastní selhání (neudržení vztahu, chybování), neboť agresor ve fázi usmiřování oběti namlouvá, že ona sama je příčinou jeho jednání, protože to či ono řekla / udělala a tím ho logicky vyprovokovala... *Násilí se odehrává skrytě*, za zavřenými dveřmi domácnosti, kam se oběť i agresor vracejí. V pokročilých stádiích může probíhat i veřejně, kdy se agresor s násilím již ani netají a oběť pronásleduje, respektive týrá, i na veřejnosti.

S teorií cyklu domácího násilí souvisí i rozvoj chování označovaného jako *naučená bezmocnost*. Typické je, že neustálé střídání vlídného, milujícího chování s fázemi násilí týranou osobu ve vztahu udržuje a zbavuje ji vůle odejít. Oběť žije

---

⁵⁹ MARVÁNOVÁ – VARGOVÁ, Bronislava et al.: *Partnerské násilí*. Praha : Linde, 2008, s. 36 – 37, ISBN 978-808-6131-76-4.

⁶⁰ ČÍRTKOVÁ, Ludmila: *Moderní psychologie pro právníky*. Praha : Grada Publishing, 2008, s. 58, ISBN 978-80-247-2207-8.

v naději, že se násilník teď již opravdu změní a polepší. Každá fáze z cyklu násilí je charakteristická specifickým chováním oběti i násilníka:⁶¹

Fáze I. – nárůst napětí: Oběť – pečuje, stará se, dělá cokoliv, aby udržela klid, potlačuje vlastní hněv, omlouvá násilníkovu (nejčastěji manželovo nebo partnerovo) chování, příčiny násilí vidí ve faktorech z vnějšího okolí, přisuzuje si odpovědnost za násilníkovu chování, stahuje se do sebe, začíná mít strach, pocítuje stres a úzkost. Násilník – projevuje se u něj nízká míra hněvu, verbálně útočí na oběť (partnerku), ponižuje ji, používá lehké fyzické násilí, chová se doma jinak než na veřejnosti, vzrůstá obava z odchodu oběti, vzrůstá potřeba kontroly, narůstá žárlivost, zvyšuje se agrese.

Fáze II. – vlastní násilí: Oběť – pasivně přijímá násilí, nepokouší se uniknout nebo bránit, nechce věřit tomu, co se děje, přichází emoční zhroucení, deprese, apatie, izolace, snížení sebeúcty. Násilník – vykazuje nedostatek sebekontroly, nepředvídatelnost jednání, záchvaty zuřivosti, touhu potrestat oběť, omlouvání vlastního chování, obviňování oběti.

Fáze III. – období klidu: Oběť – ztotožňuje se s rolí oběti, má pocit viny, pokud by opustila partnera, doufá ve změnu chování násilníka, cítí se potřebná, posílená v přesvědčení o nutnosti zůstat s násilníkem. Násilník – projevuje se jako milující, je vlídný, lituje svých činů, prosí o odpuštění, slibuje polepšení, vykazuje závislost na ženě opětovném přijetí.

Na celém cyklu domácího násilí je nejvíce zarážející skutečnost, že oběť nemá sílu (odvahu) se z tohoto bludného kruhu vymanit a utéci. Pro vnějšího pozorovatele může být nepochopitelné, proč oběť násilníka neopustí, jaké pohnutky nebo obavy ji ponechávají uvězněnou v takovém toxickém vztahu. A proč stále „naivně“ doufá, že se násilník polepší. Jedním z důvodů může být strach z ostudy před okolím, snaha udržet si otců dětí či ekonomická závislost, jiné pohnutky jsou logicky jen obtížně vysvětlitelné a souvisejí mnohdy se zkušenostmi oběti z dětství (oběti často přebírají „vzorce chování“, které znají ze své původní rodiny, kde např. otčím nebo otec bil matku...). Tato oblast by byla vhodnou pro hlubší prozkoumání a zmapování psychologie a sociologie.

---

⁶¹ WALKER, E., Lenore: *The Battered Woman*. New York : Harper Collins, 2009, s. 55–70, ISBN 0-06-195204-4, 288 s. In: NADACE OPEN SOCIETY FUND PRAHA: 03 *Charakteristika oběti domácího násilí a důsledky domácího násilí na zdraví a prožívání oběti*. on-line, cit. 13.05.2022, 8 s., dostupné <http://stopnasili.cz/wp-content/uploads/2016/03/03-Ob%C4%9B%C5%A5-a-dynamika-n%C3%A1siln%C3%A9ho-vztahu.pdf>, PDF dokument.

K domácímu násilí sice ponejvíce dochází v *soukromí a skrytě*, k napadení může dojít i na veřejnosti. Většina násilností se však odehrává za zavřenými dveřmi domova. Na veřejnost se většinou přenesou tehdy, když oběť opustí společnou domácnost, pokusí se vyhledat pomoc a pokouší se odpoutat od násilné osoby. **Obtížná postižitelnost a kontrolovatelnost** je způsobena tím, že násilí se zpravidla odehrává v domácnostech a beze svědků. Zejména formy domácího násilí, které nezanechávají viditelné následky, a tam, kde neexistují svědci, jsou obtížně dokazatelné. **Pokračování násilí je možné zaznamenat i po rozvodu**, neboť často přetrvává i po odchodu oběti ze společné domácnosti, po rozvodu, navíc k vydírání jsou používány i společné děti, je využíváno diskreditace u společných známých atd.

Mezi znaky domácího násilí lze zahrnout i viktimizaci oběti domácího násilí, kdy tato oběť obdrží určité společenské stigma. *Primární viktimizace* vzniká při útoku násilníka, kdy oběti domácího násilí vzniká újma či poškození spojené bezprostředně s útokem násilníka. *Sekundární viktimizace* vzniká po spáchání útoku kvůli negativní reakci okolí a institucí. *Terciální viktimizace* spočívá v neschopnosti oběti se vyrovnat s traumatickou zkušeností.⁶² Právě odsuzování oběti násilím okolím (že si „za danou situaci může sama“), její stud před ostatními za bezútešnou situaci, ve které se ocitla, stud při líčení páchaného příkoří před OČTR atd., jsou patrně hlavními důvody, proč se oběti domácího násilí zdráhají o svém problému mluvit a nahlásit jej. Jak je zmíněno výše, s domácím násilím se pojí následky jak krátkodobé, tak dlouhodobé, fyziologické i psychologické. Jsou jimi pocity strachu, frustrace, zrady, bezmoci, bolesti, dále narušení fyziologických procesů, ztráta sebevědomí, sebeobviňování atd.

3.3 Osoba oběti domácího násilí

Obětí domácího násilí může být partner pachatele domácího násilí, dítě nebo senior. Jak již je uvedeno výše, domácí násilí je pácháno po delší dobu, opakovaně a oběť většinou sdílí společnou domácnost s pachatelem. To vše vede k poklesu ochoty nahlásit domácí násilí. Oběť často přijme strategii přežití, která vede ke zvýšené míře přizpůsoblivosti požadavkům a pokynům kladeným ze strany násilné osoby.

---

⁶² MARVÁNOVÁ – VARGOVÁ, Bronislava et al.: *Partnerské násilí*. Praha : Linde, 2008, s. 74, ISBN 978-808-6131-76-4.

Podle ustanovení § 2 odst. 2 zákona č. 45/2013 Sb. o obětech trestných činů a o změně některých zákonů (zákon o obětech trestných činů)⁶³ je obětí „fyzická osoba, které bylo nebo mělo být trestným činem ublíženo na zdraví, způsobena majetková nebo nemajetková újma nebo na jejíž úkor se pachatel trestným činem obohatil“. Z uvedeného je zřejmé, že obětí může být pouze fyzická osoba, které bylo ublíženo na zdraví, nebo jí byla způsobena majetková či nemajetková újma. Pokud při přípravě nebo pokusu nedojde k účinku, je stále možné tuto osobu považovat za oběť. Podle odstavce 3 téhož ustanovení zákona, byla-li oběti způsobena smrt, je za oběť považován též „její příbuzný v pokolení přímém, sourozenec, osvojenec, osvojitel, manžel nebo registrovaný partner, druh nebo osoba, které oběť ke dni své smrti poskytovala nebo byla povinna poskytovat výživu. Je-li těchto osob více, považuje se za oběť každá z nich“. V odstavci 4 citovaného zákona je pak vymezena zvlášť zranitelná oběť, u které hrozí nebezpečí způsobení druhotné újmy.

Ženy – jsou z 95 % obětí domácího násilí; 75 % pachatelů domácího násilí zažilo násilí mezi rodiči, 30 % studentek zažilo násilí ve vztahu a 54 % rodičů nehovoří s dětmi o násilí ve vztahu.⁶⁴ Jiné prameny uvádí: „Podle výsledků mezinárodních i českých šetření zažívá v ČR domácí násilí ze strany partnera téměř každá třetí žena. Podle výsledků výzkumu Asociace pracovníků intervenčních center ČR z roku 2016 se jako oběť domácího násilí označila více než pětina žen. U mužů byl tento podíl výrazně nižší (7 %). Ve více než polovině případů domácího (56,4 %) a partnerského násilí (57,9 %) byly přítomny děti.“⁶⁵ Z uvedené charakteristiky je patrné, že nejčastějšími oběťmi domácího násilí jsou ženy a přítomnost dítěte u domácího násilí páchaného mezi partnery má zásadní negativní dopad na zdravý duševní vývoj dítěte. Je však také nutné mít na paměti, že týraní muži⁶⁶ většinou pomoc nevyhledávají a se svým problémem se nikomu z důvodu studu nesvěřují. Muži nejčastěji trpí násilím psychickým, jež se projevuje extrémní žárlivostí,

⁶³ Zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů (zákon o obětech trestných činů), on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-45>.

⁶⁴ NADACE OPEN SOCIETY FUND PRAHA: *Domácího násilí*. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <http://stopnasili.cz/>.

⁶⁵ TOPINKA, Daniel: *Domácí násilí z perspektivy aplikovaného výzkumu. Základní fakta a výsledky*. 2016, Dostupné z: <http://www.domaci-nasili.cz/wp-content/uploads/Dom%C3%A1c%C3%AD-n%C3%A1sil%C3%AD-z-perspektivyaplikovan%C3%A9ho-v%C3%BDzkumu.-SocioFactor-2016.pdf>, In: Úřad vlády ČR *Akční plán prevence domácího násilí a genderově podmíněného násilí na léta 2019 – 2022*. Praha, 2019, s. 12, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/dokumenty/AP-DN---grafikaFINAL.pdf>, PDF dokument.

⁶⁶ Viz aktuální příklad Johnny Depp vs. Amber Heard.

kontrolou pohybu, sociální izolací, ponižováním atd.; fyzické násilí nebývá na mužích pácháno často. Obdobně senioři mají kvůli zdravotnímu, mentálnímu hendikepu nebo studu obtížnější možnost vyhledat pomoc v případě domácího násilí. Dalším faktorem je důvěřivost, izolovanost a závislost na pomoci od člena domácnosti ze strany seniora. I proto je špatné zacházení se seniory tak těžce odhalitelné. Děje se nejen v domácnostech, ale i různých zdravotních či sociálních ústavech, kde senioři dožívají. Nelze ovšem opomenout ani případy účelového hlášení páchaní domácího násilí, se kterým se lze setkat zejména při rozvodu nebo rozchodu partnerů, kdy toto obvinění (obdobně jako obvinění ze znásilnění nebo sexuálního zneužívání dětí) je jedním z partnerů používáno k účelové pomstě, k omezení styku druhého partnera s dětmi nebo k poškození jeho dobrého jména. I proto je obtížné stanovit, jaký podíl zastávají jednotlivé skupiny trpící domácím násilím ve skutečnosti.

„Je důležité si uvědomit, že oběti domácího násilí se může stát kdokoli, neexistuje tedy nějaká jasná predispozice či osobnostní rys, který by byl společný všem obětem. To, co oběti domácího násilí spojuje, jsou určité symptomy a prožívání, které se rozvíjí v důsledku prožitého násilí. Zde uvádíme některé z nich: Převládajícím pocitem je bezmoc, sebeobviňování, hledání viny v sobě. Minimalizace, popírání a ospravedlňování násilí. Oběť často věří, že si násilí zaslouží; má citovou vazbu na násilníka, není schopná normálních reakcí. Dodržuje strategii přežití – identifikuje se s pachatelem násilí.“⁶⁷

Pro zvládnutí dlouhodobě trvajícího domácího násilí může oběť přijmout sebezničující strategii spočívající v popírání viny útočníka, popírání viktimizace, minimalizaci násilí, zlehčování následků, odmítání nabízené pomoci, uzavření se do sebe. Sebezničující zvládací strategie se mohou projevat v používání alkoholu, drog, možných pokusech o sebevraždu. Ve vzniku syndromu týrané osoby. O násilí se jedná též, pokud druhá osoba používá různé technologie ke sledování své oběti.⁶⁸

Partneři – násilí vzniká mezi partnery a může být pácháno jak mužem, tak i ženou. Může se projevat jako násilí psychické (vyhrožování sebevraždou při

---

⁶⁷ NADACE OPEN SOCIETY FUND PRAHA: *03 Charakteristika oběti domácího násilí a důsledky domácího násilí na zdraví a prožívání oběti*. on-line, cit. 13.05.2022, 8 s., dostupné <http://stopnasili.cz/wp-content/uploads/2016/03/03-Ob%C4%9B%C5%A5-a-dynamika-n%C3%A1siln%C3%A9ho-vztahu.pdf>, PDF dokument.

⁶⁸ POD SVÍCENEM: *Hlavní stránka*. on-line, cit. 28.06.2022, dostupné z: https://www.facebook.com/iniciativapodsvicnem/?ref=page_internal.

nesplnění požadavků), fyzické, sexuální, jako manipulace a řada dalších jevů.⁶⁹ Oběť domácího násilí buď upadne do pasivity a snaží se násilnému partnerovi ustupovat, nebo se pokusí bezvýchodnou situaci ukončit svojí smrtí či smrtí partnera.⁷⁰ Toto se děje i mezi stejnopohlavními partnery.

Děti – jsou často svědky násilí páchaného na jednom z rodičů, neumí se samy bránit a jsou zranitelné, neboť jsou závislé na rodičích a nemohou samy opustit nefunkční prostředí. Nejvíce jsou ohrožené děti trpící chorobami, hyperaktivní, mentálně retardované, děti z předchozího vztahu nebo jiného pohlaví, než si rodiče přáli.⁷¹ Dítě může být i prostředkem vzájemného vydírání mezi partnery či bývalými partnery. Dítě může násilí (psychické, fyzické, včetně sexuálního zneužívání), kterému je přítomné, převzít za normální jev a v dospělosti pak v této „rodinné tradici“ pokračovat, nebo si najde partnera s násilnickými sklony. Dítě může být jak svědkem, tak i přímou obětí domácího násilí, když je taktéž napadáno, je zanedbávána péče o něj nebo je zneužíváno. Takové dítě může trpět pocitem prázdnoty, psychickými problémy, je náchylnější k užívání drog, může později samo páchat násilí či se pokusit o sebevraždu. Nejčastější následky domácího násilí vůči dětem spočívají v jejich nedůvěře, pocitu bezvýznamnosti, neschopnosti navázat zdravý vztah, nízkém sebevědomí, snížené empatii, emočním útlumu a zpomaleném rozvoji řeči.

Senioři – násilí je pácháno na seniorech žijících ve společném obydlí (se svými dětmi, vnoučaty) zpravidla na fyzicky nebo psychicky omezených osobách, které vzhledem ke svému duševnímu nebo zdravotnímu stavu již nejsou schopny se samostatně bránit. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem mají tyto osoby omezený kontakt se svým okolím a v případě návštěv bývají pod kontrolou násilné osoby, proto se u tohoto násilí vyskytuje vysoká latence. Spouštěčem domácího násilí může být zhoršení zdravotního stavu seniora, zhoršení jeho psychických či kognitivních a komunikačních funkcí.⁷² Kvůli horším kognitivním funkcím nedokáží senioři rozpoznat zhoršování svého postavení a adekvátně na prožité násilí reagovat. Často se smíří se svým osudem a jen pasivně čekají na smrt, ve které vidí vysvobození. Hrubé zacházení spolu se špatným zdravotním stavem

---

⁶⁹ BURIÁNEK, Jiří et al. (editoři): *Domácí násilí – násilí na mužích a seniorech*. Praha, Kroměříž : Triton, 2006, s. 29, ISBN 80-7254-914-6.

⁷⁰ ŠEVČÍK, Drahomír et al.: *Domácí násilí : Kontext, dynamika a intervence*. Praha : Portál, 2011, s. 46–47, ISBN 978-80-7367-690-2.

⁷¹ ČÍRTKOVÁ, Ludmila et al.: *Pomoc obětem (a svědkům) trestných činů : Příručka pro pomáhající profese*. Praha : Grada Publishing, 2007, s. 52, ISBN 978-80-247-2014-2.

⁷² BURIÁNEK, Jiří et al. (editoři): *Domácí násilí – násilí na mužích a seniorech*. Praha, Kroměříž : Triton, 2006, s. 82–83, ISBN 80-7254-914-6.

v nich může dokonce vzbudit rozhodnutí spáchat sebevraždu. Na seniory bývá vyvíjen nátlak týkající se převodu majetku, či jim jsou bezohledně odebírány finanční prostředky (starobní důchody a další dávky sociální pomoci). Mají strach ze ztráty náklonnosti osoby blízké, na kterou jsou citově vázáni, a její chování vnímají jako vlastní selhání.⁷³ Potomci žijící ve společné domácnosti často rodičům odmítají přispívat na bydlení a chod domácnosti. Příčinou vzniku domácího násilí též může být problematické vzájemné soužití dvou generací, rozpory kvůli rozdílnému životnímu stylu, kritickým poznámkám, hrubému chování nebo zasahování do soukromí.⁷⁴ V důsledku toho vzniká „ponorková nemoc“, kdy pro vnějšího pozorovatele i zcela banální skutečnosti mohou být spouštěčem domácího násilí.

Zdravotně postižené osoby – násilí je páčáno na zdravotně postižených osobách, které jsou často péčí odkázané na násilníka. Zdravotní postižení může být kombinované s mentální retardací, což snižuje možnost obrany takto postižené osoby.

3.4 Osoba pachatele domácího násilí

Neexistuje typická osoba pachatele domácího násilí, protože pachatelé pochází téměř ze všech sociálních, ekonomických i vzdělanostních vrstev společnosti, ale řada z nich vykazuje některé podobné osobnostní rysy. Osoba pachatele má potřebu druhé ovládat, kontrolovat a k tomu používá jejich ponižování či fyzických útoků. Pachatel bývá až psychopatická osoba jednající impulzivně, s „posunutým vnímáním reality“, s poruchami sebeovládání. Může mít sníženou schopnost soucitu a vcítění. Někteří jedinci mají sklon k alkoholismu. Jiní zase mají dvojí tvář, kdy ve společnosti působí na okolí sympaticky, mají nekonfliktní vystupování, ale doma jsou vůči svému nejbližšímu okolí bezohlední. Sklony k agresi projevují až za zdmi domova. Část z nich byla doma v dětství týrána, zneužívána, byli svědky domácího násilí páchaného na rodinných příslušnících, trpěli citovou deprivací. Spouštěče agresivního chování mohou být různé – např. partnerské neshody, stres či neúspěch v práci, omamné a psychotropní

---

⁷³ BURLÁNEK, Jiří et al. (editoři): *Domácí násilí – násilí na mužích a seniorech*. Praha, Kroměříž : Triton, 2006, s. 85, ISBN 80-7254-914-6.

⁷⁴ ŠEVČÍK, Drahomír et al.: *Domácí násilí : Kontext, dynamika a intervence*. Praha : Portál, 2011, s. 130, ISBN 978-80-7367-690-2.

látky, domnělá životní krize atp., kdy si agresor negativní emoce odreagovává na svém partnerovi.

Pachatel na místě páčání násilí bez obav setrvává. Domnívá se buď, že jeho jednání je správné, nebo že může oběť libovolně trestat a kontrolovat.⁷⁵ Ačkoliv je obecně známo, že domácí násilí je ve větší míře rozšířeno mezi osobami s nižším vzděláním a mezi sociálně slabšími, lze se s ním setkat i mezi osobami s nejvyšším vzděláním a ve vysokopříjmových skupinách. Násilné jednání tedy není vázáno na vzdělání nebo příjmovou skupinu jeho pachatelů. Násilnými osobami mohou být ženy nebo i osoby žijící ve stejnopohlavním svazku.⁷⁶ Pachatel domácího násilí se zpravidla umí přetvařovat: Na veřejnosti může vystupovat jako vzorný manžel, otec, potomek, ale doma se přestává ovládat, podléhá návalům vzteku a začíná jednat agresivně, přičemž tyto stavy trvají po delší dobu. Agresor buď své jednání považuje za přijatelné, nebo jej omlouvá a hledá vinu v druhé osobě (že ho vyprovokovala, a to čímkoliv). Pachatelé mají tendenci se na své blízké dívat jako na své vlastnictví, proto si osvojují právo je vychovávat a trestat. Užití násilí je mnohdy spojeno s drogami nebo alkoholem, jejichž konzumace bývá ospravedlňována přepracovaností, stresem a únavou.⁷⁷ V partnerském vztahu je řada pachatelů na své oběti emocionálně závislá a obává se jejího opuštění společné domácnosti; aby tomu zabránili, zahrnují v lepším případě oběť dárky, nebo jí naopak ubližují, vyhrožují sebevraždou, unesením dětí atd.⁷⁸ Tyto a jiné výhrůžky jsou hlavním důvodem, proč ohrožená osoba má strach opustit společné obydlí a setrvává v nevyhovujícím vztahu. Osoby násilné si často za partnera vyhledávají osoby naivní, křehké, závislé a zranitelné. Postupem času je začnou manipulovat, násilím ovládat a izolovat od vnějšího světa. Násilí se stává stále častějším a intenzivnějším, přičemž týraná osoba se snaží zavděčit násilnému partnerovi.⁷⁹ Psychopatické osoby nezmění své vzorce jednání, jsou „toxické“ a nejlepší obranou proti nim je se jim zcela vyhnout. To samé doporučuje odborník, který se

---

⁷⁵ SZCZEPANIKOVÁ, Alice et al.: *Jak jednat v případech domácího násilí? : Praktická doporučení pro příslušníky / příslušnice Policie ČR*. Brno : Liga lidských práv. 2004, s. 4, ISBN 80-239-2207-6.

⁷⁶ ŠEVČÍK, Drahomír et al.: *Domácí násilí : Kontext, dynamika a intervence*. Praha : Portál, 2011, s. 70, ISBN 978-80-7367-690-2.

⁷⁷ KONRÁD, Zdeněk a BANGO, Dezider: *Metodika vyšetřování trestných činů souvisejících s domácím násilím*. Praha : Vydavatelství Policejní akademie ČR, 2007, s. 19, ISBN 978-80-7251-241-6.

⁷⁸ HUŇKOVÁ, Markéta a VOŇKOVÁ, Jiřina: *Domácí násilí v ČR z pohledu práva : Efektivnost právních norem v ČR posuzovaná vzhledem k cíli ochrany společnosti před násilím*. Stráž pod Ralskem : Justiční akademie ČR. 2004, s. 61, ISBN 80-239-6230-2.

⁷⁹ ČÍRTKOVÁ, Ludmila et al.: *Pomoc obětem (a svědkům) trestných činů : Příručka pro pomáhající profese*. Praha : Grada Publishing, 2007, s. 70, ISBN 978-80-247-2014-2.

narušenými osobnostmi zabýval: „*Jakmile vstoupí na kriminální scénu nebo začnou být výrazně vznětliví či nevyrovnaní, je načase, abyste s nimi přerušili kontakty, odešli a vymanili se z jejich vlivu.*“⁸⁰ Psychopat je z hlediska psychologie někdo, kdo má odlišně nastaveny některé osobnostní rysy. Vždy záleží na míře nastavení celého osobnostního spektra. Některé rysy mohou být vhodné pro společenský úspěch (např. nebojácnost, sebevědomí, šarm, charisma, přesvědčivost, mentální odolnost), jiné mohou být zničující pro osobní život (např. bezohlednost, nedostatek empatie, impulzivnost, lhaní, manipulace s okolím, špatná sebekontrola). Osoby páchající domácí násilí lze souhrnně označit za „nebezpečné osobnosti“, neboť se u nich často jedná o celou řadu poruch (např. narcista, emočně nestabilní, predátor, paranoik). Tyto osoby si však samy o sobě rozhodně nemyslí, že by s nimi bylo něco v nepořádku. Leckdy se vyznačují vysokým stupněm ega, nízkou empatií, nepocítují výčitky svědomí a odmítají převzít odpovědnost za své jednání. Ženy mohou být stejně násilnickou osobou jako muži, častěji však se dopouštějí psychického násilí.

Existuje celá řada typologií osobnosti pachatelů domácího násilí. Vytvořit typologii pachatele však je veskrze obtížné, neboť faktorů a spouštěčů domácího násilí je mnoho. Jsou to faktory jak vnitřní, tak vnější, přičemž existuje přehřel jejich možných kombinací. Ani odborníci bohužel nedokážou předem určit agresora, spíše se pak zpětně zkoumá, jaké charakterové rysy či okolnosti mohly být příčinou agrese.

Příkladem typologizace mužů páchajících domácí násilí může být jejich následující rozdělení dle Elbowa⁸¹:

Kontrolor – tento násilník nepovažuje ostatní za rovnocenné, jsou pro něj jen objekty, které využívá ke svým cílům. Oběť násilí vnímá jako svůj majetek a tímto způsobem s ní i nakládá. Násilí použije kdykoliv, kdy má pocit, že jeho moc a kontrola nad obětí je oslabena.

Obránce – požaduje, aby oběť byla na něm citově i finančně závislá. To mu přináší pocit moci, síly a kontroly nad obětí.

Validátor – má nízké sebevědomí a sebeúctu. Má strach z toho, že ovládaná osoba se jej rozhodne opustit, čímž by došlo k potvrzení jeho nízké hodnoty. Ve

---

⁸⁰ NAVARRO, Joe a POYNTER, Toni, Sciarra: *Nebezpečné osobnosti : Jak je odhalit a chránit se před nimi*. Praha : Grada Publishing, 2015, s. 174, ISBN 978-80-247-5487-1.

⁸¹ ŠEVČÍK, Drahomír et al.: *Domácí násilí : Kontext, dynamika a intervence*. Praha : Portál, 2011, s. 72–73, ISBN 978-80-7367-690-2.

snaze zabránit svému opuštění pak tento násilník neváhá použít téměř jakékoliv prostředky.

Inkorporátor – ztotožňuje se s ovládnou osobou a má strach, aby o ni nepřišel, neboť je na ní závislý a je přesvědčen, že bez ní nedokáže žít.

3.5 Příčiny domácího násilí

Existuje celá řada teorií, které se snaží vysvětlit, že vznik domácího násilí může být zapříčiněn špatnou výchovou, sklonem k alkoholismu, rozvratem v rodině, duševními poruchami apod. Žádná z nich však nedokáže určit faktory, které by násilníka jako takového předem identifikovaly.

3.5.1 Jednofaktorové teorie

Tyto teorie jsou založeny na zkoumání jednoho faktoru coby příčiny páchaní domácího násilí. Mezi jednofaktorové teorie patří:

Biologicko-genetické teorie

Tyto teorie vychází z biologicko-genetických příčin, kdy je agresivita vykládána jako vrozený instinkt, zděděná vlastnost nebo výsledek hladiny hormonů v těle. Teorie se věnuje pouze předpokladům k domácímu násilí, nikoliv příčinám v konkrétní situaci.⁸²

Psychologické teorie

Tyto teorie pokládají za příčinu povahové rysy násilníka, oidipovský komplex, masochismus, depresi, poruchu osobnosti, problémy v dětství, problémy se sociálním učením, přenos vzorců násilného chování, stres v rodinách, následek výskytu domácího násilí v dětství v rodině, jako důsledek sebenepřijetí atd.⁸³

Sociologické teorie

Tyto teorie předpokládají, že příčinou jsou sociokulturní jevy související s mužskou společností, uplatňováním moci a kontroly, dále sociální organizace rodinného života a výkon sociálních rolí. Násilí je produktem společnosti, která jej

---

⁸² ŠEVČÍK, Drahomír et al.: *Domácí násilí : Kontext, dynamika a intervence*. Praha : Portál, 2011, s. 33, ISBN 978-80-7367-690-2.

⁸³ ŠEVČÍK, Drahomír et al.: *Domácí násilí : Kontext, dynamika a intervence*. Praha : Portál, 2011, s. 33, ISBN 978-80-7367-690-2.

každodenně v médiích ukazuje, proto jej lidská mysl akceptuje a společnost toleruje.⁸⁴ Pokud k násilí dochází v rodinách, pak ovlivňuje i přítomné svědky. Například děti od svých otců přebírají model násilnického chování, učí se agresii, která je pro ně součástí mužské identity. Toto pak ovlivňuje jejich chování ve vlastním partnerském vztahu v dospělosti.⁸⁵

Feministické teorie

Tyto teorie pokládají za příčinu již samotnou nadřazenost mužů, díky které se zvyšuje submisivita žen. Ty pak násilí přijímají; muži si svoji pozici násilím utvrzují a ženy jsou podrobovány násilnými praktikami. V manželství je od žen očekáváno naplnění určitých rolí, včetně reprodukční. Kvůli tomu je žena nucena se vzdát svých ambicí a svobody, je nucena plnit roli manželky a matky. Podle jiných názorů je příčinou rozpolcenost mužů mezi vztahem k matce a ženě; daní muži si prostřednictvím násilí vůči ženě řeší tuto svoji vnitřní rozpolcenost.⁸⁶

3.5.2 Multifaktorové teorie

Tyto teorie spojují více faktorů, neboť příčiny násilí spočívají ve více faktorech působících současně jako složitý komplex podmíněných jevů. Rozlišují několik rovin. Může se jednat o *makrosystémovou rovinu* spočívající v hierarchii hodnot. *Exosystémová rovina* spočívá v sociálním okolí, ve kterém se osoba pohybuje (vliv má např. nezaměstnanost, nedostatečné finanční zabezpečení, sociální exkluze atd.). *Mikrosystémová rovina* zahrnuje rodinu a rozdělení rolí v rodině, jakož i existenci neformálního práva rodiny. Čtvrtou rovinou je *ontogenetická (individuální) rovina*, která spočívá ve vzájemných interakcích ohrožené a násilné osoby, jakož i naučených způsobech řešení konfliktů.⁸⁷

3.6 Stereotypy ve vnímání domácího násilí

Společnost IKEA Česká republika publikovala v roce 2021 výsledky výzkumu věnujícího se stereotypům ve vnímání domácího násilí v ČR provedeného

---

⁸⁴ ŠEVČÍK, Drahomír et al.: *Domácí násilí : Kontext, dynamika a intervence*. Praha : Portál, 2011, s. 34, ISBN 978-80-7367-690-2.

⁸⁵ MARVÁNOVÁ – VARGOVÁ, Bronislava et al.: *Partnerské násilí*. Praha : Linde, 2008, s. 36 – 37, ISBN 978-808-6131-76-4.

⁸⁶ ŠEVČÍK, Drahomír et al.: *Domácí násilí : Kontext, dynamika a intervence*. Praha : Portál, 2011, s. 32–36, ISBN 978-80-7367-690-2.

⁸⁷ BAŠTECKÁ, Bohumila et al.: *Psychologická encyklopedie : aplikovaná praxe*. Praha : Portál, 2009, s. 64 – 65, ISBN 978-807-3674-700.

ve spolupráci s Univerzitou Karlovou a Koalicí NeNa, který realizovala agentura Kantar Hoffmann metodou CAWI⁸⁸ na vzorku dospělé české populace 1 500 respondentů. V následující části této kapitoly jsou uvedeny výsledky z tohoto výzkumu⁸⁹.

Češi zpochybňují vinu násilného partnera – 26 % respondentů výzkumu se domnívá, že za domácí násilí si může alespoň částečně oběť sama. Tento názor zastává 37 % mužů a 15 % žen. Muži jsou nervózní a někdy agresivní, protože nesou zodpovědnost za veškeré finanční starosti rodiny; to si myslí 31 % respondentů. Pokud se žena nestará o domácnost, je pochopitelné, že tím může vůči sobě vyprovokovat násilí; to si myslí 29 % respondentů. Což podle Marvánové – Vargové z centra Rosa vede k tomu, že oběti domácího násilí hledají vinu u sebe, mají problém se svěřit se svými zážitky a obávají se, že jim nikdo nepomůže.

Češi si uvědomují, že odchod není snadný – 75 % respondentů si myslí, že ženy neodejdou z násilného vztahu, protože stále milují svého partnera. Taktéž 75 % respondentů se domnívá, že ženy z násilného vztahu neodejdou, protože se obávají, co (jaké následky) by mohl odchod násilnému partnerovi způsobit. To, že oběti samy si nemusí uvědomovat, že jsou oběťmi domácího násilí, se domnívá 83 % respondentů. Strach o děti je podle 81 % respondentů důvodem, proč oběti neodcházejí ze vztahu. Dále 57 % respondentů se domnívá, že pro děti není jednoduché v ČR najít pomoc, a 62 % respondentů se domnívá, že odchodem oběti domácí násilí nekončí. 50 % respondentů pak uvádí, že by bylo pro ně problematické se odstěhovat, a 10 % uvádí, že by takovou situaci nezvládlo. Podle Marvánové – Vargové bariérami při odchodu jsou strach, výhrůžky násilného partnera, že si oběť bez něj neporadí, že oběť připraví o děti, že oběti nikdo nebude věřit, že si oběť najde a násilí bude pokračovat. Další negativní skutečností je finanční nedostupnost komerčního a neexistence sociálního bydlení.

Překážky při odchodu z násilného bydlení – závažným důvodem, proč oběti zůstávají žít v domácím násilí, je smýšlení české společnosti a bagatelizace

---

⁸⁸ Pozn. „CAWI (Computer Assisted Web Interviewing) je online metoda sběru dotazníkových dat. Používá se pro kvantitativní, ale čím dál tím častěji také kvalitativní výzkum. Dotazníky jsou distribuovány pomocí webových odkazů, které dotazníky zpřístupní. Odpovědi se zaznamenají v elektronické podobě, což umožňuje jejich rychlé a efektivní zpracování.“ Zdroj: WIKIPEDIA.ORG CAWI. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/CAWI>.

⁸⁹ IKEA ČESKÁ REPUBLIKA: *Výzkum IKEA: Domácí násilí je v české společnosti zatíženo mnoha stereotypy*. Publ. 14.11.2021, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.ikea.com/cz/cs/newsroom/corporate-news/vyzkum-ikea-domaci-nasili-je-v-ceske-spolecnosti-zatizeno-mnoha-stereotypy-publ508a147>.

problematiky. Podle výsledku výzkumu se 67 % žen ve svém okolí setkala s jednou z forem psychického násilí a 60 % s fyzickým násilím. Společnost IKEA nabízí svým zaměstnancům v případě domácího násilí pomoc v podobě dovolené navíc, finanční a materiální podpory, zajištění bezpečnosti na pracovišti a zprostředkování služeb terapeuta či právníka.

Zajímavé zjištění přináší i výsledky dalšího výzkumu týkajícího se partnerského násilí provedeného se 42 000 respondentkami z 28 členských států Evropské unie.⁹⁰

- *Z žen, které mají nebo měly vztah s mužem, 22 % zažilo fyzické a/nebo sexuální násilí.*
- *Výsledky průzkumu FRA naznačují, že existuje souvislost mezi nadměrnou konzumací alkoholu u partnera ženy a zvýšenou mírou násilí z jeho strany. Nadměrnou konzumaci alkoholu je nutné zdůrazňovat a zabývat se jí jako faktorem přispívajícím k násilnému chování mužů vůči ženám v důvěrných vztazích.*
- *Mnoho žen, které se staly obětí partnerského násilí, ve vztahu zažívá opakované případy násilí.*
- *Četnost oznamování případů násilí na ženách policii a jiným orgánům je nízká a je třeba ji zvýšit. Jen každá třetí oběť partnerského násilí a každá čtvrtá oběť násilí ze strany jiné osoby, než partnera oznámila poslední závažný případ policii nebo nějakému jinému orgánu. Vyšší četnost oznamování partnerského násilí odráží skutečnost, že ženy často zažijí několik případů zneužívání ze strany partnera, než se rozhodnou jej oznámit, zatímco násilí ze strany jiné osoby, než partnera bývá častěji jednorázový incident.*
- *Průzkum například uvádí, že jsou násilím ohroženy těhotné ženy; z těch žen, které zažily násilí ze strany bývalého partnera a byly v průběhu tohoto vztahu těhotné, 42 % zažilo násilí ze strany partnera během svého těhotenství.*
- *Výsledky průzkumu ukazují, že 87 % žen by považovalo za přijatelné, aby se lékaři běžně při podezření na násilí ptali, pokud by jejich pacientky vykazovaly určitá zranění nebo vlastnosti.*

---

⁹⁰ EUROPEAN UNION AGENCY FOR FUNDAMENTAL RIGHTS: *Násilí na ženách: průzkum napříč EU*. Lucemburk : Úřad pro publikace Evropské unie, 2014, s. 10 – 15, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-2014-vaw-survey-at-a-glance-oct14_cs.pdf, PDF dokument, ISBN 978-92-9236-375-5.

- *Například zatímco jedna třetina žen po nejzávažnějším případě sexuálního násilí ze strany partnera vyhledala lékaře, zdravotnické středisko nebo nemocnici, pouze 6 % se obrátilo na azylový dům pro ženy a 4 % se obrátila na organizaci na podporu obětí.*
- *Zhruba každá čtvrtá oběť sexuálního napadení ať již ze strany partnera nebo jiné osoby se po nejzávažnějším případě neobrátila na policii ani na jinou organizaci, protože se styděla a cítila trapně.*
- *Výsledky průzkumu dále například ukazují, že dvě z pěti žen (43 %) zažily nějakou formu psychického násilí ze strany současného nebo bývalého partnera. Abychom uvedli několik příkladů, zahrnuje to 25 % žen, které partner v soukromí znevažoval nebo ponižoval, 14 % žen, jejichž partner vyhrožoval, že jim fyzicky ublíží, a 5 % žen, jejichž partner jim zakazoval opustit dům/ byt, bral jim klíče od auta nebo je zamykal.*
- *Výsledky průzkumu ukazují, že každá pátá žena zažila od svých 15 let nějakou formu nebezpečného pronásledování a 5 % žen takové pronásledování zažilo v posledních 12 měsících předcházejících průzkumu.*
- *Každá pátá žena, která nebezpečné pronásledování zažila, uvádí, že trvalo déle než dva roky.*

Výše uvedené výsledky přinášejí zajímavý náhled na domácí násilí v rámci EU, neboť dokládají, že tato problematika představuje i v EU stále akutní jev, kterým je nutné se zabývat. Výsledky narušují stereotypní představu o tom, že se problematika domácího násilí v EU již podstatně zlepšila. Podle výsledků šetření je totiž oznamování případů domácího násilí stále na nízké úrovni.

Strukturu domácího násilí lze odhadnout i ze statistiky klientů Persefony, z.s., která uvádí, že se „v roce 2020 obrátilo s žádostí o pomoc celkem 458 osob, z nichž 240 bylo obětí násilí v blízkých vztazích, ať už domácího (67 %), sexuálního (28 %) či stalkingu (5 %). Těmto osobám jsme poskytnuli celkem 2 859 konzultací, z nichž 1 023 bylo osobních, 1 039 telefonických a 806 e-mailových. V průběhu roku jsme zprovoznili chat na stránkách Persefony, skrze který proběhlo 48 konzultací. Terapeutickou podporu a poradenství jsme poskytnuli 105 osobám, které se dopouštěly násilí v blízkých vztazích (57 mužů a 43 žen⁹¹).“⁹². Na uvedené statistice je překvapující, že terapeutickou podporu a poradenství potřebovalo 57 mužů a 43

⁹¹ Pozn.: zdroj uvádí 57 mužů a 43 žen, jejichž součet činí 100 osob, nikoliv 105; pravděpodobně se jedná o chybu v počtech.

⁹² PERSEFONA: *O Persefoně : Statistika klientů Persefony, z.s. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.persefona.cz/o-nas>.*

žen. Tento poměr neodpovídá obecně předpokládanému genderovému poměru rozložení osob. Lze se tudíž domnívat, že domácí násilí se týká daleko vyššího podílu mužů, ti se však o něm stydí mluvit.

3.7 Terapeutické programy

Pro nápravu osob páchajících domácí násilí byly vyvinuty různé terapeutické programy. Tyto programy pracují s inkriminovanými osobami a mají za cíl naučit je ovládnání hněvu, eliminaci požívání alkoholu, omezení požívání návykových látek atp. Programy jsou organizovány jak společně pro obě osoby (násilníka i týranou osobu), tak i individuálně. Osoby se jich mohou účastnit dobrovolně, nebo i povinně na základě příkázání soudem. Jejich účinnost a úspěšnost je však sporná. Dá se to porovnat s obdobnými „Rehabilitačními kurzy pro řidiče“ podle ustanovení § 87b zákona č. 48/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů⁹³. Přínos a průkaznost polepšení řidičů absolvujících tyto kurzy je totiž také diskutabilní. Jde zde spíše o zajištění příjmů pro lobby psychologů než o programy řešící problém agresivních řidičů. Tito „psychologičtí odborníci“ řeší problém až po jeho zjištění, avšak odhalit potencionálně agresivního řidiče předem a pracovat s ním v předstihu nedokáží. Obdobně terapeutické programy pro násilné osoby nedokáží předem identifikovat a pracovat s osobu potencionálně násilnou. Proto mnohem vyšší přínos lze spatřovat v programech pomáhajících obětem domácího násilí, aby se co nejdříve a trvale dokázaly vymanit z bludného kruhu; důležité je pomoci jim (nalézt nový domov, novou práci, přestěhovat se...) a poskytovat jim právní poradenství. Násilníci jsou většinou nebezpečné osobnosti, které se nezmění. Terapeutický program určený pro osoby páchající domácí násilí se může zdát stejně účinný jako snaha převychovat vlka k vegetariánství a ke klidnému soužití s ovci... Autor samozřejmě nikterak nechce snižovat práci odborníků podílejících se na rehabilitaci

---

⁹³ Zákon č. 48/2016 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-48>.

osob páchajících domácí násilí, současně si však není jistý jejím přínosem. Domnívá se totiž, že je tomu obdobně jako u Orgánu sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD), který zajišťuje dobré živobytí pro mnoho pracovníc a pracovníků, přičemž některým z nich je tato problematika a skutečné blaho dětí bohužel nezřídka zcela indiferentní.

3.8 Prevence domácího násilí

Cílem prevence domácího násilí je snaha ochránit veřejnost před tím, aby se různé osoby vůbec staly oběťmi domácího násilí. Prevence domácího násilí se dělí následně:⁹⁴

Primární prevence – prostřednictvím osvětových akcí je veřejnost seznamována s tímto jevem tak, aby se dostal do podvědomí, aby potenciální oběti uměly na něj adekvátně reagovat a aby tento jev nebyl tolerován ve společnosti.

Sekundární prevence – uplatňuje se v okamžiku výskytu domácího násilí, kdy jejím cílem je pomoci obětem domácího násilí a zamezit jeho dalšímu páchání. Hlavními aktéry jsou Policie ČR a organizace poskytující pomoc obětem domácího násilí.

Terciální prevence – soustřeďuje se na nápravu negativních dopadů domácího násilí; obětem domácího násilí pomáhá se vyrovnat s traumaty a negativními prožitky, snaží se jim pomoci se znovu začlenit do běžného života a do společnosti.

V oblasti prevence domácího násilí je práce Policie ČR i organizací poskytujících pomoc obětem domácího násilí velice přínosnou. Ať již se jedná o návrhy zákonů řešících domácí násilí, provoz krizových linek pro oběti, pomoc při vytváření intervenčních center či o samotnou psychologickou pomoc a práci s oběťmi domácího násilí.

3.9 Právní úprava domácího násilí v ČR

Domácí násilí nebylo dlouhou dobu v ČR právně upraveno. Trestní právo umožňovalo použít postih s využitím kvalifikace trestných činů těžkého ublížení na zdraví, ublížení na zdraví, nebezpečného vyhrožování, omezování osobní svobody,

---

⁹⁴ ŠEVČÍK, Drahomír et al.: *Domácí násilí : Kontext, dynamika a intervence*. Praha : Portál, 2011, s. 1501–153, ISBN 978-80-7367-690-2.

vydírání atd. Domácí násilí však bylo nejčastěji řešeno jako přešůpek proti občanskému soužití, protože většinou zdravotní neschopnost oběti netrvala sedm dní, aby jednání bylo možné kvalifikovat jako trestní čin.⁹⁵

V rámci právní úpravy domácího násilí lze vycházet z koncepce nulové regulace této problematiky, neboť domácí násilí je soukromou záležitostí obou partnerů, kteří do svazku (soužití) vstupují dobrovolně, mají možnost z něho kdykoliv svobodně vystoupit, pokud některému z nich tento svazek nevyhovuje nebo je vystaven jakémukoliv násilí. Státu nepřísluší do takového soukromého svazku zasahovat, případně pouze tehdy, mají-li jednotlivé projevy násilné osoby povahu trestného činu. Druhý pohled spočívá v přísné a tvrdé regulaci vztahů, kdy dochází ke kriminalizaci jednání násilné osoby. Avšak ani tento přístup nevede ke snížení počtu výskytu domácího násilí ani intenzity útoků.⁹⁶ Z uvedeného je zřejmé, že je nutné hledat střední cestu, která ochrání společenské zájmy (jak zdraví a život oběti domácího násilí, tak i zdravý vývoj dítěte), avšak ponechá i svobodu v rozhodování jedinců.

Jak již je zmíněno výše, problematice domácího násilí nebyla dříve věnována větší pozornost. Až s rozvojem lidských práv a závazků vyplývajících pro ČR z mezinárodních smluv zde došlo k pozitivním změnám. V roce 2002 vyzval Výbor OSN Českou republiku k přijetí právní úpravy, která by poskytla obětem násilí účinnou ochranu před pachateli tohoto násilí.⁹⁷

Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí⁹⁸, umožňuje věnovat zvýšenou pozornost ze strany OSPOD i OČR dětem vyrůstajícím v rodinách s domácím násilím.

Zákon č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím⁹⁹, zajistil ochranu osobám postižených domácím násilím, například prostřednictvím **institutu vykázání** násilné osoby ze společného obydlí,

---

⁹⁵ STŘÍLKOVÁ, Patricie a FRYŠTÁK Marek: *Vykázání jako prostředek ochrany před domácím násilím*. Brno: (Právo) Key Publishing, s.r.o., 2009, s. 17, ISBN 978-80-7418-020-0.

⁹⁶ DURDÍK, Tomáš: *Nová legislativa v ČR v oblasti domácího násilí – úloha policie, justice a intervenčních center*. In: Domáce násilie – nová prax a nová legislativa v Európe. Zborník príspevkov z medzinárodnej konferencie konanej v dňoch 15. – 16. októbra 2007, Bratislava : Bratislavská vysoká škola práva, 2008. s. 32, ISBN 978-80-88-931-96-6, 127 s., on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://adoc.pub/domace-nasilie-nova-prax-a-nova-legislativa-v-europe.html>.

⁹⁷ VONKOVÁ, Jiřina a SPOUSTOVÁ, Ivana: *Domáci násilí z pohledu žen a dětí : právní stav k 1. 1. 2016*, 3. přepracované vydání, Praha : proFem, s. 95, ISBN 978-80-904564-5-7.

⁹⁸ Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-359>.

⁹⁹ Zákon č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-135>.

a vytvořil síť intervenčních center, a to prostřednictvím novely právních předpisů (zákona o Policii ČR, trestního zákoníku, občanského soudního řádu a zákona o sociálních službách). Pro společné obydlí je rozhodující stav společného bydlení pachatele a poškozené osoby, není proto významný právní vztah týrané osoby k domu nebo bytu, který společně s násilníkem obývá. Pro naplnění pojmu společné obydlí není podle Usnesení NS ČR sp. zn. 6 Tdo 1510/2011¹⁰⁰ významné, že pachatel se v obydlí vyskytuje jen nepravdělně. Pod pojmem obydlí podle ustanovení § 133 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník¹⁰¹, se rozumí „... *dům, byt nebo jiná prostora sloužící k bydlení a příslušenství k nim náležející.*“ Z uvedeného je patrné, že se tento pojem vztahuje i na hotely, ubytovny a další prostory včetně jejich příslušenství, ve kterých lidé spolu žijí. Podle ustanovení § 44 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, platí: *„Lze-li na základě zjištěných skutečností, zejména s ohledem na předcházející útoky, důvodně předpokládat, že se osoba dopustí nebezpečného útoku proti životu, zdraví, svobodě a nebo zvláště závažného útoku proti lidské důstojnosti, je policista oprávněn vykázat tuto osobu z bytu nebo domu společně obývaného s útokem ohroženou osobou (dále jen „společné obydlí“), jakož i z bezprostředního okolí společného obydlí. Policista je oprávněn tuto osobu vykázat i v její nepřítomnosti. Pokud společné obydlí obývá nezletilé dítě, považuje se za ohroženou osobu podle této hlavy.“*¹⁰² Toto vykázání trvá po nezbytně nutnou dobu, nejdéle však po dobu 10 dní a tuto dobu nelze zkrátit. Vykázání oznamuje policista ústně ohrožené i vykázané osobě a vymezí prostor, na který se vykázání vztahuje. O vykázání Policie ČR informuje soud a intervenční centrum prostřednictvím úředního záznamu. Oběť může po dobu vykázání podat žádost o předběžné opatření, o kterém soud bezodkladně (do 48 hodin) rozhodne.

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách¹⁰³ uložil krajským úřadům povinnost zřídit **intervenční centra**, která pomáhají ohrožené osobě s lékařskou, sociální, psychologickou a právní pomocí. V tomto zákoně je též provedena úprava azylových domů, do kterých se před násilníkem uchylují oběti domácího násilí, pokud nemají rodinné zázemí, které by jim poskytlo podporu. Hlavním cílem

¹⁰⁰ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 12. 2011, sp. zn. 6 Tdo 1510/2011, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: https://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/4439E93EC27CB2AEC1257A4E00657A4E?openDocument&Highlight=0.

¹⁰¹ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>.

¹⁰² Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>.

¹⁰³ Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-108>.

intervenčních center je rychle poskytnout pomoc osobám ohroženým domácím násilím. Intervenční centra ohroženou osobu kontaktují do 48 hodin od doručení rozhodnutí Policie ČR o vykázaní nebo zákazu vstupu násilné osoby do společného obydlí (nikoliv společné domácnosti). Pomoc je taktéž poskytována na základě žádosti kterékoliv ohrožené osoby nebo příbuzných či jiných osob. Pomoc může spočívat ve zprostředkování ubytování, zajištění stravy atd. Služby intervenčních center jsou jejich klientům poskytovány bezplatně.

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky¹⁰⁴, upravuje v Hlavě VII postup vykázaní násilné osoby (tj. kdo svým násilným jednáním ohrožuje jinou osobu na životě, zdraví, svobodě nebo lidské důstojnosti) ze společného obydlí, jakož i z jeho bezprostředního okolí, na dobu deseti dní, či stanovení zákazu vstupu do společného obydlí této osobě. Tuto lhůtu lze v civilním řízení formou předběžného opatření prodloužit na dobu jednoho měsíce.

Zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů¹⁰⁵, upravuje práva obětí domácího násilí (jako i jiných trestných činů), dále podmínky poskytnutí právní, psychologické a sociální pomoci, jakož i poskytnutí finanční pomoci. Tento zákon je rozdělen do jedenácti částí, přičemž první část upravuje práva obětí trestných činů. Tímto zákonem byl do ustanovení § 88b až § 88o zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)¹⁰⁶, zaveden institut předběžných opatření. Ten v ustanovení § 88d zákona č. 141/1961 Sb., stanovuje mimo jiné tyto druhy předběžných opatření: *„Zákaz styku s poškozeným, osobami jemu blízkými nebo s jinými osobami, zejména svědky, nebo zákaz vstoupit do společného obydlí obývaného s poškozeným a jeho bezprostředního okolí a zdržovat se v takovém obydlí, nebo zákaz zdržovat se na konkrétně vymezeném místě“*. Prostřednictvím těchto předběžných opatření lze zajistit oběti domácího násilí ochranu, pokud je násilník stíhán na svobodě. Podle ustanovení § 88b zákona č. 141/1961 Sb., lze předběžné opatření stanovit pouze obviněnému, kdy: *„z jednání obviněného nebo z dalších konkrétních skutečností vyplývá důvodná obava, že bude opakovat trestnou činnost, pro niž je stíhán, dokoná trestný čin, o který se pokusil, nebo vykoná trestný čin, který připravoval nebo kterým hrozil, a dosud zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání, byl*

¹⁰⁴ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>.

¹⁰⁵ Zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů (zákon o obětech trestných činů), on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-45>.

¹⁰⁶ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-141>.

spáchán a má všechny znaky trestného činu, jsou zřejmé důvody k podezření, že tento trestný čin spáchal obviněný, a s ohledem na osobu obviněného a na povahu a závažnost trestného činu, pro který je stíhán, nelze v době rozhodování účelu předběžného opatření dosáhnout jiným opatřením, přičemž uložení předběžného opatření si vyžaduje ochrana oprávněných zájmů poškozeného, který je fyzickou osobou, zejména jeho života, zdraví, svobody nebo lidské důstojnosti, nebo zájmů osob mu blízkých, nebo ochrana zájmů společnosti“.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník¹⁰⁷, upravuje problematiku domácího násilí v § 751 až § 753, přičemž stanoví v ustanovení § 751, odst. 1) že „*Stane-li se další společné bydlení manželů v domě nebo bytě, v němž se nachází rodinná domácnost manželů, pro jednoho z nich nesnesitelné z důvodu tělesného nebo duševního násilí vůči manželovi nebo jinému, kdo v rodinné domácnosti manželů žije, může soud na návrh dotčeného manžela omezit, popřípadě i vyloučit na určenou dobu právo druhého manžela v domě nebo bytě bydlet.*“. Soud tak může na návrh osoby, na které je pácháno násilí, omezit právo osoby páchající násilí v bytě nebo domě bydlet.

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník¹⁰⁸, jako prostředek ultima ratio se v řadě ustanovení věnuje ochraně života, ublížení na zdraví, omezování osobní svobody, či jiné negativní formě jednání, jako je vydírání, stalking, nebezpečné pronásledování, znásilnění, sexuální nátlak, týrání osoby žijící ve společném obydlí, týrání svěřené osoby, nebezpečné vyhrožování atp., které může způsobit závažnou újmu, např. psychickou. V případě násilí směřovanému vůči nezletilému dítěti může dojít k naplnění skutkové podstaty trestného činu týrání svěřené osoby podle § 198 trestního zákoníku. Je-li dítě přítomno vážným projevům domácího násilí, může dojít k naplnění skutkové podstaty trestného činu ohrožování výchovy dítěte podle § 201 trestního zákoníku.

V současné době zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních¹⁰⁹ v oddílu 2 upravuje Předběžné řízení ve věci ochrany proti domácímu násilí, které umožňuje prostřednictvím předběžného opatření upravit podle ustanovení § 400 a násl. poměry mezi násilnou a ohroženou osobou. Předběžné opatření je vydáváno na návrh, přičemž navrhovatelem může být ohrožená osoba či dítě (prostřednictvím

---

¹⁰⁷ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>.

¹⁰⁸ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>.

¹⁰⁹ Zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>.

zákonného zástupce, opatrovníka, OSPOD nebo advokáta). U mladistvých starších šestnácti let je pro toto řízení přiznána svéprávnost, proto mohou návrh učinit sami. O návrhu rozhoduje do 48 hodin obecný soud navrhovatele. Je-li návrhu vyhověno, pak odpůrce (násilná osoba) musí podle ustanovení § 405 „*opustit společné obydlí, jakož i jeho bezprostřední okolí, nezdržovat se ve společném obydlí nebo do něj nevstupovat, nebo nevstupovat do bezprostředního okolí společného obydlí nebo obydlí navrhovatele a nezdržovat se tam, nebo se zdržet setkávání s navrhovatelem, nebo se zdržet nežádoucího sledování a obtěžování navrhovatele jakýmkoliv způsobem*“. Předběžné opatření se stává vykonatelným okamžikem vydání a trvá po dobu jednoho měsíce. Tuto dobu lze prodloužit až na 6 měsíců. Oběť domácího násilí tak získává čas, aby si mohla své věci uspořádat, případně najít jiné bydlení. V praxi však často bývá problémem finanční situace oběti a omezená nabídka bytů na realitním trhu.

3.10 Akční plán prevence domácího násilí

Vláda ČR má vypracovaný Akční plán prevence domácího násilí a genderově podmíněného násilí na léta 2019 až 2022, který obsahuje tyto následující oblasti a v rámci nich opatření:¹¹⁰

Oblast č. 1: Prevence domácího a genderově podmíněného násilí

- *Opatření č. 01: Zajistit další prohlubování vzdělávání profesí, které přicházejí do styku s osobami ohroženými domácím a genderově podmíněným násilím, za účelem prevence sekundární viktimizace a zajištění bezpečí ohrožených osob.*
- *Opatření č. 02: Zahrnout problematiku domácího a genderově podmíněného násilí do koncepčních materiálů a zvýšit povědomí o tomto násilí (včetně sexuálního násilí) mezi pedagogickými pracovníky a pracovníci a studujícími základních a středních škol.*
- *Opatření č. 03: Zajistit finanční podporu osvětových aktivit občanské společnosti v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí (včetně potírání genderových stereotypů) prostřednictvím Norských fondů.*

---

¹¹⁰ Úřad vlády ČR *Akční plán prevence domácího násilí a genderově podmíněného násilí na léta 2019 – 2022*. Praha, 2019, s. 19 – 52, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/dokumenty/AP-DN---grafikaFINAL.pdf>, PDF dokument.

- *Opatření č. 04: Zvyšovat povědomí veřejnosti o dostupnosti služeb pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím, nových formách tohoto násilí a informování obětí o jejich právech a možnostech jejich naplnění.*
- *Opatření č. 05: Zajistit finanční podporu a dostupnost programů pro práci s původci a původkyněmi domácího a genderově podmíněného násilí prostřednictvím Norských fondů.*
- *Opatření č. 06: Zajistit podporu a dostupnost programů pro práci s původci a původkyněmi domácího a genderově podmíněného násilí prostřednictvím národních dotačních titulů a programů.*
- *Opatření č. 07: Zajistit systémový sběr dat a provádění analýz v oblasti domácího a genderově podmíněného násilí.*
- *Opatření č. 08: Zohledňovat prevenci domácího a genderově podmíněného násilí v příslušných koncepčních strategických a metodických dokumentech.*

Oblast č. 2: Ochrana a podpora osob ohrožených domácím a genderově podmíněným násilím (včetně dětí)

- *Opatření č. 09: Zajistit dostupnost specializovaných sociálních služeb pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím.*
- *Opatření č. 10: Minimalizovat dobu, po kterou děti vyrůstají v násilím ohrožené rodině a podporovat služby zaměřené na zastavení násilí v rodině, kde vyrůstají děti, a na vyrovnání se s násilím v rodině.*
- *Opatření č. 11: Aktualizovat stávající, případně vytvořit novou metodickou podporu pro profese, které přicházejí do kontaktu s dětmi ohroženými násilím v rodině.*
- *Opatření č. 12: Připravit podklady k pilotnímu projektu specializované služby pro oběti sexuálního násilí.*
- *Opatření č. 13: Zohledňovat specifické potřeby obětí domácího a genderově podmíněného násilí v rámci reformy péče o duševní zdraví.*
- *Opatření č. 14: Zvýšit bezpečí a ochranu osob ohrožených domácím a genderově podmíněným násilím prostřednictvím vyhodnocování rizik a potřeb osob ohrožených a přístupu založeného na identifikaci potřeb osob ohrožených.*
- *Opatření č. 15: Zajistit financování a nepřetržitý provoz bezplatné telefonické pomoci obětem domácího a genderově podmíněného násilí.*

- *Opatření č. 16: Posilovat kapacity intervenčních center v oblasti domácího násilí prostřednictvím Norských fondů.*
- *Opatření č. 17: Podporovat dostupnost specializovaných sociálních služeb pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím prostřednictvím Norských fondů.*

Oblast č. 3: Zajištění přístupu ke spravedlnosti pro všechny osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím

- *Opatření č. 19: Zvýšit informovanost soudců a soudkyň a státních zástupců a zástupkyň o problematice domácího a genderově podmíněného násilí a výstupech v této oblasti.*
- *Opatření č. 20: Zvýšit informovanost osob ohrožených domácím a genderově podmíněným násilím o jejich právech vč. možnosti vymáhat odškodnění a poskytnutí peněžité pomoci.*
- *Opatření č. 21: Vyhodnotit a podle výsledků pilotního projektu případně rozšířit využití signalizačního zařízení pro osoby ohrožené domácím a genderově podmíněným násilím do dalších krajů.*
- *Opatření č. 22: Snižet počet opakovaných výsledků dětských i dospělých obětí domácího a genderově podmíněného násilí.*
- *Opatření č. 23: Legislativně upravit postavení dítěte a zranitelných osob v přestupkovém řízení.*
- *Opatření č. 24: Vytvořit rezortní koncepční materiál pro boj s kybernásilím.*

Plán vychází z Úmluvy Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí. Z výše uvedeného přehledu je patrný rozsah jednotlivých aktivit, které plán zahrnuje. Jejich implementace by měla proběhnout prostřednictvím jednotlivých resortů. Koordinaci má vykonávat člen vlády ČR, do jehož působnosti patří rovnost mužů a žen. V tomto lze spatřovat hlavní nevýhody. Plán obsahuje široké spektrum aktivit, jejich koordinace bude velmi obtížná, tudíž s nejvyšší pravděpodobností nikdo neudělá nic... Plán je málo zaměřen na konkrétní pomoc osobám ohroženým domácím násilím. Nejsou v něm stanoveny konkrétní legislativní opatření, která je nutné zrealizovat. Důraz je kladen na řešení „genderové vyváženosti“, která je „aktuálním introdukovaným problémem“, namísto aby se věnovala pozornost řešení konkrétních a dlouhou dobu přetrvávajících sociologicko-patologických jevů a společenských problémů, které v ČR reálně existují.

4 Metodika práce

Ke zpracování této diplomové práce a ověření stanovených hypotéz je využito kvantitativního výzkumu s využitím metody dotazníkového šetření. Jedná se o metodu, prostřednictvím níž lze od respondentů zjistit jejich názory na zkoumaný jev. Využito je výběrové šetření na vzorku populace, jehož výsledky jsou platné jen pro zkoumanou skupinu respondentů. Výsledky však lze prostřednictvím zobecnění využít k odhadu toho, jaké názory jsou zastávány ve společnosti.

Z důvodu jednodušší interpretace výsledků dotazníkového šetření jsou zvoleny uzavřené otázky, kdy respondent vybírá z uvedených možností. Otevřené otázky nejsou použity, neboť jejich vyhodnocení a správná interpretace vyžaduje rozsáhlé znalosti, a především zkušenosti z oblasti sociologie, psychologie, didaktiky atd.

V úvodu jsou respondentům položeny tři identifikační otázky vztahující se k pohlaví, věku, vzdělání. Tyto identifikační otázky slouží pro vyhodnocení odpovědí podle jednotlivých skupin respondentů. Věkové kategorie jsou voleny nejprve pro osoby do 25 let, u nichž lze předpokládat, že již většinou žijí samostatně. V období od 25 do 44 let věku lze předpokládat, že tyto osoby pečují o děti. V období od 45 do 64 let tyto osoby již většinou mají odrostlé děti. Osoby nad 65 let jsou v seniorním věku a u nich lze předpokládat, že se mohly setkat s domácím násilím ze strany svých dětí. Kategorie podle vzdělání respondenty rozděluje na osoby studující, osoby vyučené, osoby se středoškolským nebo vyšším odborným vzděláním a osoby s vysokoškolským vzděláním.

Dotazník dále obsahuje 32 otázek, kde respondenti volí z předem stanoveného výčtu odpovědí. U první otázky stanovují pořadí, v jakém vnímají ohrožení jednotlivých skupin. U následujících otázek volí ze stanovené škály odpovědí podle intenzity svého přesvědčení od „ano“, přes „spíše ano“, „nevím“, „spíše ne“ až k „ne“.

Kvalitativního šetření prostřednictvím řízeného rozhovoru nebylo využito, neboť se autorovi nepodařilo přemluvit osoby, které zažily domácí násilí, k rozhovoru o této problematice.

Dotazník použitý k šetření je uveden v příloze 1 této práce. Výsledky šetření jsou uvedeny průběžně v kapitole „5 Vlastní práce“.

Dotazníkové šetření proběhlo v období od 07.06.2022 do 31.08.2022, tedy v období prázdnin, neboť existovala obava, že v podzimních měsících s návratem dětí do škol a vyšší koncentrací lidí se může opět rozšířit epidemie COVID-19.

V souvislosti s opatřeními spojenými s epidemií by pak mohlo dojít k omezení pohybu obyvatel tak, jak tomu bylo v předchozích dvou letech. Formulace otázek je postavena tak, aby z nich bylo možné získat odpovědi na stanovené výzkumné hypotézy. Před samotným šetřením byl proveden pretest a na základě vyjádření respondentů byly některé otázky upraveny tak, aby byly pro respondenty srozumitelnější. Dotazníky byly rozdávány osloveným jedincům na různých místech, kde byli zastíženi. Vzhledem k délce dotazníku nebylo možné provádět šetření v situacích, kdy respondenti neměli dostatek času na jeho vyplnění, např. oslovením respondenta na ulici, v obchodním centru... Zde respondenti vyplnili dotazníky jen částečně nebo odmítali jeho vyplnění s tím, že spěchají. Z uvedeného důvodu bylo nutné vyhledat místa, kde respondenti měli dostatek času na vyplnění dotazníku a zároveň nechtěli dobrovolně místo opustit (nemohli se vymluvit, že někam pospíchají). Proto bylo využíváno k provádění šetření restaurací, čekáren u lékaře, místností a chodeb určených k čekání na úřadech. Lidé čekající na objednané jídlo, ošetření lékaře či vyřízení žádosti, se snáze nechají přemluvit k vyplnění dotazníku než lidé oslovení na jiných místech. Před vyplněním dotazníku došlo k poučení respondenta o účelu a způsobu vyplnění dotazníku. Ochota respondentů k vyplnění dotazníků byla vzhledem k předchozí pandemii COVID-19 bohužel velmi malá. Respondenty bylo nutné k vyplnění dotazníků přemlouvat a často docházelo i k odmítnutí. Počet získaných odpovědí je tak výsledkem značného úsilí a investovaného času. Část dotazníků navíc bylo nutné vyřadit z důvodu jejich nekompletního vyplnění.

Výsledky šetření byly přepsány do připravené tabulky MS Excel, kdy každému vyplněnému dotazníku bylo přiděleno identifikační číslo. Výsledky každého respondenta byly zaznamenány ve sloupci, přičemž výsledky jednotlivých odpovědí byly zaznamenány v řádcích. Zaznamenaná odpověď byla ohodnocena číslem od 1 do „n“ podle počtu možných odpovědí. Pro vyhodnocení jednotlivých otázek bylo využito kontingenčních tabulek, kdy u jednotlivých odpovědí byl hodnocen počet výskytů dané odpovědi, tj. její četnost. K zobrazení výsledků odpovědí jsou využity tabulky a grafy.

Pro ověření stanovených výzkumných hypotéz byly sestaveny jednotlivé otázky, jejichž celkový počet je 32. Při vyhodnocování odpovědí na jednotlivé otázky byly jednotlivé varianty odpovědi očíslovány postupně od 1 do 3 nebo do 5, podle toho, kolik variant odpovědi daná otázka umožňovala. Hodnota odpovědi, tj. číslo odpovídající zvolené variantě, byla zaznamenána do tabulky. Výjimkou byla první otázka, kde respondenti měli určit pořadí jednotlivých skupin podle toho, jak se domnívají, že daná skupina je ohrožena domácím násilím. Zde tedy bylo zaznamenáno a vyhodnoceno pořadí odpovědí každého respondenta.

5 Vlastní práce

V této části diplomové práce jsou uvedeny výsledky kvantitativního dotazníkového šetření podle jednotlivých otázek. Ke zpracování dat je využito programu MS Excel a jeho nástrojů.

5.1 Vyhodnocení identifikačních otázek

V této části jsou vyhodnoceny otázky týkající se identifikace vzorku respondentů a určení jejich hlavních charakteristik.

5.1.1 Složení respondentů podle pohlaví

Na základě provedeného výběrového šetření bylo získáno 228 dotazníků, které byly kompletně vyplněny a bylo je možné použít k dalšímu zpracování. Podle pohlaví se šetření zúčastnilo 47,81 % žen (109 osob) a 52,19 % mužů (119 osob). Zastoupení obou pohlaví je tak přibližně vyrovnané, přičemž mužů bylo o 10 více.

5.1.2 Složení respondentů podle věkové struktury

Tabulka 1 uvádí zastoupení respondentů podle věku a pohlaví. Jak je z ní patrné, 43,42 % respondentů patří do věkové skupiny 45 – 64 let, 40,79 % respondentů je z kategorie osob ve věku 25 – 44 let. Naopak nejméně zastoupenou věkovou skupinou jsou respondenti do 25 let (11,40 %) a nad 65 let (4,39 %). Věková struktura respondentů je dána především ochotou jednotlivých osob šetření se zúčastnit (vyplnit dotazník). Dále pak tím, že na úřady chodí více lidí v produktivním věku, neboť starší osoby jsou opatrnější vzhledem k stále probíhající epidemii COVID-19.

Z tabulky 1 a obrázku 1 je též patrné věkové zastoupení respondentů obou pohlaví. Největší podíl mají respondentky ve věkové kategorii 25 – 44 let (54,13 %) a ve věkové kategorii 45 – 64 let (40,37 %). U mužů největší podíl zaujímá věková kategorie 45 – 65 let (46,22 %) a věková kategorie 25 – 44 let (28,57 %). Jednotlivé kategorie podle pohlaví tak nejsou vzájemně věkově vyrovnané. Jedná se však o náhodný vzorek populace, který nebyl v rámci šetření upravován tak, aby došlo cíleným oslovením respondentů k vyrovnání jednotlivých věkových skupin podle pohlaví. Jak je již uvedeno výše, bylo velmi obtížné respondenty

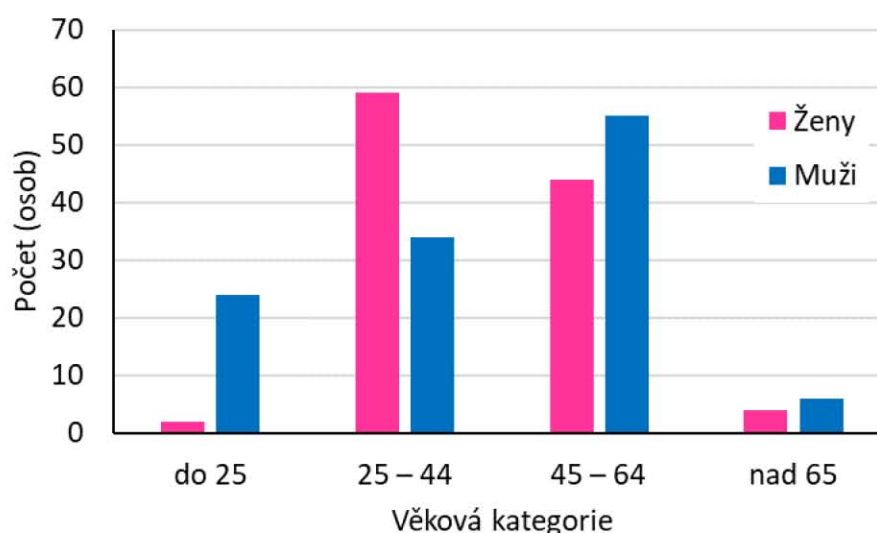

přemluvit k účasti na šetření. Přesto tento vzorek může mít dobrou vypovídací schopnost o zkoumané problematice.

Tabulka 1: Zastoupení respondentů podle věku a pohlaví

Věková kategorie respondentů (let)	Počet respondentů (osob)	Podíl na celkovém počtu	Z toho			
			Počet žen (osob)	Podíl (v %)	Počet mužů (osob)	Podíl (v %)
do 25	26	11,40	2	1,83	24	20,17
25 – 44	93	40,79	59	54,13	34	28,57
45 – 64	99	43,42	44	40,37	55	46,22
nad 65	10	4,39	4	3,67	6	5,04
Celkem	228	100,00	109	100,00	119	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 1 Zastoupení respondentů podle věkové kategorie a pohlaví

Zdroj: vlastní zpracování

5.1.3 Složení respondentů podle vzdělání

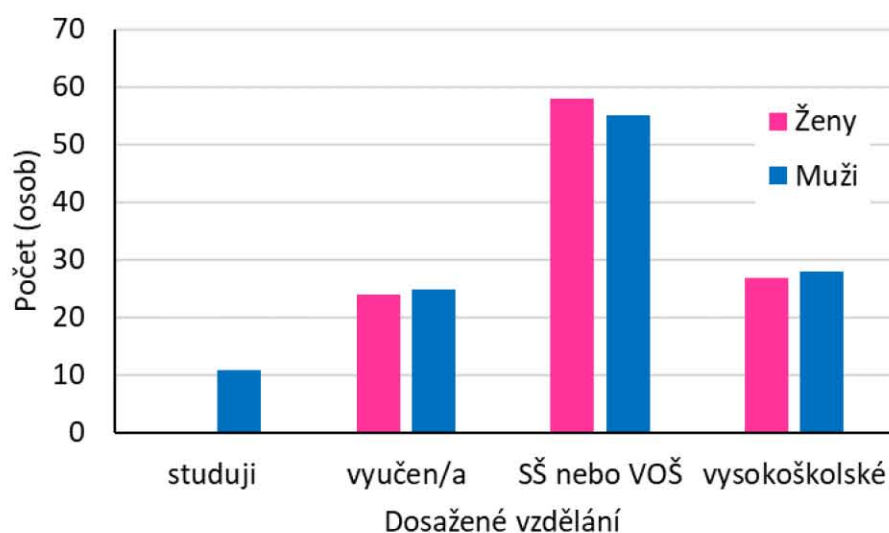
V tabulce 2 je uvedena skladba respondentů podle jejich dosaženého vzdělání. Nejvyšší podíl připadá na respondenty se středoškolským vzděláním nebo VOŠ (49,56 %), přičemž v této kategorii činí podíl žen 53,21 % oproti mužům s podílem 46,22 %. Na druhém místě 24,12 % respondentů uvedlo, že má vysokoškolské vzdělání, přičemž podíl žen činil 24,77 % a podíl mužů 23,53 %. Na třetím místě 21,49 % respondentů uvedlo, že je vyučeno, přičemž podíl žen činil 22,02 % oproti podílu mužů s 21,01 %. Podíl studujících respondentů na celkovém

vzorku činil 4,82 %, přičemž podíl studujících mužů v kategorii muži činil 9,24 %; v této kategorii se šetření nezúčastnila žádná žena.

Tabulka 2 Zastoupení respondentů podle dosaženého vzdělání

Dosažené vzdělání	Počet respondentů (osob)	Podíl na celkovém počtu (v %)	Z toho			
			Počet žen (osob)	Podíl (v %)	Počet mužů (osob)	Podíl (v %)
studuji	11	4,82		0,00	11	9,24
vyučen/a	49	21,49	24	22,02	25	21,01
SŠ nebo VOŠ	113	49,56	58	53,21	55	46,22
vysokoškolské	55	24,12	27	24,77	28	23,53
Celkem	228	100,00	109	100,00	119	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 2 Zastoupení respondentů podle dosaženého vzdělání a pohlaví

Zdroj: vlastní zpracování

Rozložení vzdělanostní struktury výběrového vzorku neodpovídá zastoupení vzdělanostní struktury v populaci, která je uváděna Českým statistickým úřadem. Jedná se však o náhodný vzorek, jehož struktura nebyla nikterak prováděním cíleného oslovení vybrané vzdělanostní kategorie upravována tak, aby odpovídala rozložení vzdělání v populaci.

5.2 Vyhodnocení věcné části dotazníku

V rámci hodnocení odpovědí na otázky ve věcné části dotazníku je zohledněno většinou pouze kritérium pohlaví. Kritéria věku a vzdělání není využito

s ohledem na rozsah práce, neboť pokud by byly jednotlivé otázky hodnoceny i z hlediska věku a vzdělanostní struktury, pak by tato diplomová práce měla nepřiměřený rozsah. Lze konstatovat, že by bylo vhodnější zvolit kratší dotazník (nižší počet otázek) a jednotlivé otázky zhodnotit i z hlediska dalších faktorů (vzdělání a věku respondentů). Toto podrobnější vyhodnocení by mohlo poskytnout přesnější interpretaci výsledků šetření. Počet otázek však byl zvolen s ohledem na stanovené výzkumné hypotézy, aby z nich bylo možné získat potřebné odpovědi.

5.2.1 Vyhodnocení odpovědí na otázku 1

„Očíslete od 1 (nejvíce) do 5 (nejméně) podle toho, jak se domníváte, že čelí uvedené skupiny osob nejčastěji domácímu násilí?“

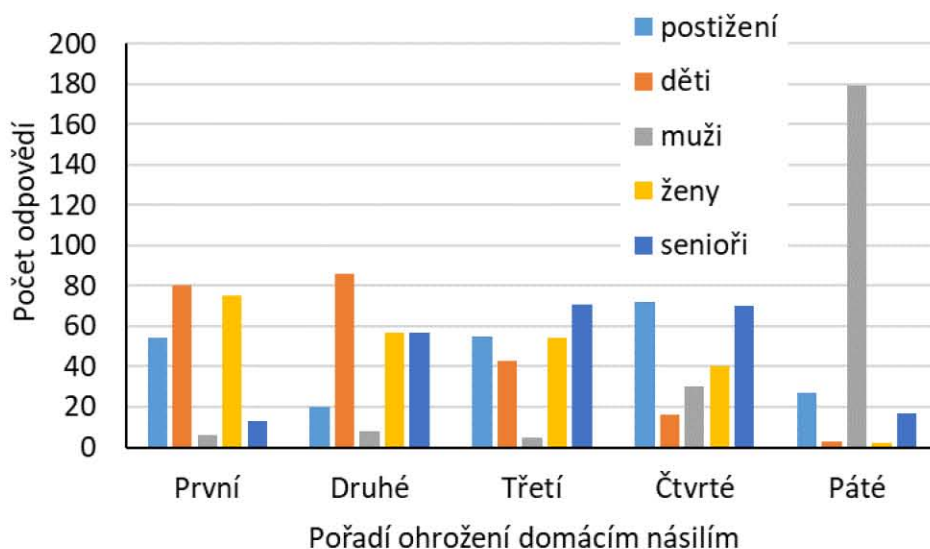
U této otázky respondenti očíslovali od 1 do 5 své odpovědi pro jednotlivé kategorie, čímž vzniklo 1 140 kombinací možného hodnocení odpovědi na položenou otázku. Úmyslně byla otázka postavena tak, aby respondenti zaměřili pozornost na sestavování pořadí, nikoliv jen na určení jedné kategorie. Tím bylo docíleno toho, že mezi jednotlivými kategoriemi museli poměřovat a stanovit jejich význam. Výsledné hodnocení je provedeno podle četností odpovědí u jednotlivých pořadí, tj. kolik odpovědí bylo pro jednotlivé možnosti uvedeno na prvním, druhém ... až pátém místě.

V tabulce 3 jsou uvedeny odpovědi respondentů na otázku ohledně stanovení pořadí, která skupina podle nich čelí nejčastěji domácímu násilí. Výsledky jsou vyhodnoceny pro každé místo (pořadí hodnocení), tj. počty a podíly odpovědí uvedených respondenty na prvním místě, počty a podíly odpovědí uvedených respondenty na druhém místě atd. V rámci každého místa je pak uvedeno pořadí, na kterém se jednotlivá skupina v rámci daného místa umístila. Počty odpovědí respondentů podle pořadí, které respondenti jednotlivým skupinám přisoudili, jsou taktéž patrné z obrázku 3.

Tabulka 3 Odpovědi respondentů na nejčastější skupinu čelící domácímu násilí

	První místo			Druhé místo			Třetí místo		
Skupina	Počet	Podíl (%)	Pořadí	Počet	Podíl (v %)	Pořadí	Počet	Podíl (v %)	Pořadí
postiž.	54	23,68	3	20	8,77	4	55	24,12	2
děti	80	35,09	1	86	37,72	1	43	18,86	4
muži	6	2,63	5	8	3,51	5	5	2,19	5
ženy	75	32,89	2	57	25,00	2 - 3	54	23,68	3
senioři	13	5,70	4	57	25,00	2 - 3	71	31,14	1
celkem	228	100,00		228	100,00		228	100,00	
	Čtvrté místo			Páté místo					
Skupina	Počet	Podíl (%)	Pořadí	Počet	Podíl (%)	Pořadí			
postiž.	72	31,58	1	27	11,84	2			
děti	16	7,02	5	3	1,32	4			
muži	30	13,16	4	179	78,51	1			
ženy	40	17,54	3	2	0,88	5			
senioři	70	30,70	2	17	7,46	3			
celkem	228	100,00		228	100,00				

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 3 Počty odpovědí a pořadí ohrožení jednotlivých skupin domácími násilím

Zdroj: vlastní zpracování

Jak je z tabulky 3 patrné, na prvním místě 80 respondentů (35,09 %) uvedlo, že se domnívají, že skupinou nejvíce ohroženou domácími násilím jsou děti. Dále 75 respondentů (32,89 %) uvedlo, že nejvíce ohroženou skupinou jsou ženy. U skupiny tělesně a duševně postižených se 54 respondentů (23,68 %) domnívá, že oni jsou nejvíce ohroženou skupinou osob. Pouze 13 respondentů (5,70 %) se domnívá, že to jsou senioři, a jen 6 respondentů (2,63 %) se domnívá, že to jsou muži.

Jak je dále patrné z tabulky 3, na druhém místě opět děti představují nejčetnější skupinu (86 hlasů, tj. podíl 37,72 %), u které se respondenti domnívají, že je nejvíce ohroženou. Ženy spolu se seniory se dělí o druhou a třetí pozici s 57 hlasy a 25 %. Tyto výsledky jsou velmi zajímavé, neboť by se dalo očekávat, že na prvním místě budou uváděny ženy, právě tak, jak to ukazují výsledky jiných šetření. Problematika domácího násilí vůči dětem je vnímána respondenty patrně jako palčivější společenský problém než vůči ženám. Výsledek šetření může též být ovlivněn věkovým složením respondentů, které neodpovídá věkové struktuře společnosti. Na třetím místě na první pozici skončili senioři s 71 hlasy a podílem 31,14 %. Na čtvrtém místě na první pozici jsou tělesně nebo duševně postižené osoby se 72 hlasy a podílem 31,58 %. Na pátém místě na první pozici jsou muži se 179 hlasy a podílem 78,51 %. Jinak řečeno, 78,51 % respondentů se domnívá, že muži jsou skupinou nejméně ohroženou domácím násilím. Tyto výsledky ovšem neukazují na skutečný výskyt domácího násilí u jednotlivých společenských skupin, nýbrž zobrazují vnímání této problematiky respondenty. Na základě odpovědí respondentů patří tedy do skupin nejvíce ohrožených domácím násilím děti a ženy.

5.2.2 Vyhodnocení odpovědí na otázku 2

„Domníváte se, že domácí násilí v rodině může mít negativní vliv na duševní vývoj dítěte?“

U této otázky, jakož i následujících otázek, byla mapována míra přesvědčení respondentů, kteří proto měli možnost vybírat z pěti možných variant. Jak je patrné z tabulky 4, celých 93,42 % respondentů (213 odpovědí) se domnívá, že domácí násilí může mít negativní vliv na duševní vývoj dítěte, a 6,58 % (15 odpovědí) se domnívá, že domácí násilí spíše může mít vliv na negativní vývoj dítěte. Žádná jiná varianta odpovědi nebyla respondenty zvolena. Z hlediska pohlaví je zastoupení podílů na jednotlivých odpovědích téměř shodné. Z výsledku je jednoznačně patrné, že se respondenti domnívají, že domácí násilí je škodlivé pro zdravý duševní vývoj dítěte.

Podle výsledků jiného výzkumu bylo 51 % případů domácího násilí spácháno v přítomnosti dětí. Podle dat OSPOD je cca 2 500 případů domácího násilí spácháno v rodinách s dětmi.¹¹¹

---

111 111

Tabulka 4 Odpovědi respondentů na negativní vliv na duševní vývoj dítěte

	Počet odpovědí	Podíl na celku (v %)	Z toho			
			Počet odpovědí žen	Podíl (v %)	Počet odpovědí mužů	Podíl (v %)
ano	213	93,42	102	93,58	111	93,28
asi ano	15	6,58	7	6,42	8	6,72
nevím	0	0,00	0	0,00	0	0,00
spíše ne	0	0,00	0	0,00	0	0,00
ne	0	0,00	0	0,00	0	0,00
celkem	228	100,00	109	100,00	119	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

5.2.3 Vyhodnocení odpovědí na otázku 3

„Projevuje se domácí násilí fyzickým napadáním (strkání, políčkování – „facky“, bití, kopání atd.)?“

Jak je patrné z tabulky 5, 78,95 % respondentů (180 osob) zcela souhlasí a 20,18 % (46 osob) spíše souhlasí s tím, že domácí násilí se projevuje fyzickým napadáním. Pouze 0,88 % (2 osoby) uvedly, že neví, zda se domácí násilí projevuje fyzickým napadáním. Tyto odpovědi jsou poněkud zarážející, a to zejména proto, že je uvedly ženy. Zdá se, jako by fyzický útok považovaly za součást života, resp. byly na něj zvyklé... Z hlediska pohlaví jsou spíše muži rozhodněji přesvědčeni, že s domácím násilím je spojeno fyzické napadání. Z odpovědí je zcela zřejmé, že respondenti mají domácí násilí spojené s fyzickými útoky na týranou osobu.

Tabulka 5 Odpovědi respondentů na otázku projevu domácího násilí fyzickým napadáním

	Počet odpovědí	Podíl na celku (v %)	Z toho			
			Počet odpovědí žen	Podíl (v %)	Počet odpovědí mužů	Podíl (v %)
ano	180	78,95	84	77,06	96	80,67
asi ano	46	20,18	23	21,10	23	19,33
nevím	2	0,88	2	1,83	0	0,00
spíše ne	0	0,00	0	0,00	0	0,00
ne	0	0,00	0	0,00	0	0,00
celkem	228	100,00	109	100,00	119	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

5.2.4 Vyhodnocení odpovědí na otázku 4

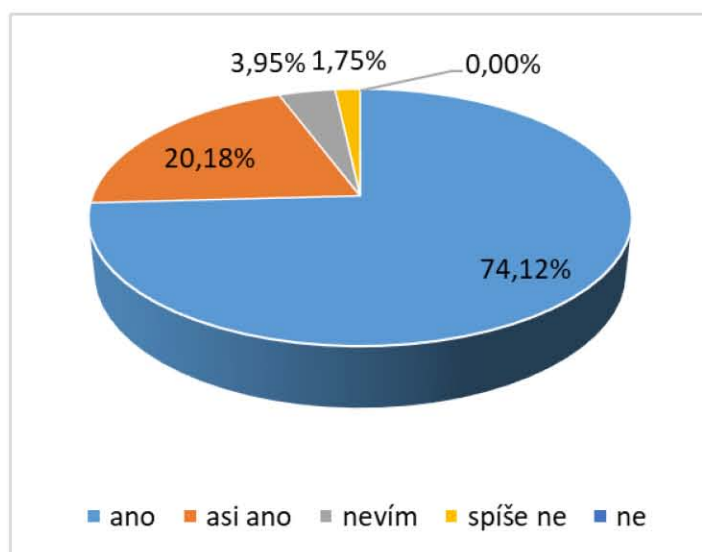
„Projevuje se domácí násilí verbálně (nadávkami, zesměšňováním, výhrůžkami atd.)?“

Výsledky odpovědí na položenou otázku jsou evidovány v následující tabulce 6 a grafu na obrázku 4. Je z nich patrné, že 94,30 % respondentů s tímto tvrzením (viz výše) souhlasí. Pouze 3,95 % respondentů uvedlo, že neví, a 1,75 % respondentů se domnívá, že domácí násilí se spíše neprojevuje verbálně. Z hlediska složení pohlaví větší podíl žen (81,65 % oproti 67,23 % mužů) je zcela přesvědčen, že nadávky a ponižující poznámky jsou spojeny s domácím násilím. Ženy patrně slovní projevy hrubosti vnímají citlivěji než muži. Může to být také dáno tím, že bývají častějším cílem verbálních útoků. Respondenti se zcela jednoznačně domnívají, že domácí násilí se projevuje verbálně, respektive že s domácím násilím jsou spojené i verbální útoky.

Tabulka 6 Odpovědi respondentů na otázku týkající se verbálních projevů domácího násilí

	Počet odpovědí	Podíl na celku (v %)	Z toho			
			Počet odpovědí žen	Podíl (v %)	Počet odpovědí mužů	Podíl (v %)
ano	169	74,12	89	81,65	80	67,23
asi ano	46	20,18	20	18,35	26	21,85
nevím	9	3,95	0	0,00	9	7,56
spíše ne	4	1,75	0	0,00	4	3,36
ne	0	0,00	0	0,00	0	0,00
celkem	228	100,00	109	100,00	119	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 4 Vyhodnocení odpovědí verbálních projevů domácího násilí

Zdroj: vlastní zpracování

5.2.5 Vyhodnocení odpovědí na otázku 5

„Projevuje se domácí násilí finančně (neposkytnutí, zabavení nebo zákaz utrácení peněz atd.)?“

Výsledky odpovědí jsou patrné z následující tabulky 7 a grafu na obrázku 5. Jak je zde patrné, 69,74 % respondentů souhlasí s tím, že domácí násilí se projevuje též ve finanční rovině. 7,89 % respondentů uvedlo, že neví, a 22,37 % uvedlo, že se takto neprojevuje, přičemž vyšší podíl (tj. 15,35 %) respondentů si se svým nesouhlasem není zcela jist. Z hlediska pohlaví 79,82 % žen (oproti 72 % mužů) je přesvědčeno o tom, že finanční omezování je projevem domácího násilí. Ačkoliv v poslední době došlo ke značné emancipaci žen a zlepšení jejich finanční situace, stále v této oblasti existují rozdíly, neboť ženy jsou obecně hůře placeny než muži (viz pojem „*gender pay gap*“¹¹², genderová příjmová nerovnost) a jsou na mužích často i nadále finančně závislé. Zejména v době mateřství bývají ženy závislé na příjmu partnera, protože jsou samy omezeny v možnosti získání finančních prostředků ze zaměstnání či jiné činnosti. Další neopomenutelnou „pastí“ z hlediska financí je zaměstnání matek na poloviční úvazek a jejich současná neplacená péče o rodinu a domácnost („*unpaid care work*“¹¹³). I proto může být omezování financí citlivěji vnímáno ženami coby projev domácího násilí. Na základě odpovědí respondentů se je tedy možno domnívat, že nástrojem domácího násilí je i omezování oběti ohledně financí.

Tabulka 7 Vyhodnocení odpovědí vztahujících se k finančním projevům domácího násilí

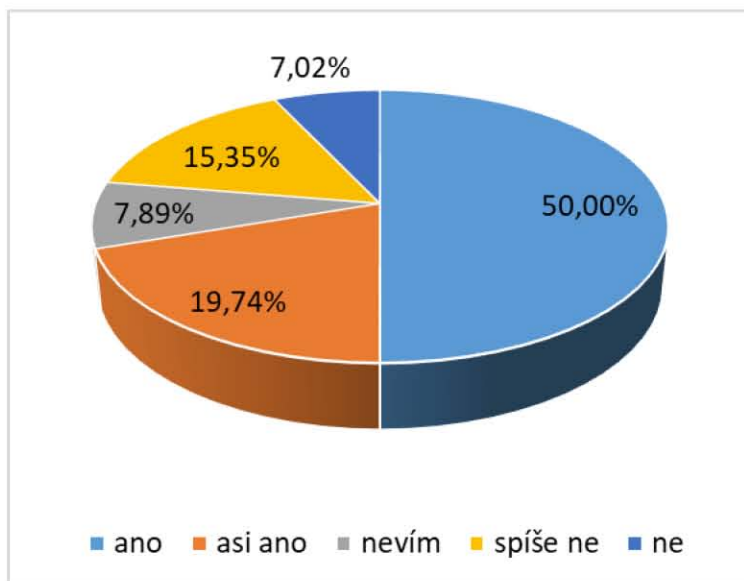
	Počet odpovědí	Podíl na celku (v %)	Z toho			
			Počet odpovědí žen	Podíl (v %)	Počet odpovědí mužů	Podíl (v %)
ano	114	50,00	58	53,21	56	47,06
asi ano	45	19,74	29	26,61	16	13,45
nevím	18	7,89	8	7,34	10	8,40
spíše ne	35	15,35	14	12,84	21	17,65
ne	16	7,02	0	0,00	16	13,45
celkem	228	100,00	109	100,00	119	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

¹¹² viz WIKIPEDIA: *Gender pay gap*. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Gender_pay_gap, HTML dokument.

¹¹³ viz WIKIPEDIA: *Care work*. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Care_work, HTML dokument.

Obrázek 5 Vyhodnocení odpovědí finančních aspektů domácího násilí
Zdroj: vlastní zpracování

5.2.6 Vyhodnocení odpovědí na otázku 6

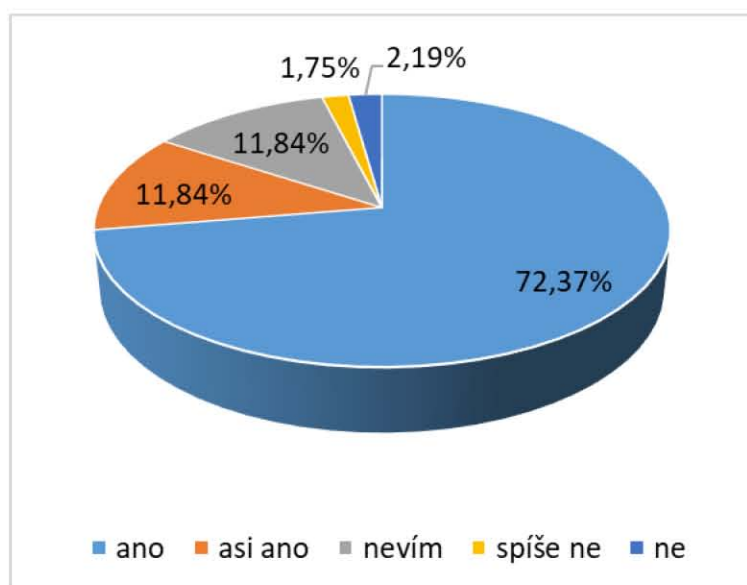
„Projevuje se domácí násilí sexuálně (např. vynucování sexu, znásilnění)?“

Výsledky odpovědí na tuto otázku jsou patrné z následující tabulky 8 a grafu na obrázku 6. Jak je z dat zřejmé, 84,21 % respondentů se domnívá, že domácí násilí se projevuje též v sexuální oblasti vynucováním sexu nebo znásilněním. 11,84 % respondentů pak uvedlo, že neví. Pouze 3,95 % respondentů se domnívá, že vynucování sexu či znásilnění není součástí domácího násilí. Z hlediska pohlaví 94,50 % žen (oproti 74,79 % mužů) uvedlo, že vynucování sexu je součástí domácího násilí. Jen 5,50 % žen uvedlo, že neví. Avšak žádná žena neuvedla, že by vynucování sexu nebylo domácím násilím, což je rozdíl v názoru oproti mužům, kteří z 7,56 %, nepovažují vynucování sexu za domácí násilí. Z těchto odpovědí je patrný rozdílný pohled obou pohlaví na tuto problematiku. Na základě získaných odpovědí se lze tedy domnívat, že respondenti si z větší části domácí násilí spojují též s projevy v sexuální oblasti, jako je vynucování si sexu či znásilnění.

Tabulka 8 Odpovědi respondentů na otázku sexuálního násilí

	Počet odpovědí	Podíl na celku (v %)	Z toho			
			Počet odpovědí žen	Podíl (v %)	Počet odpovědí mužů	Podíl (v %)
ano	165	72,37	83	76,15	82	68,91
asi ano	27	11,84	20	18,35	7	5,88
nevím	27	11,84	6	5,50	21	17,65
spíše ne	4	1,75	0	0,00	4	3,36
ne	5	2,19	0	0,00	5	4,20
celkem	228	100,00	109	100,00	119	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 6 Vyhodnocení sexuálního násilí

Zdroj: vlastní zpracování

5.2.7 Vyhodnocení odpovědí na otázku 7

„Projevuje se domácí násilí psychicky (deprese, nespavost, strach, jiné psychickými problémy atd.)?“

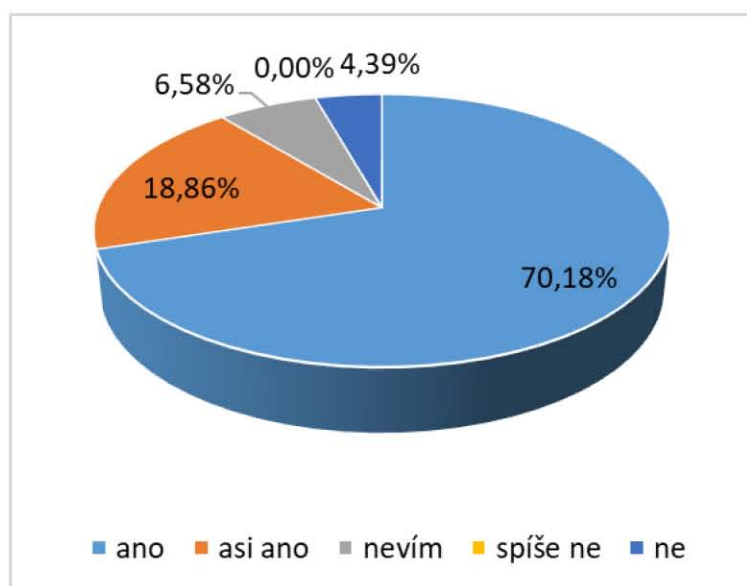
Výsledky odpovědí na položenou otázku jsou patrné z následující tabulky 9 a obrázku 7. 89,04 % dotazovaných zastává názor, že domácí násilí má důsledky na psychiku týraných osob. 6,58 % respondentů uvedlo, že neví, a 4,39 % respondentů se domnívá, že domácí násilí nemá vliv na psychiku týrané osoby. Z hlediska pohlaví se 97,25 % žen (oproti 81,51 % mužů) domnívá, že se domácí násilí odráží na psychice. Naopak žádná žena neuvedla, že by domácí násilí bylo bez vlivu na psychiku, což je rozdíl oproti názorům mužů, kde 8,40 % nesouhlasí s tím, že by se domácí násilí projevovalo psychicky. Tyto výsledky ukazují, že ženy

mnohem více vnímají psychické důsledky domácího násilí, než je tomu u mužů. Výsledky odpovědí na tuto otázku tedy ukazují, že se respondenti domnívají, že domácí násilí může způsobovat deprese, nespavost, strach či jiné psychické problémy.

Tabulka 9 Odpovědi respondentů na otázku týkající se psychických projevů domácího násilí

	Počet odpovědí	Podíl na celku (v %)	Z toho			
			Počet odpovědí žen	Podíl (v %)	Počet odpovědí mužů	Podíl (v %)
ano	160	70,18	91	83,49	69	57,98
asi ano	43	18,86	15	13,76	28	23,53
nevím	15	6,58	3	2,75	12	10,08
spíše ne	0	0,00	0	0,00	0	0,00
ne	10	4,39	0	0,00	10	8,40
celkem	228	100,00	109	100,00	119	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 7 Vyhodnocení psychických aspektů domácího násilí

Zdroj: vlastní zpracování

5.2.8 Vyhodnocení odpovědí na otázku 8

„Projevuje se domácí násilí omezováním druhé osoby v pohybu nebo jejím sledováním?“

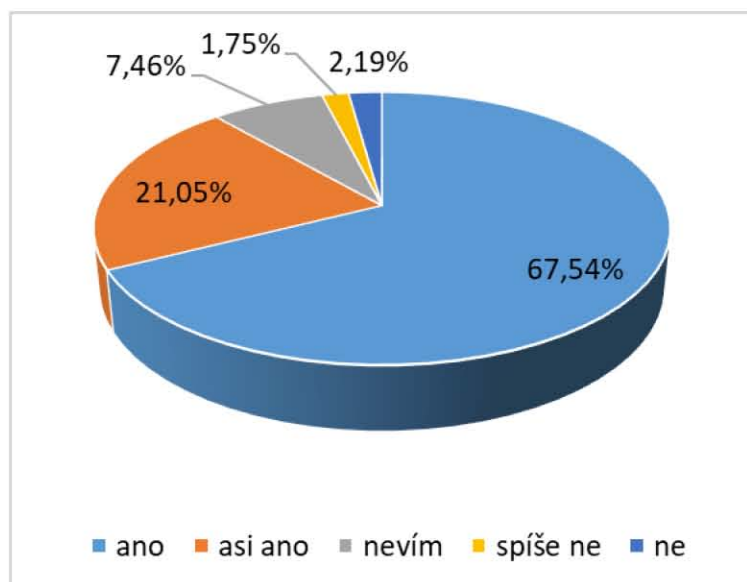
Výsledky odpovědí na tuto otázku jsou zobrazeny v následující tabulce 10 a na obrázku 8. Jak je z odpovědí patrné, 88,60 % respondentů se domnívá, že domácí násilí se projevuje omezováním druhé osoby v jejím pohybu a jejím

sledováním. Dále 7,46 % neví a 3,95 % se domnívá, že domácí násilí se neprojevuje omezováním druhé osoby. Z hlediska zastoupení pohlaví se 97,25 % žen (oproti 80,67 % mužů) domnívá, že domácí násilí se projevuje v omezování pohybu druhé osoby. Žádná žena neuvedla, že by omezování pohybu nebylo domácím násilím, přičemž ale 7,56 % dotazovaných mužů nepovažuje omezování osobní svobody za domácí násilí. Opět z obdržných výsledků lze dovozovat, že převážná část respondentů se domnívá, že projevem domácího násilí je omezování týrané osoby v jejím pohybu či jejím sledováním.

Tabulka 10 Odpovědi na otázku týkající se omezování osobní svobody

	Počet odpovědí	Podíl na celku (v %)	Z toho			
			Počet odpovědí žen	Podíl (v %)	Počet odpovědí mužů	Podíl (v %)
ano	154	67,54	94	86,24	60	50,42
asi ano	48	21,05	12	11,01	36	30,25
nevím	17	7,46	3	2,75	14	11,76
spíše ne	4	1,75	0	0,00	4	3,36
ne	5	2,19	0	0,00	5	4,20
celkem	228	100,00	109	100,00	119	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 8 Vyhodnocení aspektu omezování svobody pohybu a sledování v rámci domácího násilí

Zdroj: vlastní zpracování

5.2.9 Vyhodnocení odpovědí na otázku 9

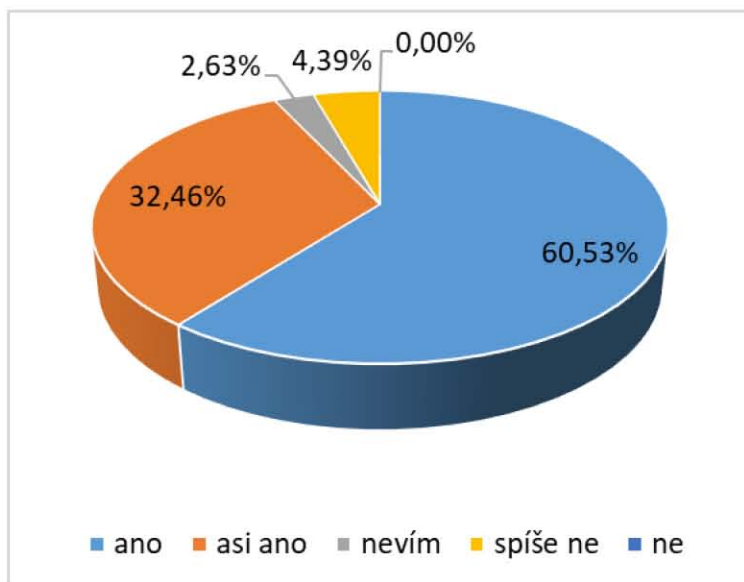
„Projevuje se domácí násilí týráním seniorů nebo zanedbáváním péče o ně?“

Výsledky odpovědí na tuto otázku jsou uvedeny v tabulce 11 a na obrázku 9. Data ukazují, že 92,98 % respondentů se domnívá, že domácí násilí u seniorů se projevuje zanedbáváním péče o ně nebo jejich týráním. Pouze 2,63 % respondentů uvedlo, že neví, a 4,39 % respondentů se domnívá, že tyto projevy nejsou spojeny s týráním seniorů. Z hlediska zastoupení pohlaví neexistují výrazné rozdíly v odpovědích, neboť 94,50 % žen a 91,60 % mužů shodně považuje zanedbávání péče a týrání seniorů za domácí násilí. Z výsledků odpovědí tak vyplývá, že respondenti se zcela jednoznačně domnívají, že zanedbávání péče i týrání seniorů je domácím násilím. Zajímavé však je, že 32,46 % respondentů si vybralo odpověď „asi ano“, což znamená, že nejsou zcela jednoznačně přesvědčeni o své odpovědi.

Tabulka 11 Vyhodnocení odpovědí vztahujících se k týrání seniorů a zanedbávání péče o ně

	Počet odpovědí	Podíl na celku (v %)	Z toho			
			Počet odpovědí žen	Podíl (v %)	Počet odpovědí mužů	Podíl (v %)
ano	138	60,53	68	62,39	70	58,82
asi ano	74	32,46	35	32,11	39	32,77
nevím	6	2,63	3	2,75	3	2,52
spíše ne	10	4,39	3	2,75	7	5,88
ne	0	0,00	0	0,00	0	0,00
celkem	228	100,00	109	100,00	119	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 9 Vyhodnocení aspektu týrání a zanedbávání péče o seniory
Zdroj: vlastní zpracování

5.2.10 Vyhodnocení odpovědí na otázku 10

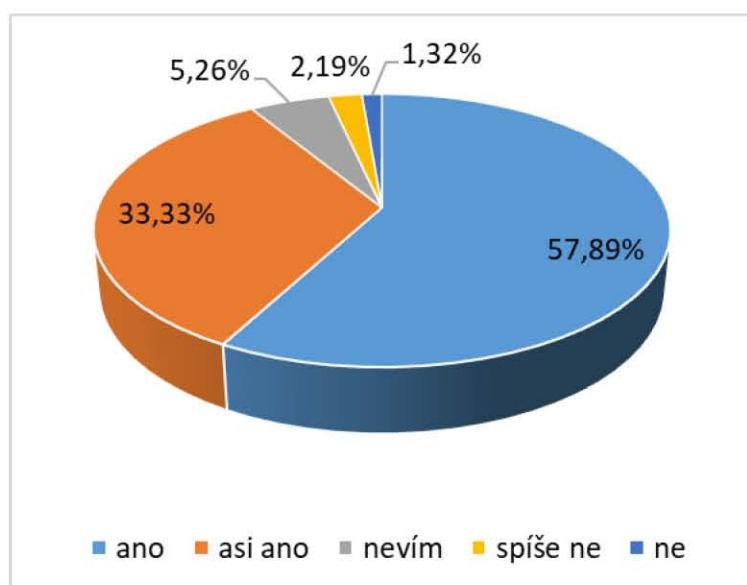
„Projevuje se domácí násilí týráním zdravotně postižených nebo zanedbáváním péče o ně?“

Výsledky vyhodnocení odpovědí na tuto otázku jsou zobrazeny v tabulce 12 a na obrázku 10. Jak je patrné z výsledku odpovědí, 91,23 % respondentů se domnívá, že projevem domácího násilí je i zanedbávání péče o zdravotně postižené jedince nebo jejich týrání. Z těchto souhlas projevujících osob však 33,33 % vybralo variantu „asi ano“, tj. nejsou zcela jednoznačně přesvědčeni o své odpovědi. 5,26 % neví a 3,51 % respondentů uvedlo, že týrání a zanedbávání péče o zdravotně postižené osoby není projevem domácího násilí. Z hlediska složení pohlaví je zajímavé, že jen 88,07 % žen (oproti 94,12 % mužů) vnímá zcela jednoznačně týrání a zanedbávání péče o zdravotně postižené osoby jako domácí násilí. A dokonce překvapivě 7,34 % žen uvedlo, že týrání a zanedbávání péče o zdravotně postižené osoby nevnímají jako domácí násilí. Toto zjištění by bylo nutné dále analyzovat, aby bylo možné přesně objasnit, z jakého důvodu dané respondentky takto odpověděly. Opět z výsledků odpovědí respondentů však lze dovozovat, že většina z nich vnímá týrání a zanedbávání péče o postižené jako projev domácího násilí.

Tabulka 12 Vyhodnocení odpovědí vztahujících se k týrání zdravotně postižených a zanedbávání jejich péče

	Počet odpovědí	Podíl na celku (v %)	Z toho			
			Počet odpovědí žen	Podíl (v %)	Počet odpovědí mužů	Podíl (v %)
ano	132	57,89	60	55,05	72	60,50
asi ano	76	33,33	36	33,03	40	33,61
nevím	12	5,26	5	4,59	7	5,88
spíše ne	5	2,19	5	4,59	0	0,00
ne	3	1,32	3	2,75	0	0,00
celkem	228	100,00	109	100,00	119	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 10 Vyhodnocení aspektu týrání a zanedbávání péče o zdravotně postižené osoby

Zdroj: vlastní zpracování

5.2.11 Vyhodnocení odpovědí na otázku 11

„Projevuje se domácí násilí nebezpečným pronásledováním oběti (stalkingem) pachatelem?“

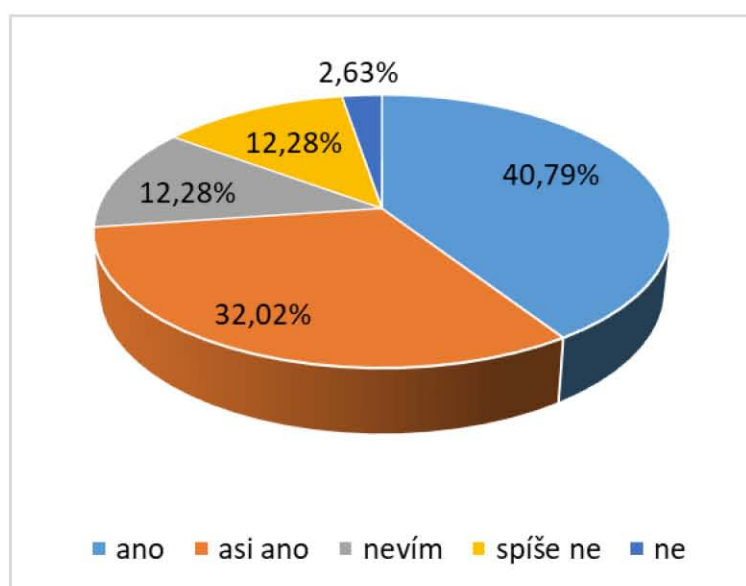
Výsledky odpovědí na tuto otázku jsou uvedeny v tabulce 13 a na obrázku 11. Jak je z nich patrné, 72,81 % respondentů se domnívá, že projevem domácího násilí je i stalking oběti. Dále 12,28 % respondentů uvedlo, že neví, a 14,91 % respondentů se domnívá, že stalking nesouvisí s domácím násilím. Z hlediska složení pohlaví se 75,23 % žen a 70,59 % mužů domnívá, že domácí násilí se projevuje nebezpečným pronásledováním. 16,51 % žen (oproti 8,40 % mužů) pak uvedlo, že neví. Taktéž 8,26 % žen (oproti 21,01 % mužů) nesouhlasí s tím, že nebezpečné pronásledování je projevem domácího násilí. Zde je patrný vyšší podíl

mužů, kteří nevnímají stalking jako domácí násilí. Z výsledku odpovědí je patrné, že respondenti převážně vnímají nebezpečné pronásledování jako součást projevu domácího násilí.

Tabulka 13 Vyhodnocení odpovědí týkajících se nebezpečného pronásledování

	Počet odpovědí	Podíl na celku (v %)	Z toho			
			Počet odpovědí žen	Podíl (v %)	Počet odpovědí mužů	Podíl (v %)
ano	93	40,79	45	41,28	48	40,34
asi ano	73	32,02	37	33,94	36	30,25
nevím	28	12,28	18	16,51	10	8,40
spíše ne	28	12,28	7	6,42	21	17,65
ne	6	2,63	2	1,83	4	3,36
celkem	228	100,00	109	100,00	119	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 11 Vyhodnocení aspektu stalkingu

Zdroj: vlastní zpracování

5.2.12 Vyhodnocení odpovědí na otázku 12

„Může vykázaní násilníka z obydlí na dobu 10 dní pomoci vyřešit domácí násilí?“

Výsledky odpovědí na tuto otázku jsou uvedeny v tabulce 14 a na obrázku 12. Pouze 17,11 % respondentů se domnívá, že vykázaní násilníka z obydlí na 10 dní může pomoci vyřešit domácí násilí. Naopak 78,95 % respondentů je přesvědčeno, že toto krátkodobé vykázaní problém nevyřeší. Z hlediska zastoupení

pohlaví se jen 14,68 % žen (oproti 19,33 % mužů) domnívá, že vykázaní násilníka na dobu 10 dní může pomoci vyřešit domácí násilí. Naopak 83,49 % žen (oproti 74,79 % mužů) se domnívá, že vykázaní nevyřeší domácí násilí. Ženy jsou tedy více skeptické. Obecně lze konstatovat, že respondenti se domnívají, že vykázaní násilníka z obydlí na dobu 10 dní problém domácího násilí nevyřeší. Krátkodobým vykázaním násilníka sice opravdu problém jako takový nezmizí, avšak na druhé straně dokáže vyřešit vzniklou akutní situaci a ochránit týranou osobu před fyzickým či psychickým napadáním; dále je velmi přínosné v oblasti ochrany dětí před akutním útokem násilníka, neboť zejména malé děti se nemohou bránit. Lze tak souhlasit s názorem respondentů, že krátkodobé vykázaní problém neřeší. Nelze však přehlížet význam tohoto opatření při řešení akutní situace.

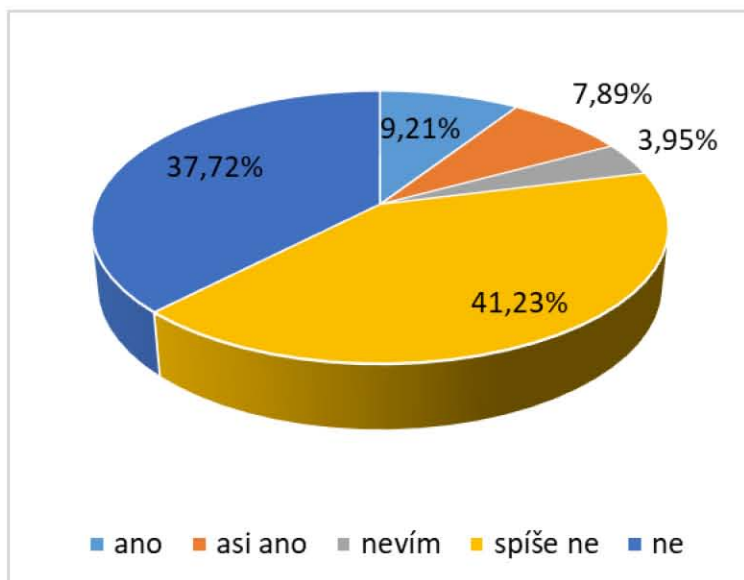
Podle dat PČR činí vykázaní ze společného obydlí cca 1 100 až 1 400 případů ročně.¹¹⁴

Tabulka 14 Vyhodnocení odpovědí týkajících se vykázaní násilníka z obydlí na 10 dní

	Počet odpovědí	Podíl na celku (v %)	Z toho			
			Počet odpovědí žen	Podíl (v %)	Počet odpovědí mužů	Podíl (v %)
ano	21	9,21	11	10,09	10	8,40
asi ano	18	7,89	5	4,59	13	10,92
nevím	9	3,95	2	1,83	7	5,88
spíše ne	94	41,23	45	41,28	49	41,18
ne	86	37,72	46	42,20	40	33,61
celkem	228	100,00	109	100,00	119	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

¹¹⁴ POD SVÍCENEM: *Hlavní stránka*. on-line, cit. 28.06.2022, dostupné z: https://www.facebook.com/iniciativapodsvicnem/?ref=page_internal.

Obrázek 12 Vyhodnocení aspektu vykázaní násilníka z obydli na 10 dní
Zdroj: vlastní zpracování

5.2.13 Vyhodnocení odpovědí na otázku 13

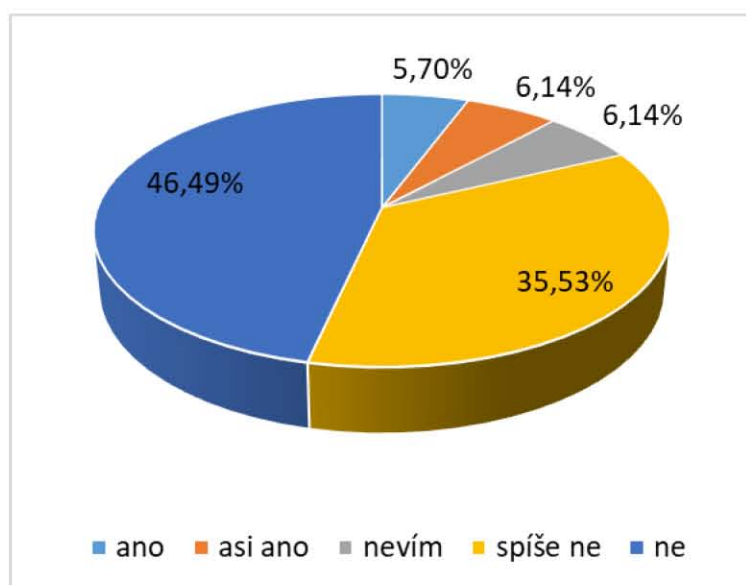
„Může vykázaní násilníka z obydli na dobu 1 měsíce pomoci vyřešit domácí násilí?“

Výsledky odpovědí na tuto otázku jsou patrné z tabulky 15 a obrázku 13. Pouze 11,84 % respondentů se domnívá, že vykázaní násilníka z obydli na dobu 1 měsíce může vyřešit tento problém. Naopak 82,02 % respondentů se domnívá, že vykázaní na dobu 1 měsíce tento problém nevyřeší. Z hlediska zastoupení pohlaví se pouze 6,42 % žen (oproti 16,81 % mužů) domnívá, že vykázaní na dobu 1 měsíce může pomoci vyřešit domácí násilí. Oproti tomu se 86,24 % žen a 78,15 % mužů domnívá, že vykázaní na dobu jednoho měsíce problém domácího násilí nevyřeší. Odpovědi na tuto otázku jsou ještě pesimističtější, než tomu bylo u vykázaní násilníka na dobu 10 dní. Obecně lze se domnívat, že respondenti vykázaní na dobu 1 měsíce nevnímají jako prostředek řešící domácí násilí. Přesto ani zde nelze přehlížet účinnost tohoto nástroje při řešení akutní situace. Oběť domácího násilí má po dobu jednoho měsíce čas na nalezení náhradního ubytování nebo nového bydlení, aniž by byla přímo zavražďována násilníkem. Může začít svoji situaci řešit prostřednictvím sociálních pracovníků, využít právní pomoci či soudní ochrany. Je škoda, že respondenti plně nedoceňují význam tohoto nástroje. Bylo by vhodné zvýšit osvětu a informovanost v této oblasti.

Tabulka 15 Výsledky odpovědí na otázku týkající se institut vykazání násilníka na dobu 1 měsíce z obydlí

	Počet odpovědí	Podíl na celku (v %)	Z toho			
			Počet odpovědí žen	Podíl (v %)	Počet odpovědí mužů	Podíl (v %)
ano	13	5,70	3	2,75	10	8,40
asi ano	14	6,14	4	3,67	10	8,40
nevím	14	6,14	8	7,34	6	5,04
spíše ne	81	35,53	38	34,86	43	36,13
ne	106	46,49	56	51,38	50	42,02
celkem	228	100,00	109	100,00	119	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 13 Vyhodnocení aspektu vykazání násilníka na dobu 1 měsíce z obydlí

Zdroj: vlastní zpracování

5.2.14 Vyhodnocení odpovědí na otázku 14

„Mohou intervenční centra a azylové domy pomoci obětem domácího násilí?“

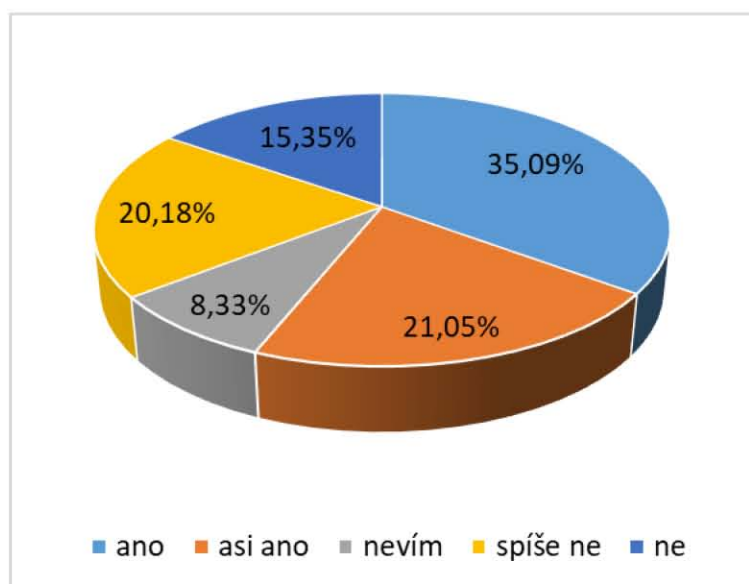
Výsledky odpovědí na tuto otázku jsou uvedeny v tabulce 16 a na obrázku 14. Jak je z tabulky patrné, 56,14 % respondentů se domnívá, že intervenční centra mohou pomoci obětem domácího násilí. Avšak zároveň se 35,53 % respondentů domnívá, že intervenční centra a azylové domy nepomohou obětem domácího násilí. Z hlediska zastoupení pohlaví si 61,47 % žen (oproti 51,26 % mužů) myslí, že intervenční centra a azylové domy mohou obětem domácího násilí být nápomocny. Přibližně stejně (35,78 %) žen a (35,29 %) mužů si myslí, že intervenční centra nepomohou obětem domácího násilí. Obecně lze konstatovat, že

přes 50 % respondentů se domnívá, že intervenční centra a azylové domy mohou vyřešit domácí násilí. Oproti tomu se zde vyskytuje cca 35 % respondentů, kteří se domnívají, že zmiňované instituce nevyřeší pro oběti problém domácího násilí. Tento výsledek může být ovlivněn malým povědomím o této problematice u širší veřejnosti. Intervenční centra a azylové domy mohou poskytnout pomoc a ochranu akutně ohroženým obětem před domácím násilím. Mnoho obětí domácího násilí není schopno rychle vyřešit svůj problém, neboť nemá blízké osoby, ke kterým by bylo možné se odstěhovat. Nebo nemá dostatek finančních prostředků na složení kauce na nájem atd.

Tabulka 16 Výsledky odpovědí na otázku pomoci obětem domácího násilí v intervenčních centrech

	Počet odpovědí	Podíl na celku (v %)	Z toho			
			Počet odpovědí žen	Podíl (v %)	Počet odpovědí mužů	Podíl (v %)
ano	80	35,09	36	33,03	44	36,97
asi ano	48	21,05	31	28,44	17	14,29
nevím	19	8,33	3	2,75	16	13,45
spíše ne	46	20,18	22	20,18	24	20,17
ne	35	15,35	17	15,60	18	15,13
celkem	228	100,00	109	100,00	119	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 14 Vyhodnocení aspektu pomoci obětem domácího násilí v intervenčních centrech

Zdroj: vlastní zpracování

5.2.15 Vyhodnocení odpovědí na otázku 15

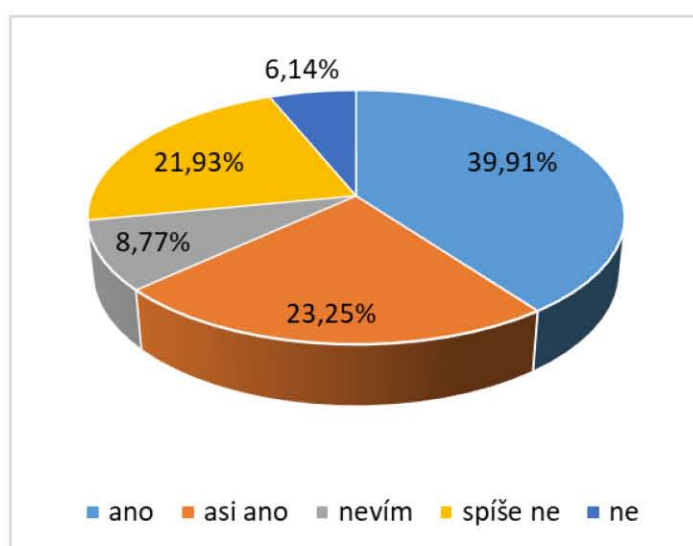
„Může finanční, psychologická nebo právní pomoc pomoci obětem domácího násilí?“

Výsledky odpovědí na tuto otázku jsou patrné z tabulky 17 a z obrázku 15. Jak je zde vidět, 63,16 % respondentů se domnívá, že poskytnutí finanční, psychologické nebo právní pomoci může obětem domácího násilí skutečně prospět. Naopak 28,07 % respondentů se domnívá, že jim nepomůže. Z hlediska zastoupení pohlaví se 60,55 % žen (oproti 65,55 % mužů) domnívá, že finanční, právní nebo psychologická pomoc může pomoci obětem domácího násilí. Naopak 30,28 % žen a 26,05 % mužů si to nemyslí. Obecně lze konstatovat, že přes 60 % respondentů se domnívá, že finanční, psychologická nebo právní pomoc může pomoci obětem domácího násilí.

Tabulka 17 Výsledky odpovědí na otázku týkající se poskytnutí finanční, psychologické nebo právní pomoci

	Počet odpovědí	Podíl na celku (v %)	Z toho			
			Počet odpovědí žen	Podíl (v %)	Počet odpovědí mužů	Podíl (v %)
ano	91	39,91	36	33,03	55	46,22
asi ano	53	23,25	30	27,52	23	19,33
nevím	20	8,77	10	9,17	10	8,40
spíše ne	50	21,93	25	22,94	25	21,01
ne	14	6,14	8	7,34	6	5,04
celkem	228	100,00	109	100,00	119	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 15 Vyhodnocení aspektu poskytnutí finanční, psychologické nebo právní pomoci obětem násilí

Zdroj: vlastní zpracování

5.2.16 Vyhodnocení odpovědí na otázku 16

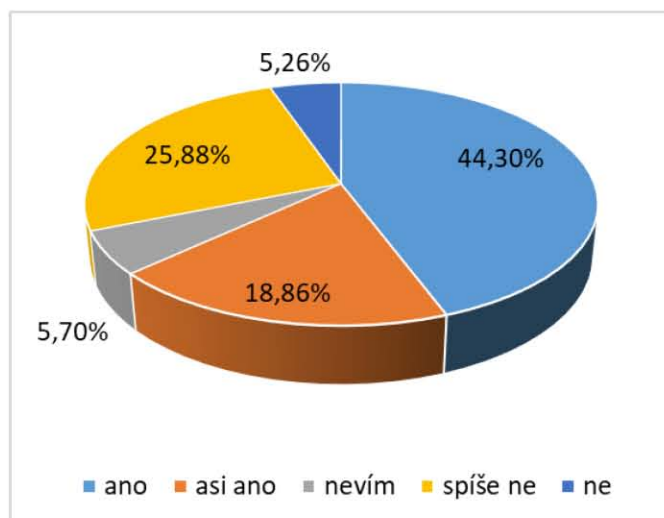
„Může zprostředkování náhradního ubytování nebo bydlení pomoci obětem domácí násilí?“

Výsledky odpovědí na tuto otázku jsou uvedeny v tabulce 18 a na obrázku 16. Jak je z nich patrné, 63,16 % respondentů se domnívá, že zprostředkování náhradního ubytování nebo bydlení může pomoci obětem domácího násilí. Naopak 31,14 % respondentů si to nemyslí. Z hlediska pohlaví se 66,06 % žen (oproti 60,50 % mužů) domnívá, že zprostředkování náhradního ubytování může obětem domácího násilí pomoci. Naopak 31,19 % žen a 31,09 % mužů si to nemyslí. Obecně lze konstatovat, že přes 60 % respondentů se domnívá, že zprostředkování náhradního ubytování nebo bydlení může pomoci obětem domácího násilí. Právě skutečnost, že oběť domácího násilí se nemá kam odstěhovat, je častou příčinou toho, proč oběť nadále setrvává v nevyhovujícím vztahu.

Tabulka 18 Výsledky odpovědí, zda může pomoci zprostředkování náhradního ubytování nebo bydlení

	Počet odpovědí	Podíl na celku (v %)	Z toho			
			Počet odpovědí žen	Podíl (v %)	Počet odpovědí mužů	Podíl (v %)
ano	101	44,30	46	42,20	55	46,22
asi ano	43	18,86	26	23,85	17	14,29
nevím	13	5,70	3	2,75	10	8,40
spíše ne	59	25,88	28	25,69	31	26,05
ne	12	5,26	6	5,50	6	5,04
celkem	228	100,00	109	100,00	119	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 16 Vyhodnocení aspektu zprostředkování náhradního ubytování nebo bydlení

Zdroj: vlastní zpracování

5.2.17 Vyhodnocení odpovědí na otázku 17

„Přispělo by zpřísnění trestů za páchaní domácího násilí k omezení jeho výskytu?“

Výsledky odpovědí na tuto otázku jsou uvedeny v tabulce 19 a na obrázku 17. Jak vyplývá z odpovědí, 50,88 % respondentů je přesvědčeno, že by zpřísnění trestů za domácí násilí přispělo k omezení jeho páchaní. Naopak 33,77 % respondentů uvedlo, že by zpřísnění trestů nepřispělo k omezení páchaní domácího násilí a 15,35 % uvedlo, že neví. Z hlediska zastoupení pohlaví se jen 44,04 % žen (oproti 57,14 % mužů) domnívá, že by zpřísnění trestů přispělo k omezení páchaní domácího násilí. Dále 42,20 % žen (oproti 26,05 % mužů) se domnívá, že zpřísnění trestů by nevedlo ke snížení domácího násilí. Ženy tak jsou podstatně více skeptické k účinnosti zpřísnění trestů za domácí násilí pro omezení jeho výskytu. Obecně lze konstatovat, že pouze přibližně každý druhý respondent se domnívá, že by zpřísnění trestů mohlo přispět k omezení výskytu domácího násilí. Laická veřejnost se většinou domnívá, že zpřísnění trestů by vedlo k omezení páchaní trestné činnosti. Přísnější tresty však pachatele od páchaní trestné činnosti neodradí, to ukazují například výsledky empirického výzkumu.¹¹⁵ Ani systém velmi přísných trestů po spáchání tří trestných činů pachatele od páchaní trestné činnosti neodradí.¹¹⁶

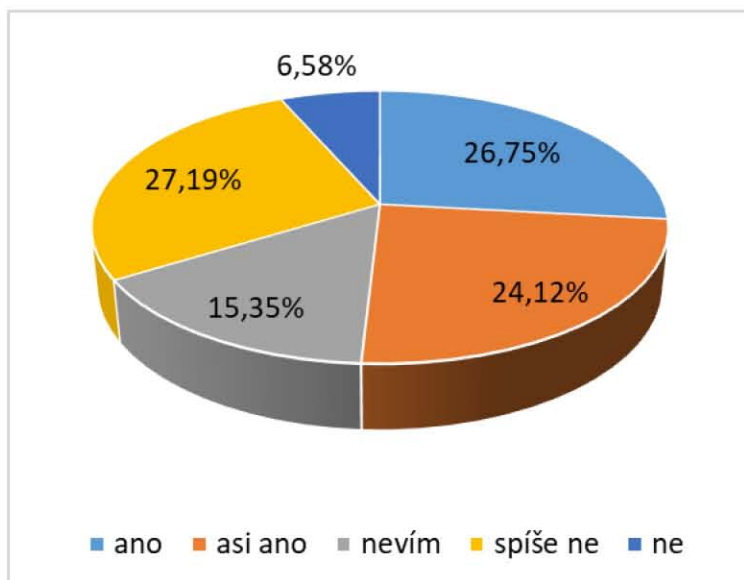
Tabulka 19 Výsledky odpovědí na otázku, zda by zpřísnění trestů vedlo k omezení páchaní domácího násilí

	Počet odpovědí	Podíl na celku (v %)	Z toho			
			Počet odpovědí žen	Podíl (v %)	Počet odpovědí mužů	Podíl (v %)
ano	61	26,75	31	28,44	30	25,21
asi ano	55	24,12	17	15,60	38	31,93
nevím	35	15,35	15	13,76	20	16,81
spíše ne	62	27,19	40	36,70	22	18,49
ne	15	6,58	6	5,50	9	7,56
celkem	228	100,00	109	100,00	119	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

¹¹⁵ srov. PATERNOSTER, Raymond: *How Much Do We Really Know about Criminal Deterrence*. Journal of Criminal Law and Criminology, 2010, svaz. 100, čís. 3, s. 765 – 823, USA : Northwestern University, School of Law, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://scholarlycommons.law.northwestern.edu/cgi/viewcontent.cgi?referer=https://scholar.google.de/&httpsredir=1&article=7363&context=jclc>, PDF dokument.

¹¹⁶ srov. STOLZENBERG, Lisa et al.: *“Three Strikes and You’re Out” : The Impact of California’s New Mandatory Sentencing Law on Serious Crime Rates*. Crime & Delinquency, svaz. 43, čís. 4, s. 457 – 469, 1997, DOI: 10.1177/0011128797043004004.

Obrázek 17 Vyhodnocení aspektu zpřísnění trestů

Zdroj: vlastní zpracování

5.2.18 Vyhodnocení odpovědí na otázku 18

„Nahlásil/a byste domácí násilí, které by se dělo ve Vašem okolí, Policii ČR?“

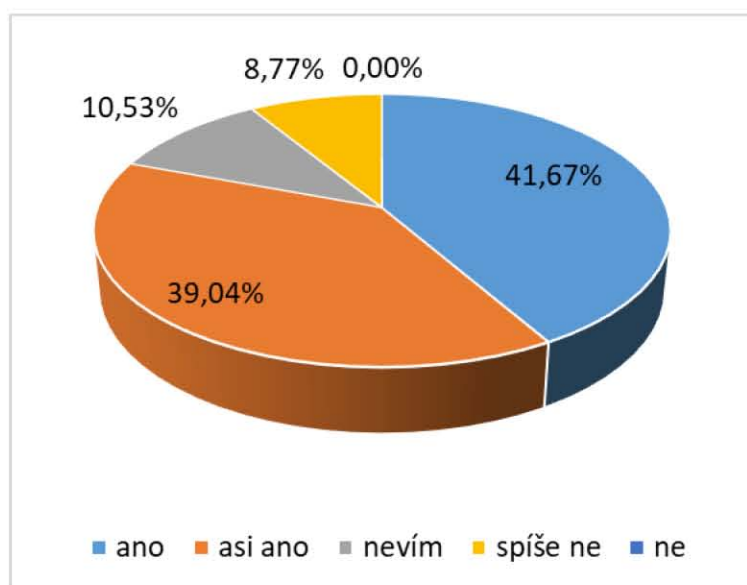
Výsledky odpovědí na tuto otázku jsou patrné z tabulky 20 a obrázku 18. 80,70 % respondentů uvedlo, že by domácí násilí, které by se dělo v jejich okolí, nahlásilo na Policii ČR. Dále 10,53 % respondentů uvedlo, že neví, a 8,77 % uvedlo, že by domácí násilí neohlásilo. Je tedy zřejmé, že přibližně pouze každý pátý respondent by domácí násilí nenahlásil, což je příznivý výsledek, neboť často bývá ochota lidí hlásit domácí násilí velmi nízká. Lidé jej raději „přehlíží“ a „nepletou se do toho.“ Právě pomoc okolí a zapojení Policie ČR může omezit páchaní či pokračování domácího násilí, ba dokonce zamezit i vzniku tragických následků. Z hlediska složení pohlaví uvedlo 76,15 % žen (oproti 61,82 % mužů), že by páchaní domácího násilí ve svém okolí nahlásilo na Policii ČR. Z těchto čísel je zřejmé, že ženy by v ohlašování domácího násilí byly více aktivnější. Naopak jen 9,17 % žen (oproti 20,00 % mužů) uvedlo, že by domácí násilí Policii ČR neoznámilo. Každý pátý muž by zůstal raději pasivní. Z výsledků je tedy zřejmé, že přibližně 80 % respondentů by domácí násilí páchané ve svém okolí bylo ochotno nahlásit Policii ČR, přičemž ženy by v ohlašování byly aktivnější.

Tabulka 20 Výsledky odpovědí na otázku týkající se ohlášení domácího násilí na Policii ČR

	Počet odpovědí	Podíl na celku (v %)	Z toho			
			Počet odpovědí žen	Podíl (v %)	Počet odpovědí mužů	Podíl (v %)
ano	95	41,67	42	38,53	30	27,27
asi ano	89	39,04	41	37,61	38	34,55
nevím	24	10,53	16	14,68	20	18,18
spíše ne	20	8,77	10	9,17	22	20,00
ne	0	0,00	0	0,00	0	0,00
celkem	228	100,00	109	100,00	110	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 18 Vyhodnocení aspektu ohlášení domácího násilí Policii ČR

Zdroj: vlastní zpracování

5.2.19 Vyhodnocení odpovědí na otázku 19

„Nahlásil/a byste domácí násilí, které by se dělo ve Vašem okolí, sociálním pracovníkům?“

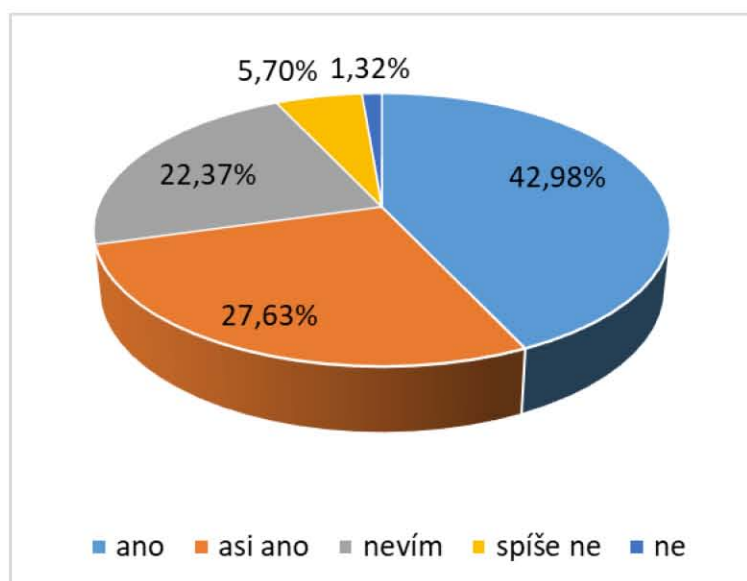
Výsledky odpovědí na tuto otázku jsou patrné z tabulky 21 a z obrázku 19. Dle těchto dat by 70,61 % respondentů domácí násilí páchané v jejich okolí nahlásilo sociálním pracovníkům. Dále 22,37 % respondentů uvedlo, že neví, a jen 7,02 % respondentů uvedlo, že by jej neohlásilo. Z uvedeného je zřejmé, že respondenti chovají podstatně menší důvěru k sociálním pracovníkům než k Policii ČR. Z hlediska zastoupení pohlaví pak jen 65,14 % žen (oproti 75,63 % mužů) uvedlo, že by domácí násilí páchané v jejich okolí nahlásilo sociálním pracovníkům. Ženy evidentně podstatně méně věří v pomoc poskytnutou od

sociálních pracovníků. To je patné i z toho, že 8,26 % žen (oproti 5,88 % mužů) uvedlo, že by domácí násilí páchané v jejich okolí sociálním pracovníkům neohlásilo. Obecně lze konstatovat, že by respondenti přibližně ze 70 % domácí násilí páchané v jejich okolí ohlásili sociálním pracovníkům, ačkoliv k nim chovají menší důvěru než k Polici ČR.

Tabulka 21 Výsledky odpovědí na otázku týkající se ohlášení domácího násilí sociálním pracovníkům

	Počet odpovědí	Podíl na celku (v %)	Z toho			
			Počet odpovědí žen	Podíl (v %)	Počet odpovědí mužů	Podíl (v %)
ano	98	42,98	46	42,20	52	43,70
asi ano	63	27,63	25	22,94	38	31,93
nevím	51	22,37	29	26,61	22	18,49
spíše ne	13	5,70	9	8,26	4	3,36
ne	3	1,32	0	0,00	3	2,52
celkem	228	100,00	109	100,00	119	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 19 Vyhodnocení aspektu ohlášení domácího násilí sociálním pracovníkům

Zdroj: vlastní zpracování

5.2.20 Vyhodnocení odpovědí na otázku 20

„Pomohl/a byste v případě potřeby oběti domácího násilí finančním darem nebo půjčkou?“

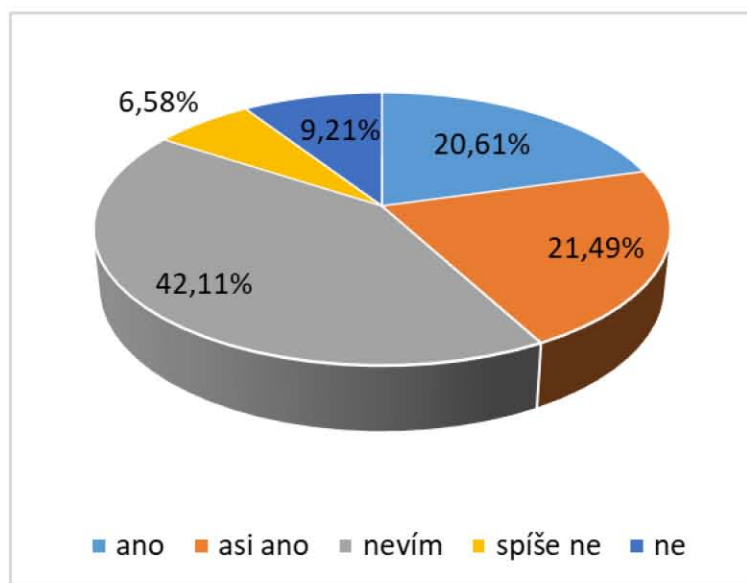
Výsledky odpovědí na tuto otázku jsou uvedeny v tabulce 22 a na obrázku 20. Jak je zde patné, 42,11 % respondentů by v případě potřeby oběti domácího

násilí pomohlo finančním darem nebo půjčkou. Stejný podíl respondentů (42,11 %) uvedlo, že neví, a 15,79 % respondentů uvedlo, že by nepomohlo. Z hlediska pohlaví uvedlo 41,28 % žen (oproti 42,86 % mužů), že by obětí domácího násilí pomohlo finančním darem nebo půjčkou. Dále 11,01 % žen (oproti 20,17 % mužů) uvedlo, že by finančně nepomohlo. Z uvedeného je zřejmé, že podíl nerozhodnutých žen je o cca 10 % vyšší oproti mužům. Obecně lze konstatovat, že ochota respondentů poskytnout finanční dar nebo půjčku obětí domácího násilí je podstatně nižší než u jiných druhů pomoci. Přesto podíl respondentů ochotných finančně pomoci je poměrně příznivý. Zajímavé by bylo dále zkoumat, v jaké výši by respondenti byli ochotni poskytnout půjčku či dar.

Tabulka 22 Výsledky odpovědí týkající se ochoty poskytnout finanční dar nebo půjčku

	Počet odpovědí	Podíl na celku (v %)	Z toho			
			Počet odpovědí žen	Podíl (v %)	Počet odpovědí mužů	Podíl (v %)
ano	47	20,61	20	18,35	27	22,69
asi ano	49	21,49	25	22,94	24	20,17
nevím	96	42,11	52	47,71	44	36,97
spíše ne	15	6,58	12	11,01	3	2,52
ne	21	9,21	0	0,00	21	17,65
celkem	228	100,00	109	100,00	119	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 20 Vyhodnocení aspektu ochoty poskytnout finanční dar nebo půjčku

Zdroj: vlastní zpracování

5.2.21 Vyhodnocení odpovědí na otázku 21

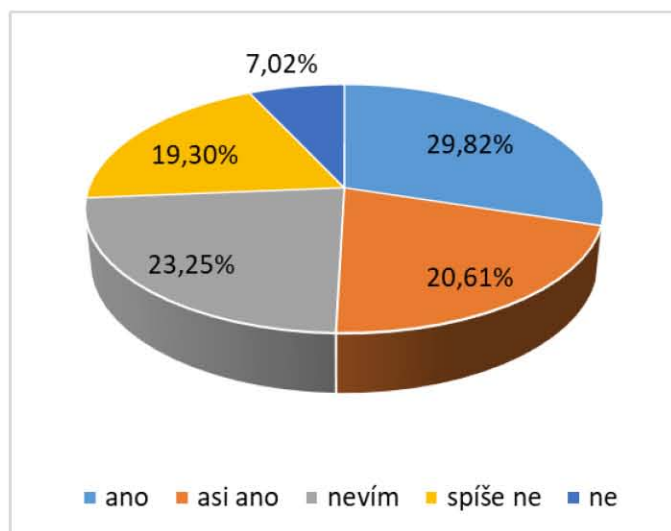
„Pomohl/a byste v případě potřeby oběti domácího násilí poskytnutím ubytování nebo nájmu?“

Výsledky odpovědí na tuto otázku jsou patrné z tabulky 23 a z obrázku 21. Podle toho by 50,44 % respondentů pomohlo oběti domácího násilí poskytnutím ubytování nebo nájmu. Naopak 26,32 % respondentů uvedlo, že by tuto pomoc neposkytlo. Z hlediska pohlaví 50,46 % žen (oproti 50,42 % mužů) uvedlo, že by oběti domácího násilí poskytlo ubytování nebo nájem. V tomto ohledu se odpovědi tedy příliš neliší. Naopak 23,85 % žen (oproti 28,57 % mužů) uvedlo, že by pomoc neposkytlo. Zde je o cca 5 % nižší podíl žen, které by pomoc neposkytly. Obecně lze konstatovat, že ochota respondentů pomoci obětem domácího násilí poskytnutím ubytování nebo nájmu je značně vysoká. Je nutné si ovšem uvědomit, že ne každý má možnost poskytnout ubytování nebo nájem.

Tabulka 23 Výsledky odpovědí na otázku týkající se poskytnutí ubytování nebo nájmu

	Počet odpovědí	Podíl na celku (v %)	Z toho			
			Počet odpovědí žen	Podíl (v %)	Počet odpovědí mužů	Podíl (v %)
ano	68	29,82	33	30,28	35	29,41
asi ano	47	20,61	22	20,18	25	21,01
nevím	53	23,25	28	25,69	25	21,01
spíše ne	44	19,30	21	19,27	23	19,33
ne	16	7,02	5	4,59	11	9,24
celkem	228	100,00	109	100,00	119	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 21 Vyhodnocení aspektu ochoty poskytnutí ubytování nebo nájmu

Zdroj: vlastní zpracování

5.2.22 Vyhodnocení odpovědí na otázku 22

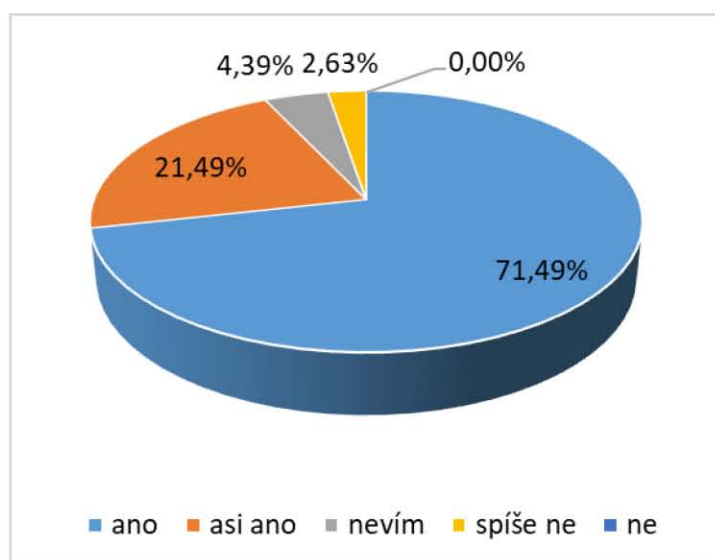
„Pomohl/a byste oběti domácího násilí v případě potřeby radou, kam se má o pomoc obrátit?“

Výsledky odpovědí na tuto otázku jsou patrné z tabulky 24 a obrázku 22. Podle odpovědí respondentů by 92,98 % z nich oběti domácího násilí poskytlo potřebnou radu, kam se obrátit o pomoc. 4,39 % respondentů uvedlo, že neví, a 2,63 % uvedlo, že by spíše radu neposkytlo. Z uvedeného je patrná velká ochota respondentů pomoci prostřednictvím rady. Z hlediska pohlaví 96,33 % žen (oproti 89,92 % mužů) by radu poskytlo. Naopak 0 % žen (oproti 5,04 % mužů) by radu neposkytlo. Z uvedeného je patrná mnohem větší ochota žen pomoci radou. Obecně lze konstatovat, že ochota respondentů pomáhat obětem domácího násilí radou, kam se obrátit s žádostí o pomoc, je značně vysoká.

Tabulka 24 Vyhodnocení odpovědí na otázku týkající se poskytnutí rady, kam se obrátit o pomoc

	Počet odpovědí	Podíl na celku (v %)	Z toho			
			Počet odpovědí žen	Podíl (v %)	Počet odpovědí mužů	Podíl (v %)
ano	163	71,49	77	70,64	86	72,27
asi ano	49	21,49	28	25,69	21	17,65
nevím	10	4,39	4	3,67	6	5,04
spíše ne	6	2,63	0	0,00	6	5,04
ne	0	0,00	0	0,00	0	0,00
celkem	228	100,00	109	100,00	119	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 22 Vyhodnocení aspektu poskytnutí rady, kam se obrátit o pomoc

Zdroj: vlastní zpracování

5.2.23 Vyhodnocení odpovědí na otázku 23

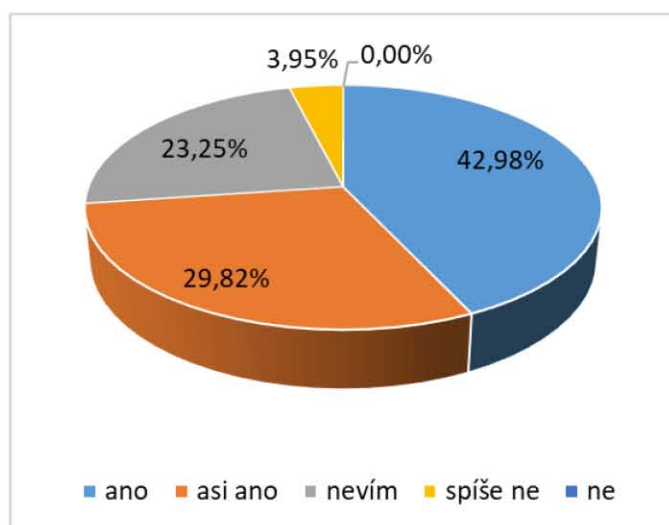
„Pomohl/a byste fyzicky bránit oběť domácího násilí, pokud byste viděla, že je napadena?“

Výsledky odpovědí na tuto otázku jsou uvedeny v tabulce 25 a na obrázku 23. Jak je z nich patrné, 72,81 % respondentů uvedlo, že by fyzicky bránilo oběť domácího násilí, pokud by viděli, že je napadena. Dále 23,25 % uvedlo, že neví, a jen 3,95 % dotazovaných přiznalo, že by spíše nepomohli. Z hlediska pohlaví uvedlo 64,22 % žen (oproti 80,67 % mužů), že by oběti domácího násilí při jejím fyzickém napadení pomohlo. Naopak pouze 8,26 % žen (oproti 0 % mužů) uvedlo, že by oběti domácího násilí při jejím fyzickém napadení nepomohlo. Muži jsou tedy více ochotni fyzicky bránit oběť domácího násilí. Výsledky obecně ukazují na vysokou ochotu respondentů fyzicky bránit oběť domácího násilí při jejím napadení.

Tabulka 25 Výsledky odpovědí na otázku týkající se ochoty bránit oběť při jejím fyzickém napadení

	Počet odpovědí	Podíl na celku (v %)	Z toho			
			Počet odpovědí žen	Podíl (v %)	Počet odpovědí mužů	Podíl (v %)
ano	98	42,98	33	30,28	65	54,62
asi ano	68	29,82	37	33,94	31	26,05
nevím	53	23,25	30	27,52	23	19,33
spíše ne	9	3,95	9	8,26	0	0,00
ne	0	0,00	0	0,00	0	0,00
celkem	228	100,00	109	100,00	119	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 23 Vyhodnocení aspektu ochoty bránit oběť při jejím fyzickém napadení

Zdroj: vlastní zpracování

5.2.24 Vyhodnocení odpovědí na otázku 24

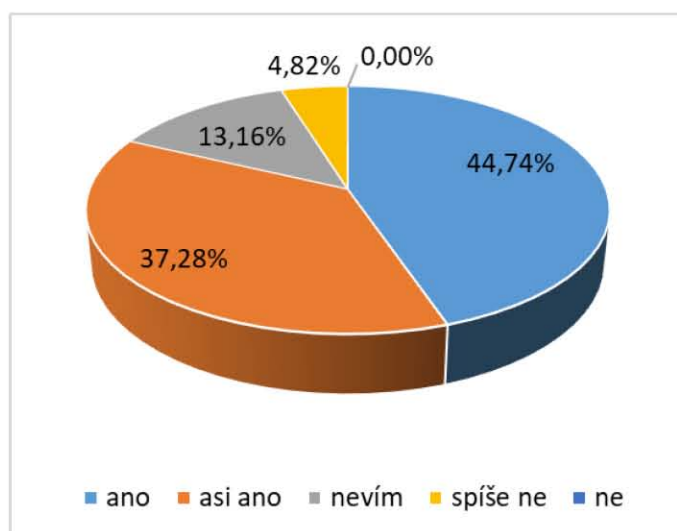
„Pokud by bylo potřeba, víte, jak byste mohl/a pomoci oběti domácího násilí?“

Výsledky odpovědí na položenou otázku jsou uvedeny v tabulce 26 a na obrázku 24. Jak je z odpovědí patrné, 82,02 % respondentů uvedlo, že ví, jak by mohlo pomoci oběti domácího násilí. Dále 13,16 % respondentů uvedlo, že si není jisto, a jen 4,82 % připustilo, že spíše neví. Podle zastoupení pohlaví 77,98 % žen (oproti 85,71 % mužů) uvedlo, že ví, jak pomoci v případě potřeby oběti domácího násilí. Naopak 18,35 % žen (oproti 8,40 % mužů) uvedlo, že si není jisto, jak by mělo v případě potřeby pomoci oběti domácího násilí. Z odpovědí je zřejmé, že si muži oproti ženám zcela jasně více důvěřují v tom, že vědí, jak by mohli oběti domácího násilí pomoci. Obecně lze konstatovat, že se respondenti domnívají, že vědí, jak mohou oběti domácího násilí pomoci.

Tabulka 26 Výsledky odpovědí na otázku, zda respondenti vědí, jak pomoci oběti domácího násilí

	Počet odpovědí	Podíl na celku (v %)	Z toho			
			Počet odpovědí žen	Podíl (v %)	Počet odpovědí mužů	Podíl (v %)
ano	102	44,74	36	33,03	66	55,46
asi ano	85	37,28	49	44,95	36	30,25
nevím	30	13,16	20	18,35	10	8,40
spíše ne	11	4,82	4	3,67	7	5,88
ne	0	0,00	0	0,00	0	0,00
celkem	228	100,00	109	100,00	119	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 24 Vyhodnocení aspektu povědomí o možnostech pomoci obětem domácího násilí

Zdroj: vlastní zpracování

5.2.25 Vyhodnocení odpovědí na otázku 25

„Byl/a jste někdy v minulosti obětí domácího násilí?“

Výsledky odpovědí na tuto otázku jsou patrné z tabulky 27 a obrázku 25. Respondenti uvedli, že 27,73 % z nich bylo obětí domácího násilí. 62,28 % uvedlo, že nebylo obětí domácího násilí. Tento výsledek je překvapující a bylo by vhodné se dále zaměřit na skupinu osob, která uvedla, že se v minulosti stala obětí domácího násilí. Bylo by zajímavé zjistit, zda je opravdu četnost tohoto jevu ve společnosti tak vysoká a pouze kvůli tomu, že je tabuizován, není tolik tato problematika v povědomí lidí. Z hlediska pohlaví 41,28 % žen (oproti 27,73 % mužů) uvedlo, že bylo obětí domácího násilí. Naopak 54,13 % žen (oproti 69,75 % mužů) uvedlo, že nebylo obětí domácího násilí. Z uvedeného je zřejmé, že ženy se častěji setkávají s domácím násilím. Obecně lze konstatovat, že 34,21 % respondentů se za svůj život s domácím násilím coby oběť setkala, přičemž jeho výskyt je častější u žen.

Zjištěné výsledky dotazování jsou vyšší, než zjistil jiný výzkum, které uvádí, že každý pátý Čech zažil domácí násilí (cca 20 % respondentů). Domácí násilí se týkalo 30 % žen a 12 % mužů, tj. téměř každá třetí a každý devátý muž měl tak zkušenost s domácím násilím.¹¹⁷ Nahlášené případy však představují jen zlomek z jejich celkového skutečného počtu.

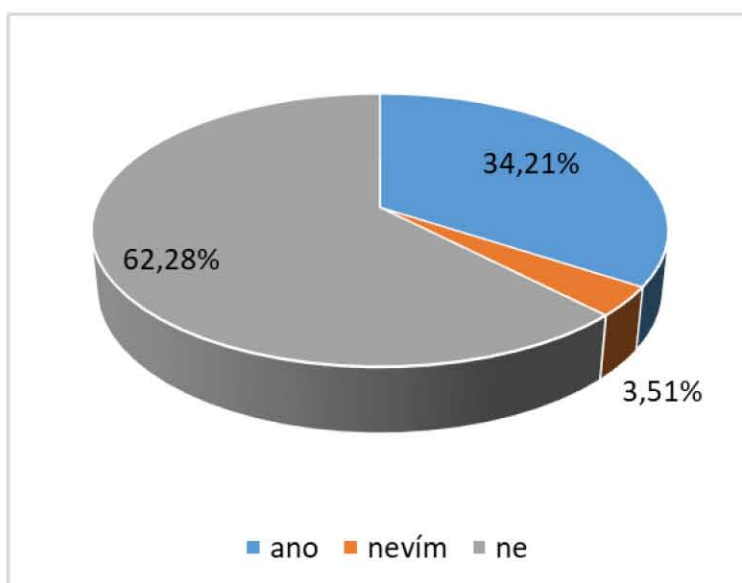
Tabulka 27 Výsledky otázky, zda respondent byl obětí domácího násilí

	Počet odpovědí	Podíl na celku (v %)	Z toho			
			Počet odpovědí žen	Podíl (v %)	Počet odpovědí mužů	Podíl (v %)
ano	78	34,21	45	41,28	33	27,73
nevím	8	2,16	5	2,98	3	2,52
ne	142	62,28	59	54,13	83	69,75
celkem	228	98,65	109	98,39	119	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

¹¹⁷ POD SVÍCENEM: *Hlavní stránka*. on-line, cit. 28.06.2022, dostupné z: https://www.facebook.com/iniciativapodsvicnem/?ref=page_internal.

Obrázek 25 Vyhodnocení aspektu oběti domácího násilí

Zdroj: vlastní zpracování

5.2.26 Vyhodnocení odpovědí na otázku 26

„Znáte někoho ze svého okolí, kdo byl nebo je obětí domácího násilí?“

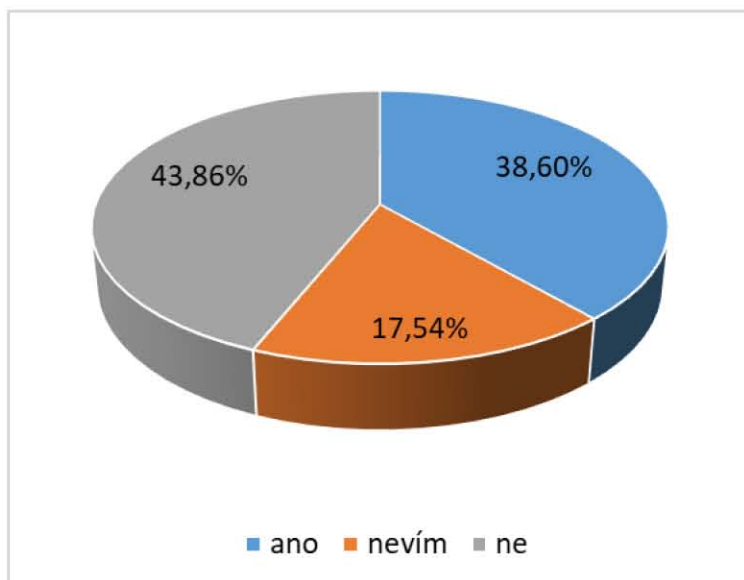
Výsledky odpovědí na tuto otázku jsou uvedeny v tabulce 28 a na obrázku 26. Jak je z nich patrné, 38,60 % respondentů uvedlo, že znají někoho ve svém okolí, kdo byl obětí domácího násilí. 43,86 % respondentů naopak uvedlo, že nezná nikoho ze svého okolí, kdo by byl obětí domácího násilí.

Z hlediska zastoupení pohlaví uvedlo 47,71 % žen (oproti 30,25 % mužů), že znají někoho ze svého okolí, kdo byl obětí domácího násilí. Obecně lze konstatovat, že domácí násilí je častý jev, neboť jeho výskyt v okolí je znám 38,60 % respondentů. Toto zjištění podporuje výsledky předchozí otázky, kdy 27,73 % respondentů potvrdilo, že se obětí domácího násilí někdy již také stalo.

Tabulka 28 Výsledky odpovědí respondentů, zda znají někoho, kdo byl nebo je obětí domácího násilí

	Počet odpovědí	Podíl na celku (v %)	Z toho			
			Počet odpovědí žen	Podíl (v %)	Počet odpovědí mužů	Podíl (v %)
ano	88	38,60	52	47,71	36	30,25
nevím	40	17,54	15	13,76	25	21,01
ne	100	43,86	42	38,53	58	48,74
celkem	228	100,00	109	100,00	119	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 26 Vyhodnocení aspektu znalosti oběti domácího násilí

Zdroj: vlastní zpracování

5.2.27 Vyhodnocení odpovědí na otázku 27

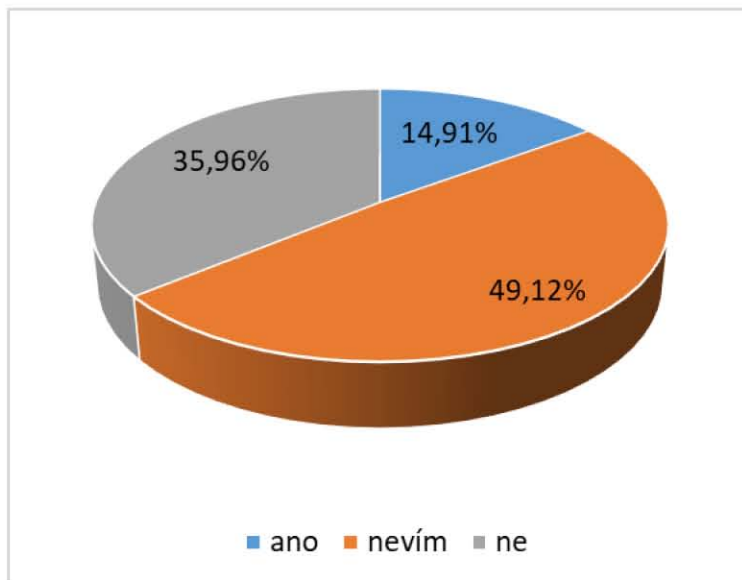
„Domníváte se, že existuje v ČR dostatečná zákonná úprava řešící domácí násilí?“

Výsledky odpovědí na tuto otázku jsou uvedeny v tabulce 29 a na obrázku 17. Podle výsledku odpovědí se jen 14,47 % respondentů domnívá, že v ČR existuje dostatečná právní úprava domácího násilí. 49,12 % respondentů připustilo, že neví, a 35,96 % respondentů uvedlo, že v ČR není dostatečná právní úprava. Z hlediska zastoupení pohlaví 13,76 % žen (oproti 15,97 % mužů) se domnívá, že v ČR je právní úprava problematiky domácího násilí dostatečná. Dále 45,87 % žen (oproti 52,10 % mužů) uvádí, že neví. Avšak 40,37 % žen (oproti 31,93 % mužů) uvedlo, že právní úprava dostatečná není. Z výsledků je zřejmé, že většina respondentů se v právní úpravě neorientuje a dále pak, že se respondenti domnívají, že právní úprava této problematiky není dostatečná.

Tabulka 29 Výsledky odpovědí týkajících se dostatečnosti zákonné úpravy domácího násilí

	Počet odpovědí	Podíl na celku (v %)	Z toho			
			Počet odpovědí žen	Podíl (v %)	Počet odpovědí mužů	Podíl (v %)
ano	34	14,91	15	13,76	19	15,97
nevím	112	49,12	50	45,87	62	52,10
ne	82	35,96	44	40,37	38	31,93
celkem	228	100,00	109	100,00	119	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 27 Vyhodnocení aspektu zákonné úpravy domácího násilí
Zdroj: vlastní zpracování

5.2.28 Vyhodnocení odpovědí na otázku 28

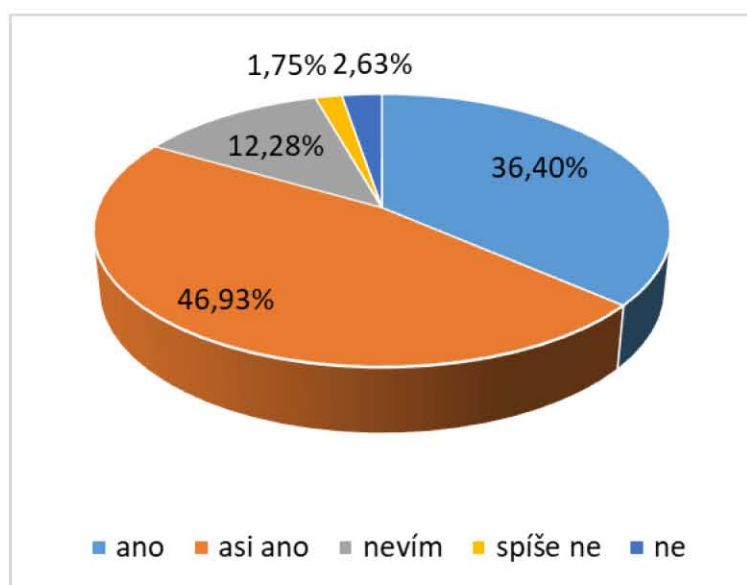
„Domníváte se, že se vyskytuje častěji domácí násilí vůči ženám než vůči mužům?“

Výsledky odpovědí na tuto otázku jsou uvedeny v tabulce 30 a na obrázku 28. Jak je zde patrné, 83,33 % respondentů se domnívá, že častější obětí domácího násilí jsou ženy. 12,28 % respondentů uvedlo, že neví. Jen 4,39 % respondentů uvedlo, že ženy nejsou častější obětí domácího násilí. Při porovnání odpovědí na tuto otázku s výsledky odpovědí na první otázku lze konstatovat, že odpovědi respondentů jsou konzistentní, neboť v rámci pořadí vnímání ohrožení domácím násilím byli muži až na posledním místě. Z hlediska pohlaví 80,73 % žen (oproti 85,71 % mužů) se domnívá, že ženy bývají častěji obětmi domácího násilí. Dále 1,83 % žen (oproti 6,72 % mužů) se nedomnívá, že ženy jsou častěji obětmi domácího násilí. Obecně lze konstatovat, že 83 % respondentů se domnívá, že ženy jsou častěji obětmi domácího násilí.

Tabulka 30 Výsledky odpovědí na otázku, zda jsou ženy častější obětí domácího násilí

	Počet odpovědí	Podíl na celku (v %)	Z toho			
			Počet odpovědí žen	Podíl (v %)	Počet odpovědí mužů	Podíl (v %)
ano	83	36,40	31	28,44	52	43,70
asi ano	107	46,93	57	52,29	50	42,02
nevím	28	12,28	19	17,43	9	7,56
spíše ne	4	1,75	0	0,00	4	3,36
ne	6	2,63	2	1,83	4	3,36
celkem	228	100,00	109	100,00	119	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 28 Vyhodnocení aspektu četnosti domácího násilí vůči ženám

Zdroj: vlastní zpracování

5.2.29 Vyhodnocení odpovědí na otázku 29

„Domníváte se, že se vyskytuje častěji domácí násilí vůči seniorům než vůči zdravotně postiženým?“

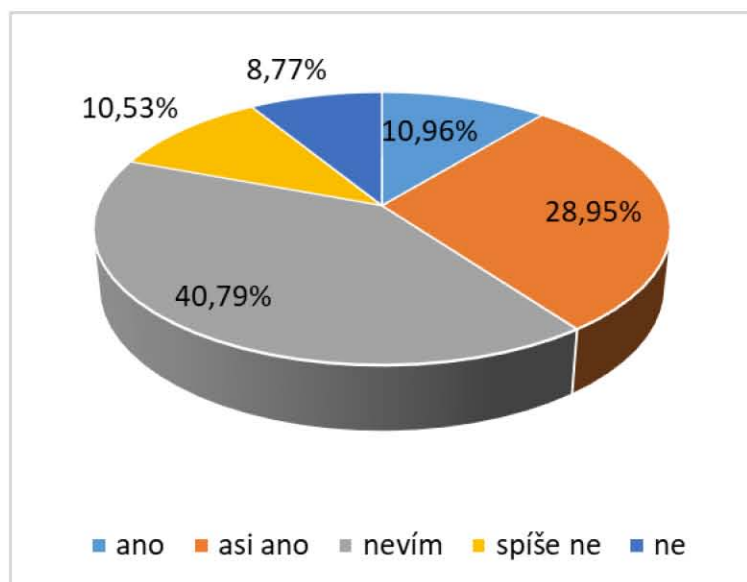
Výsledky odpovědí na tuto otázku jsou uvedeny v tabulce 31 a na obrázku 29. Jak je patrné z výsledků, pouhých 39,91 % respondentů se domnívá, že domácí násilí se děje častěji vůči seniorům než vůči zdravotně postiženým. Dále 40,79 % respondentů uvádí, že neví, a 19,30 % respondentů se domnívá, že nikoliv. V této otázce respondenti neodpovídali konzistentně vzhledem ke svým odpovědím na otázku 1, kdy zdravotně postižení se umístili při srovnávání na prvním místě na třetím pozici (s 23,68 %) oproti seniorům, kteří byli na čtvrté pozici (jen s 5,70 %). Tomu odpovídá i vysoký podíl odpovědí (40,79 %), kdy respondenti uvedli

„nevím“. V rámci stanovení pořadí se respondenti přikláněli ke zdravotně postižením, ačkoliv o svém názoru – podle výsledků odpovědí – nebyli zcela přesvědčeni. Z hlediska pohlaví 40,12 % žen (oproti 36,97 % mužů) se domnívá, že vůči seniorům je domácí násilí častější než vůči zdravotně postiženým osobám. Dále 45,87 % žen (oproti 36,13 % mužů) neví, zda domácí násilí vůči seniorům je častější než vůči zdravotně postiženým. Obecně lze konstatovat, že v této otázce jsou respondenti spíše nerozhodní a neví, zda k domácímu násilí vůči seniorům dochází častěji než vůči zdravotně nebo mentálně postiženým osobám.

Tabulka 31 Výsledky odpovědí, zda je domácí násilí vůči seniorům častější než vůči zdravotně postiženým

	Počet odpovědí	Podíl na celku (v %)	Z toho			
			Počet odpovědí žen	Podíl (v %)	Počet odpovědí mužů	Podíl (v %)
ano	25	10,96	6	5,50	19	15,97
asi ano	66	28,95	41	37,61	25	21,01
nevím	93	40,79	50	45,87	43	36,13
spíše ne	24	10,53	12	11,01	12	10,08
ne	20	8,77	0	0,00	20	16,81
celkem	228	100,00	109	100,00	119	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 29 Vyhodnocení aspektu četnosti násilí vůči seniorům a zdravotně postiženým

Zdroj: vlastní zpracování

5.2.30 Vyhodnocení odpovědí na otázku 30

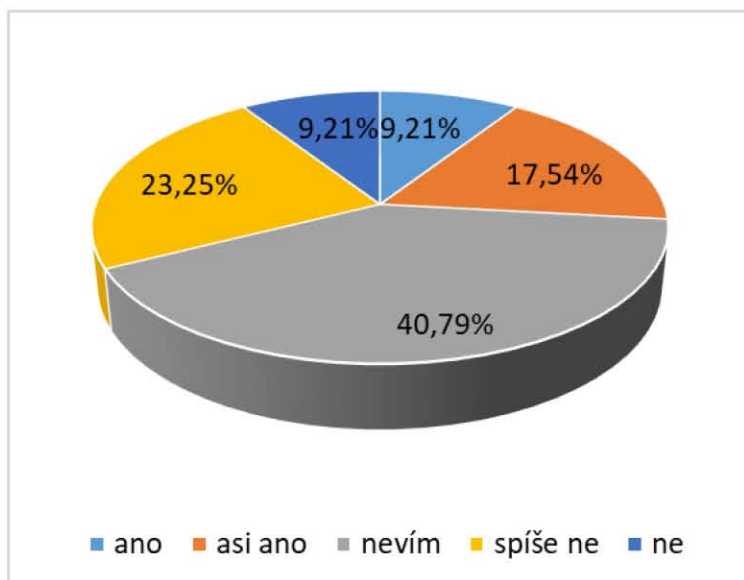
„Domníváte se, že se vyskytuje častěji domácí násilí vůči dětem než vůči ženám?“

Výsledky odpovědí na tuto otázku jsou uvedeny v tabulce 32 a na obrázku 30. Jak je z nich patrné, 26,75 % respondentů se domnívá, že domácí násilí častěji postihuje děti než ženy. Naopak 32,45 % respondentů se domnívá, že domácí násilí vůči dětem se nevyskytuje častěji než vůči ženám. 40,79 % respondentů uvedlo, že neví. Při porovnání obdržovaných odpovědí na tuto otázku s odpověďmi získanými u první otázky je patrná vysoká nejistota respondentů. U otázky 1 se na prvním místě na první pozici umístily děti s 35,09 % a na druhé pozici ženy s 32,89 %, tj. s rozdílem 2,20 % ve prospěch dětí. U odpovědí na tuto otázku činil rozdíl mezi ženami a dětmi 5,7 %, avšak 40,79 % respondentů uvedlo, že „neví“. Z hlediska pohlaví 23,85 % žen (oproti 29,41 % mužů) se domnívá, že domácí násilí vůči dětem je častější než vůči ženám. Naopak 34,86 % žen (oproti 30,25 % mužů) se to nedomnívá. Dále 41,28 % žen (oproti 40,34 % mužů) uvedlo, že neví. Obecně lze konstatovat, že v této otázce výrazně nepřevažuje žádný jednoznačný názor respondentů. Coby skupiny nejvíce ohrožené domácím násilím označili respondenti děti a ženy.

Tabulka 32 Výsledky odpovědí, zda je častější domácí násilí vůči dětem než vůči ženám

	Počet odpovědí	Podíl na celku (v %)	Z toho			
			Počet odpovědí žen	Podíl (v %)	Počet odpovědí mužů	Podíl (v %)
ano	21	9,21	8	7,34	13	10,92
asi ano	40	17,54	18	16,51	22	18,49
nevím	93	40,79	45	41,28	48	40,34
spíše ne	53	23,25	38	34,86	15	12,61
ne	21	9,21	0	0,00	21	17,65
celkem	228	100,00	109	100,00	119	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 30 Vyhodnocení aspektu častosti domácího násillí vůči dětem v porovnání se ženami
Zdroj: vlastní zpracování

5.2.31 Vyhodnocení odpovědí na otázku 31

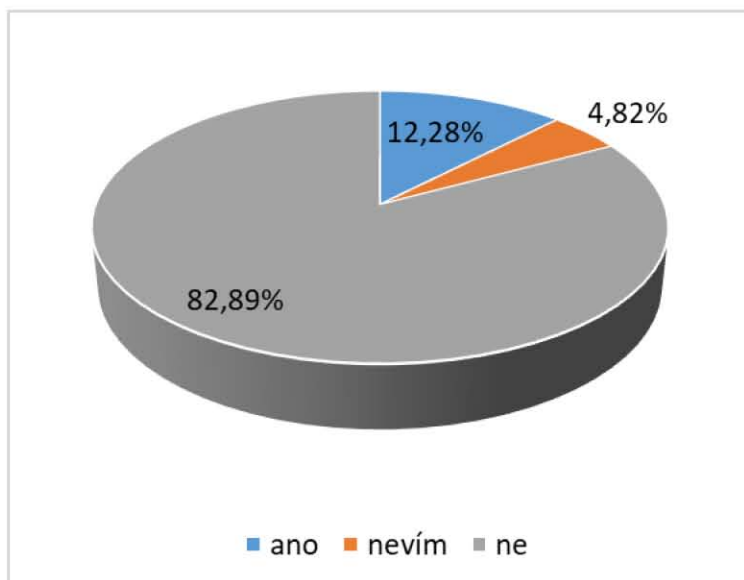
„Byl/a jste někdy partnerem pronásledován/a (stalking) (pronásledování, SMS, telefonáty)?“

Výsledky odpovědí na tuto otázku jsou uvedeny v tabulce 33 a na obrázku 31. Jak je patrné z odpovědí, 12,28 % respondentů uvedlo, že bylo pronásledováno svým partnerem, a 82,98 % uvedlo, že nikoliv. Z hlediska pohlaví 12,84 % žen (oproti 11,76 % mužů) uvedlo, že bylo partnerem pronásledováno. Zajímavým zjištěním je přibližně stejný podíl žen a mužů, kteří uvádějí, že byli partnerem pronásledováni. Dalo by se spíše očekávat, že ženy jsou častějšími oběťmi pronásledování. Obecně lze tedy konstatovat, že přibližně 12,28 % se setkalo s pronásledováním ze strany partnera.

Tabulka 33 Výsledky odpovědí na otázku stalkingu

	Počet odpovědí	Podíl na celku (v %)	Z toho			
			Počet odpovědí žen	Podíl (v %)	Počet odpovědí mužů	Podíl (v %)
ano	28	12,28	14	12,84	14	11,76
nevím	11	4,82	2	1,83	9	7,56
ne	189	82,89	93	85,32	96	80,67
celkem	228	100,00	109	100,00	119	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 31 Vyhodnocení aspektu pronásledování partnerem
Zdroj: vlastní zpracování

5.2.32 Vyhodnocení odpovědí na otázku 32

„Domníváte se, že si někdy oběti domácího násilí mohou za své napadení (provokováním)?“

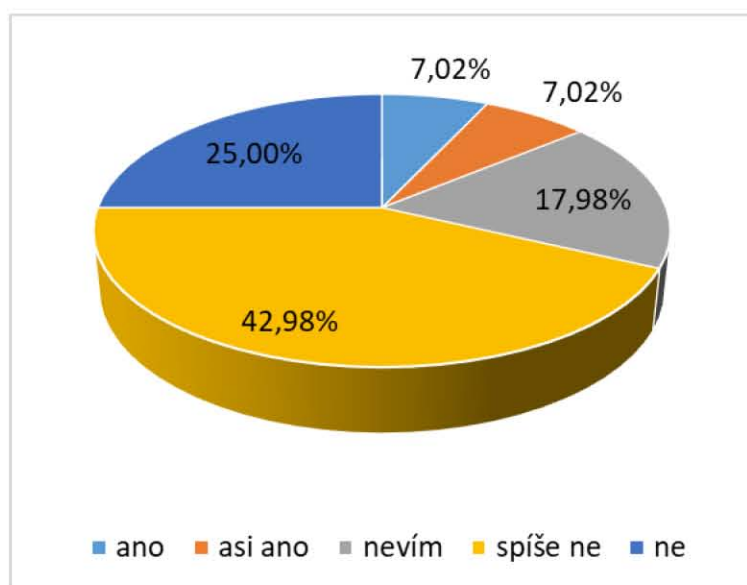
Výsledky odpovědí na tuto otázku jsou uvedeny v tabulce 34 a na obrázku 32. Jak je z nich patrné, 14,04 % respondentů se domnívá, že si někdy oběti domácího násilí své napadení způsobí provokováním. Naopak 67,98 % respondentů se domnívá, že nikoliv. Z hlediska pohlaví 9,17 % žen (oproti 18,49 % mužů) se domnívá, že si oběti domácího násilí za své napadení mohou provokováním. Naopak 70,64 % žen (oproti 65,55 % mužů) se nedomnívá, že si oběti domácího násilí mohou za své napadení tím, že ho vyprovokují. Obecně lze konstatovat, že se respondenti nedomnívají, že by si oběti domácího násilí si za své napadení mohly samy provokováním agresora.

Tabulka 34 Výsledky odpovědí, zda si oběti mohou za své napadení provokováním

	Počet odpovědí	Podíl na celku (v %)	Z toho			
			Počet odpovědí žen	Podíl (v %)	Počet odpovědí mužů	Podíl (v %)
ano	16	7,02	7	6,42	9	7,56
asi ano	16	7,02	3	2,75	13	10,92
nevím	41	17,98	22	20,18	19	15,97
spíše ne	98	42,98	45	41,28	53	44,54
ne	57	25,00	32	29,36	25	21,01
celkem	228	100,00	109	100,00	119	100,00

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 32 vyhodnocení aspektu napadení oběti domácího násilí na základě provokování

Zdroj: vlastní zpracování

5.3 Vyhodnocení výzkumných hypotéz

Hypotéza č. 1

„Respondenti dokáží rozpoznat příznaky domácího násilí“

Z provedeného empirického šetření lze dovozovat, že hypotézu č. 1 lze pokládat za prokázanou. K ověření této hypotézy je využito odpovědí na otázky 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 a 11.

Jak je patrné z odpovědí na otázku 2, všichni respondenti souhlasí s tím, že domácí násilí může mít negativní vliv na duševní vývoj dítěte, přičemž podíl mužů i žen zde byl přibližně stejný. Respondenti tak zcela jednoznačně považují domácí násilí, které se odehrává před dětmi, za škodlivý faktor pro jejich další duševní

vývoj. U odpovědi na otázku 3 pak 99 % respondentů souhlasilo s tím, že projevem domácího násilí je fyzické napadání, jako je strkání, políčkování (hovorově nazývané „fackování“), bytí, kopání atd. Respondenti zcela jednoznačně fyzické útoky považují za projev domácího násilí. U odpovědi na otázku 4, zda projevem domácího násilí jsou verbální útoky jako jsou nadávky, zesměšňování, výhrůžky atd., uvedlo 94,30 % respondentů, že takové jednání považuje za projev domácího násilí. U odpovědi je podíl žen, které toto jednání vnímají jako projev domácího násilí, vyšší o 14,42 %. Pravděpodobně proto, že ženami je verbální hrubé, nepřátelské chování spíše vnímáno jako útok; muži jej mohou vnímat „jen jako výměnu názorů“.

U otázky 5 uvedlo 69,74 % respondentů, že domácí násilí se projevuje též ve finanční rovině neposkytnutím nebo zabavením peněz anebo zákazem utrácení. Podíl žen, které s tímto tvrzením souhlasí, je o 7,82 % vyšší, než je tomu u mužů. Je to pravděpodobně podmíněno tím, že ženy zejména v době těhotenství či výchovy dětí jsou více závislé na financích poskytovaných druhým partnerem, proto tuto otázku vnímají citlivěji. Z odpovědi na otázku 6, zda se projevuje domácí násilí sexuálně (vynucováním sexu či znásilněním), je patrné, že 84,21 % respondentů považuje toto jednání za projev domácího násilí. Z hlediska pohlaví s tímto tvrzením souhlasí s převahou ženy (o 19,71 %), což může být způsobeno jejich negativními zkušenostmi se *sexualizovaným násilím*.

U otázky 7, zda se domácí násilí projevuje psychicky, jako např. depresemi, nespavostí, strachem či jinými psychickými problémy, uvedlo 89,04 % respondentů, že tyto projevy vnímá jako následek domácího násilí. Psychické projevy jsou tedy považovány za následek domácího násilí, přičemž ženy v tomto názoru převažují o 15,74 %. Lze se domnívat, že u žen se více obráží domácí násilí na duševní zdraví. U otázky 8 odpovědělo 88,60 % respondentů, že se domnívá, že domácí násilí se projevuje omezováním druhé osoby v jejím pohybu nebo jejím sledováním. Ženy u této odpovědi o 16,58 % převažují, což může být dáno tím, že mají v této oblasti více negativních zkušeností.

U odpovědi na otázku 9, zda se domácí násilí projevuje týráním seniorů nebo zanedbáváním péče o ně, vyslovilo souhlas 92,98 % respondentů; podíl žen byl o 2,9 % vyšší. Z odpovědi je zřejmé, že respondenti vnímají toto jednání jako domácí násilí. U otázky 10 uvedlo 91,23 % respondentů, že týrání zdravotně nebo mentálně postižených osob nebo zanedbávání péče o ně vnímají jako domácí násilí. U této odpovědi však podíl žen oproti mužům byl o 6,05 % nižší. U otázky 11, zda

se domácí násilí projevuje nebezpečným pronásledováním pachatelem, uvedlo 72,81 % respondentů, že vnímají nebezpečné pronásledování (stalking) jako projev domácího násilí, přičemž podíl žen oproti mužům byl o 4,64 % vyšší. Je tedy patrné, že respondenti převážně považují nebezpečné pronásledování za projev domácího násilí.

Z celkového vyhodnocení odpovědí tak vyplývá, že většina respondentů jednotlivé skutky uváděné v otázkách vnímá jako projev domácího násilí, tj. dokáže je jako projev domácího násilí vyhodnotit. Uvědomění si, že určité jednání není běžným „normálním“ chováním, je prvním krokem k tomu, aby oběť sama či její okolí začali vnímat vzniklý problém. Teprve poté, co je okolí oběti či oběť sama schopna problém začít vnímat, může jej vyhodnotit a začít podnikat kroky k jeho řešení. Na základě výše uváděných zjištění lze proto hypotézu č. 1 potvrdit.

Hypotéza č. 2

Respondenti jsou přesvědčeni o účinnosti nástrojů používaných pro řešení domácího násilí.

Z provedeného empirického šetření lze dovozovat, že hypotézu č. 2 lze pokládat za prokázanou. K prokázání této hypotézy je využito odpovědí na otázky 12, 13, 14, 15, 16 a 17.

U otázky 12 se 78,95 % respondentů domnívá, že krátkodobé vykázaní násilníka z obydlí na dobu 10 dní nepomůže vyřešit domácí násilí. S tímto názorem lze částečně souhlasit, neboť domácí násilí spočívá v psychických charakteristikách násilné osoby. Krátkodobé vykázaní nezmění modus operandi násilníka ani nezlepší narušené sociálně-psychologické vztahy. Avšak v případě akutního ohrožení umožní týrané osobě krátkodobou ochranu, po kterou může začít svoji situaci řešit například hledáním náhradního bydlení nebo ubytování, dále pak vyhledáním sociální nebo psychologické pomoci atd. Vzhledem k tomu, že domácí násilí se opakuje v cyklech, dá se očekávat, že po nějaké době se nebezpečná situace bude opakovat, proto je toto opatření v praxi používané a účinné. Krátkodobé vykázaní umožňuje týrané osobě začít pro svoji situaci hledat východisko bez přítomnosti a přímého tlaku ze strany násilníka. Obdobný výsledek byl evidován i u otázky 13: Zde se 82,02 % respondentů domnívá, že vykázaní násilníka z obydlí na dobu 1 měsíce nepomůže vyřešit domácí násilí. Důvody tohoto názoru respondentů budou nejspíš stejné, jako je uvedeno výše. Přesto i tento nástroj je v praxi účinný a používaný. Z dlouhodobého hlediska problém sice nevyřeší, ale

v krátkodobém horizontu umožní oběti začít svoji situaci měnit k lepšímu. U otázky 14 uvedlo 56,14 % respondentů, že intervenční centra a azylové domy mohou pomoci obětem domácího násilí. Zároveň se však 35,53 % respondentů domnívá, že tyto instituce nepomohou obětem domácího násilí. Z odpovědí je patrné, že přesvědčení respondentů o tomto nástroji není zcela jednoznačné. Důležité však je, že nadpoloviční většina respondentů vnímá tento nástroj jako užitečný.

Z vyhodnocení odpovědí na otázku 15 je patrné, že se 63,16 % respondentů domnívá, že poskytnutí finanční, psychologické nebo právní pomoci může být pro oběti domácího násilí užitečné. Zároveň se však 28,07 % respondentů domnívá, že jim nepomůže. I o prospěšnosti tohoto nástroje je však přesvědčena nadpoloviční většina respondentů. Tento nástroj je v praxi rovněž s oblibou užíván, neboť řada obětí domácího násilí potřebuje po prožitém traumatu pomoc psychologa. Často také oběti potřebují právní pomoc, např. ve formě vyplnění žádosti o rozvod, podání návrhu na předběžné opatření. Mnohé oběti též akutně potřebují finanční podporu, aby mohly zaplatit kauci na pronájem bytu, pořídit vybavení pro dítě atd. U odpovědí na otázku 16, zda může zprostředkování náhradního ubytování nebo bydlení pomoci oběti domácího násilí, je o účinnosti tohoto nástroje přesvědčeno 63,16 % respondentů. Naopak 31,14 % respondentů o účinnosti není přesvědčeno. Důležité však je, že větší část respondentů je o pozitivním přínosu této pomoci přesvědčeno.

U otázky 17 si 50,88 % respondentů myslí, že zprísnění trestů za páchaní domácího násilí by přispělo k omezení jeho výskytu. S tímto názorem lze částečně souhlasit. Výše trestu působí preventivně, neboť některé násilníky by skutečně odradila. Avšak část násilníků jedná v afektu, případně toxické, agresivní jednání je důsledkem narušení jejich psychologické osobnosti. U těchto osob by ani zvýšení trestní sazby nevedlo k podstatnému omezení páchaní domácího násilí, neboť jejich jednání nevychází z racionální úvahy.

Z odpovědí na tyto otázky je patrné, že o účinnosti některých nástrojů používaných při výskytu domácího násilí nejsou všichni respondenti zcela přesvědčeni. Avšak nadpoloviční většina respondentů se domnívá, že tyto nástroje mohou obětem domácího násilí pomoci. Z odpovědí je patrné, že respondenti posuzují a vnímají rozdílnou účinnost jednotlivých nástrojů. Někteří jsou o jejich účinnosti více přesvědčeni, jiní naopak méně. V této části dotazníku respondenti poskytovali nejméně jednoznačné odpovědi. Na základě odpovědí se však lze

domnívat, že většina respondentů je o účinnosti zmiňovaných nástrojů přesvědčena. Proto lze hypotézu č. 2 přijmout.

Hypotéza č. 3

Respondenti jsou ochotni pomoci obětem domácího násilí.

Z provedeného empirického šetření lze dovozovat, že hypotézu č. 3 lze pokládat za prokázanou. K prokázání této hypotézy je využito odpovědí na otázky 18, 19, 20, 21, 22, 23 a 24.

U odpovědí na otázku 18 uvedlo 80,70 % respondentů, že domácí násilí, které by se dělo v jejich okolí, by byli ochotni nahlásit Policii ČR. Z odpovědí je tak patrné, že respondenti jsou přesvědčeni o účinnosti tohoto nástroje a jsou ochotni jej i využít. U odpovědí na otázku 19 uvedlo 70,61 % respondentů, že by domácí násilí, které by se dělo v jejich okolí, nahlásili sociálním pracovníkům. Zde je patrné, že důvěra v sociální pracovníky je o 10,09 % nižší než v policisty. Přesto zde existuje stále vysoký podíl lidí, kteří by tento jev byli ochotni ohlásit, a tím i pomoci obětem domácího násilí. U otázky 20 je jen 42,10 % respondentů ochotno oběti domácího násilí pomoci v případě potřeby finančním darem nebo půjčkou a rovněž 42,11 % uvedlo, že neví. Lidé jsou nedůvěřiví při poskytování finanční pomoci. Pravděpodobně by záleželo na konkrétních okolnostech, které by je skutečně motivovaly, aby finanční dar nebo půjčku poskytli. To naznačuje i vysoký podíl respondentů, kteří uvedli, že neví. U otázky 21 by 50,44 % respondentů v případě potřeby bylo ochotno pomoci oběti domácího násilí poskytnutím ubytování nebo nájmu; 23,25 % respondentů zde uvedlo, že neví. Z odpovědí je patrné, že respondenti jsou ochotni pomáhat, neboť poskytnutí ubytování nebo nájmu je rozhodně ještě více zavazující, než poskytnutí půjčky nebo darování peněz. Na otázku 22 odpovědělo 92,98 % respondentů, že by oběti domácího násilí pomohli radou, kam se v případě potřeby obrátit. Z toho lze dovozovat, že lidé znají alespoň některé nástroje používané při pomoci obětem domácího násilí. Právě poskytnutí rady či nasměrování obětí „správným směrem“ může být rozhodující pro řešení jejich komplikované životní situace. Odborníci či specializovaná centra jim dokáží poskytnout potřebné rady i vhodnou pomoc. U otázky 23 uvedlo 72,81 % respondentů, že by bylo ochotno pomoci oběti domácího násilí se bránit, pokud by viděli, že je napadena. To ukazuje na vysokou ochotu respondentů pomáhat bránit oběť před agresorem. Otázka 24 potvrzuje, že pokud by bylo

potřeba pomoci oběti domácího násilí, 82,02 % respondentů by vědělo, jak jí pomoci. Čili respondenti znají alespoň nějaký způsob, jak lze oběti pomoci.

Z odpovědí na položené otázky je patrné, že respondenti vědí, jak by mohli obětem domácího násilí pomoci, a že jsou i ochotni jim pomáhat. To je důležité zejména proto, že oběť domácího násilí si často sama neví rady, ačkoliv byla-li by v pozici externího pozorovatele své situace, pomoci by si dokázala. Ochota okolí pomáhat obětem domácího násilí je rozhodující proto, aby pomohlo oběti vymanit se z jejího bludného kruhu. Na základě výše uvedených odpovědí lze konstatovat, že lze hypotézu č. 3 přijmout.

Hypotéza č. 4

Hlavní skupinou obětí domácího násilí jsou ženy.

Z provedeného empirického šetření lze dovozovat, že hypotézu č. 4 nelze pokládat za prokázanou. K prokázání této hypotézy je využito odpovědí na otázky 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32 a 1.

Otázka 1 byla použita jako kontrolní, proto byla umístěna na začátku dotazníku. Respondenti v ní měli stanovit pouze pořadí, aniž by posuzovali mezi sebou konkrétní dvě skupiny. Další otázky týkající se porovnání jednotlivých skupin byly uvedeny až na konci dotazníku, aby respondenti „zapomněli“, jak odpovídali u první otázky. Na odpovědích na otázku 1 je zajímavé, že na prvním místě respondenti uváděli jako nejvíce ohroženou skupinu domácím násilím děti a až poté ženy. Toto pořadí bylo zachováno i na druhém místě, kde se navíc ženy dělily o druhé a třetí místo se seniory. Z uvedeného lze usuzovat, že respondenti vnímají děti coby skupinu ještě více ohroženou domácím násilím. Může to být dáno tím, že děti jsou všeobecně považovány za bezbranné. Naopak muži byli vyhodnoceni jako skupina nejméně ohrožená domácím násilím.

U otázky 25 odpovědělo 34,21 % respondentů, že někdy v minulosti bylo obětí domácího násilí. Toto číslo je poměrně vysoké. Rovněž je zarážející, že 27,73 % mužů uvedlo, že bylo obětí domácího násilí. Toto zjištění by mohlo být námětem pro další zkoumání zaměřené na to, v jakých oblastech se muži setkávají s domácím násilím. Zdá se, že tento jev se týká mnohem více mužů, než je všeobecně předpokládáno, neboť muži takovému své negativní zkušenosti obvykle s okolím nesdílí. U otázky 26 uvedlo 38,60 % respondentů, že zná ve svém okolí někoho, kdo byl nebo je obětí domácího násilí. Domácí násilí sice probíhá skrytě, o to je však překvapivější, když se odhalí. Z četnosti odpovědí je patrné, že ačkoli

domácí násilí probíhá většinou vskrytu, je stále aktuálním problémem, který je nutné ve společnosti řešit. U otázky 27 ohledně legislativy udalo 49,12 % respondentů, že neví, a 35,96 % respondentů, že se domnívají, že v ČR neexistuje dostatečná právní úprava řešící domácí násilí. Pouze 14,91 % respondentů se domnívá, že právní úprava je dostatečná. Lze usuzovat, že respondenti necítí dostatečnou oporu v právní úpravě regulující domácí násilí. U otázky 28 odpovědělo 83,33 % respondentů, že se domnívají, že ženy jsou častějšími oběťmi domácího násilí než muži. To potvrdily i odpovědi na otázku 1, kde ženy byly druhé na prvním místě v pořadí / v „žebříčku“ a druhé až třetí na druhém místě. Naopak „muži“ (coby skupina ohrožená domácím násilím) skončili zcela poslední v pořadí. U odpovědi na otázku 29 uvedlo 39,91 % respondentů, že se domnívají, že domácí násilí vůči seniorům je častější než vůči osobám zdravotně postiženým. Avšak 40,79 % respondentů připustilo, že neví. Tyto výsledky potvrzují i odpovědi na otázku 1, kde při stanovování pořadí na prvním místě byly postižené osoby v rámci prvního místa třetí a senioři čtvrtí s rozdílem 17,98 %. Naopak na druhém místě byli senioři v rámci druhého místa na druhé až třetí pozici a postižené osoby na čtvrté pozici s rozdílem 16,23 %. Z uvedeného lze usuzovat, že respondenti nejsou zcela rozhodní při porovnávání těchto dvou kategorií, přičemž se mírně přiklánějí k názoru, že více ohroženou skupinou jsou senioři. U odpovědi na otázku 30 uvedlo 32,45 % respondentů, že domácí násilí vůči ženám je častější než vůči dětem. Opačného názoru bylo 26,75 % respondentů. Srovnání ukazují i výsledky odpovědi na otázku 1, kdy na prvním místě byly sice děti uvedeny coby první a ženy coby druhé, avšak rozdíl činil pouhých 2,20 %. Na druhém místě byly první opět děti a druhé ženy, avšak s rozdílem 12,72 %. Hodnocení odpovědi u otázky 1 vyznívá ve prospěch dětí, naopak hodnocení u otázky 30 ve prospěch žen, přičemž 40,79 % respondentů udalo, že neví. Respondenty jsou tedy obě skupiny (ženy i děti) vnímány jako rizikové, tj. ohrožené domácím násilím. U otázky 31 uvedlo 12,28 % respondentů, že bylo někdy partnerem pronásledováno. Zajímavé je, že podíl žen i mužů je přibližně vyrovnaný. Znamená to, že tento jev se ve stejné míře týká obou pohlaví. U odpovědi na otázku 32 uvedlo 67,98 % respondentů, že se nedomnívá, že oběti domácího násilí si někdy mohou za své napadení provokováním. Většinou si násilník záminku k útoku najde sám, bez ohledu na to, co týraná osoba dělá či nedělá.

Podle respondentů jsou nejčastější skupinou postiženou domácím násilím ženy a děti. Ohledně domácího násilí vůči seniorům a zdravotně postiženým

osobám jsou odhady respondentů vyrovnané. Za nejméně ohroženou skupinu považují respondenti muže. Přitom pronásledování (stalking) se týká mužů i žen ve stejné míře. Na základě výše uvedených odpovědí lze konstatovat, že nelze hypotézu č. 4 přijmout. Všechny informace získané z dotazníků pak lze vyhodnotit tak, že domácí násilí stále představuje závažný patologický společenský fenomén.

6 Závěr

Domácí násilí je fenomén, který se vyskytuje v různých společenských zřízeních i sociálních vrstvách společnosti. Jeho vnímání se v různých společnostech liší. V západní společnosti je vnímán jako negativní jednání a postupně je jeho prevenci i potírání věnována vyšší pozornost. Vyskytuje se v rámci rodinných či partnerských vztahů. Názory na příčiny jeho vzniku se různí.

V diplomové práci je provedeno vymezení pojmů násilí, týrání, týrání svěřené osoby a domácí násilí. Výklad těchto pojmů je zpřesňován judikaturou, která se též v čase vyvíjí. Domácí násilí pak je charakterizováno tak, že se jedná o jakékoliv jednání či opomenutí, které je spáchané v rámci rodiny. Nejedná se tak o násilí vůči třetí straně. Domácí násilí nebo vyhrožování domácím násilím může směřovat proti životu, zdraví, svobodě nebo lidské důstojnosti osoby žijící ve společné domácnosti nebo bytě či domě. Podstatné znaky domácího násilí jsou jeho opakovanost a dlouhodobost, eskalace, neveřejnost a blízkost osob a jasnost jejich rolí. Eskalace domácího násilí je však jen podpůrným znakem jeho vymezení.

V práci jsou též zmíněny organizace, které se v ČR věnují obětem domácího násilí. Dále je vymezena typologie domácího násilí, neboť jeho projevy nemusí být jen fyzické povahy, ale může se projevovat též psychicky, ekonomicky, sociálně, emocionálně a sexuálně. Domácí násilí se vyskytuje v tzv. cyklu domácího násilí a souvisí s ním i chování označované jako naučená bezmocnost. Zde je důležité, když okolí dokáže domácí násilí rozpoznat a jím ohrožené osobě neváhá také pomoci se z toxického vztahu vymanit. Pro domácí násilí je též typické, že k němu dochází v soukromí a skrytě, „za zavřenými dveřmi“. Proto je obtížně odhalitelné a nezdítko může pokračovat i po rozchodu partnerů.

U domácího násilí je důležité mít na paměti, že jeho obětí se může stát kdokoliv a neexistuje jasná predispozice či osobnostní rys typický pro jeho oběti. Obětí domácího násilí tak mohou být stejně ženy, děti, senioři, osoby zdravotně postižené, jakož i muži. Rovněž pachatelé domácího násilí pocházejí z různých sociálních, ekonomických a vzdělanostních skupin. Spouštěčem domácího násilí u nich mohou být rozličné faktory. Charakteristické je ovšem, že pachatel domácího násilí je často přesvědčen o správnosti svého chování nebo jej omlouvá.

V závěru rešeršní části práce je proveden rozbor právní úpravy domácího násilí. Z tohoto rozboru je patrné, že postupně na základě zkušeností vznikala právní úprava regulující tento jev. Rovněž vznikaly instituty na pomoc obětem domácího násilí, kterými jsou například intervenční centra. Postupně se orgány

činné v trestním řízení učí s těmito instituty kooperovat (a využívat vykázání, předběžných opatření atd.), a tím zlepšovat pozici obětí domácího násilí. S rozvojem komunikačních technologií se ve společnosti objevují nové jevy, které jsou spojené s domácím násilím, jako je např. stalking. Na tyto nové jevy krůček po krůčku právní úprava také reaguje. V současné době existuje celá řada palčivých aktuálních změn negativně se dotýkají společnosti, jako je zdražování cen energií, zdražování potravin, inflace atd., které je nutné akutně řešit. Přesto by se nemělo zapomínat ani na problematiku domácího násilí a vláda by měla věnovat pozornost i vypracování akčního plánu prevence a potlačování domácího násilí.

V praktické části práce je provedeno vyhodnocení výsledků dotazníkového šetření. Uváděné výsledky platí pro skupinu respondentů, u které bylo šetření prováděno. Šetření bylo limitováno časem, místem, počtem a složením respondentů. Lze logicky předpokládat, že by mohlo přinést odlišné výsledky, kdyby bylo prováděno po delší dobu, na více místech ČR, na početně vyšší skupině respondentů s jiným věkovým a vzdělanostním složením. Přesto jsou výsledky zevšeobecněny, neboť odráží názory náhodně vybrané skupiny, které ji charakterizují. Šetření se zúčastnilo 228 respondentů, přičemž podíl žen činil 47,81 %. Nejvíce zastoupenou byla věková kategorie 45 – 64 let (43,42 %), následovaná kategorií 25 – 44 let (40,79 %), kategorií do 25 let (11,40 %) a kategorií nad 65 let (4,39 %). Podle vzdělání nejvyšší podíl (49,56 %) připadal na středoškoláky a absolventy VOŠ, 24,12 % mělo vysokoškolské vzdělání, 21,49 % bylo vyučeno a 4,82 % bylo studujících. Dotazník použitý při šetření se skládal ze dvou částí, a to části identifikační, která obsahovala identifikační otázky týkající se věku, pohlaví a vzdělání. Druhá věcná část obsahovala 32 otázek, pomocí kterých byly ověřovány stanovené výzkumné hypotézy.

První výzkumná hypotéza zkoumala, zda respondenti dokáží rozpoznat příznaky domácího násilí. Domácí násilí často probíhá skrytě v domácnostech, „za zavřenými dveřmi“. Právě včasné rozpoznání příznaků domácího násilí páchaného na oběti může pomoci ji identifikovat. Na základě její identifikace je pak možné jí nabídnout nebo zprostředkovat pomoc, neboť oběť domácího násilí si často nedokáže sama pomoci, je se svou situací smířena, cítí se opuštěná a „paralyzovaná“ (neschopna racionálně uvažovat a jednat; někdy může dojít i ke zhoršené schopnosti vnímání a interpretování poskytnutých informací), nebo má strach. Bez vnější pomoci (morální, emocionální, praktické...) není schopna svoji situaci změnit k lepšímu. První výzkumnou hypotézu se zde tedy podařilo prokázat.

Všichni respondenti souhlasili s tím, že domácí násilí má negativní vliv na duševní vývoj dítěte. Respondenti z 99 % domácí násilí vnímají ve formě fyzického napadení a z 94,30 % pak i jako výhrůžky a urážky. Rovněž 69,74 % respondentů domácí násilí vnímá ve finanční rovině spočívající v omezování peněz či zákazu utrácení. Taktéž 84,21 % respondentů vnímá domácí násilí v sexuální oblasti, 89,04 % vnímá i jeho psychické projevy (resp. dopad na psychiku oběti) a 88,60 % rovněž i v rovině omezování osobní svobody. Týrání seniorů považuje za projev domácího násilí 92,98 % respondentů, u zdravotně postižených pak 91,23 %. Nebezpečné pronásledování jako projev domácího násilí vnímá 72,81 % respondentů.

Druhá výzkumná hypotéza zkoumala přesvědčení respondentů o účinnosti nástrojů používaných pro řešení domácího násilí. Právě vhodné nástroje na potlačení domácího násilí se ukazují jako účinná obrana týraných jedinců. Oběti domácího násilí si často nedokáží samy pomoci. Proto potřebují ochranu a pomoc, aby mohly začít svoji bezútěšnou situaci řešit a dostaly se z vlivu násilníka. I tuto výzkumnou hypotézu se podařilo prokázat. Sice 78,95 % respondentů uvedlo, že krátkodobé vykázaní násilníka z obydlí na dobu 10 dní nepomůže domácí násilí vyřešit (obdobně jako vykázaní násilníka na dobu 1 měsíce, kdy tento nástroj nepovažuje za řešení 82,02 % respondentů), přesto zmiňované nástroje alespoň umožní rychlou reakci na vzniklou situaci, ačkoliv její příčiny neodstraní. O užitečnosti intervenčních center a azylových domů je přesvědčeno 56,14 % respondentů. Také 63,16 % respondentů se domnívá, že poskytnutí psychologické nebo právní pomoci může být pro oběti domácího násilí prospěšné. O účinnosti zprostředkování náhradního ubytování nebo bydlení je přesvědčeno 63,16 % respondentů. 50,88 % respondentů se dále domnívá, že zprísňení trestů by vedlo k omezení páchaní domácího násilí. Respondenti se tak přiklánějí k nástrojům, které domácí násilí řeší z dlouhodobé perspektivy. Naopak ke krátkodobým nástrojům řešícím akutní situaci jsou skeptičtí.

Třetí výzkumná hypotéza zkoumala, zda jsou respondenti ochotni pomoci obětem domácího násilí. Jak uvedlo 80,70 % respondentů, domácí násilí, které by se dělo v jejich okolí, by ohlásili Polici ČR. Toto je velmi důležité, neboť jiný výzkum zjistil, že *„Četnost oznamování případů násilí na ženách policii a jiným orgánům je nízká a je třeba ji zvýšit. Jen každá třetí oběť partnerského násilí a každá čtvrtá oběť násilí ze strany jiné osoby, než partnera oznámila poslední závažný případ policii nebo nějakému jinému orgánu. Vyšší četnost oznamování*

*partnerského násilí odráží skutečnost, že ženy často zažijí několik případů zneužívání ze strany partnera, než se rozhodnou jej oznámit, zatímco násilí ze strany jiné osoby, než partnera bývá častěji jednorázový incident.*¹¹⁸

Jen 70,61 % respondentů by věc ohlásilo sociálním pracovníkům. Pouze 42,10 % respondentů by bylo oběti domácího násilí ochotno poskytnout finanční dar nebo půjčku. Ohledně finanční pomoci je ochota respondentů tedy nižší. V případě potřeby by bylo 50,44 % respondentů ochotno poskytnout ubytování nebo nájem. Přitom tato pomoc je více zavazující než poskytnutí finančního daru či půjčky. Radou by bylo ochotno oběti domácího násilí přispět 92,98 % respondentů. V případě fyzického napadení by oběti domácího násilí přispěchalo na pomoc 72,81 % respondentů. Dále 82,02 % respondentů uvedlo, že ví, jak oběti domácího násilí pomoci. Z uvedených odpovědí je zřejmé, že respondenti by byli ochotni oběti domácího násilí pomoci, přičemž míra ochoty se u různých způsobů pomoci mění. Na základě výše uvedeného se tedy i třetí stanovenou výzkumnou hypotézu podařilo prokázat.

Čtvrtá výzkumná hypotéza byla zaměřena na ověření, zda jsou ženy považovány za hlavní oběť domácího násilí. Jak je uvedeno v teoretické části práce, mnohé výzkumy považují ženy za hlavní cíl domácího násilí. Tuto výzkumnou hypotézu se však nepodařilo na základě odpovědí respondentů prokázat. V rámci požadavku na stanovení, v jakém pořadí respondenti vnímají jednotlivé ohrožené skupiny, coby skupinu nejvíce ohroženou domácím násilím uváděli děti. Zde by jistě bylo užitečné dále zkoumat, proč přesně se respondenti domnívají, že děti jsou nejvíce ohrožené. Zda ve svém okolí tento problém vidí, nebo zda tuto odpověď uvádějí na základě vlastních zkušeností z dětství. Ve zkoumání dané problematiky by bylo možné dále pokračovat. V odpovědích na otázku 30 uvedlo 32,45 % respondentů, že domácí násilí je častěji směřováno vůči ženám než vůči dětem, avšak 40,79 % respondentů připustilo, že neví. Nelze tudíž zcela jednoznačně konstatovat, že respondenti vnímají ženy coby nejohroženější skupinu. Lze se tedy domnívat, že děti i ženy patří do skupin ohrožených domácím násilím, kterým je potřeba věnovat zvýšenou pozornost a poskytnout ochranu.

---

¹¹⁸ EUROPEAN UNION AGENCY FOR FUNDAMENTAL RIGHTS: *Násilí na ženách: průzkum napříč EU*. Lucemburk : Úřad pro publikace Evropské unie, 2014, s. 10 – 15, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-2014-vaw-survey-at-a-glance-oct14_cs.pdf, PDF dokument, ISBN 978-92-9236-375-5.

Podle výsledků průzkumů jiných autorů jsou terčem domácího násilí z 95 % právě ženy.¹¹⁹ „Podle výsledků mezinárodních i českých šetření zažívá v ČR domácí násilí ze strany partnera téměř každá třetí žena. Podle výsledků výzkumu Asociace pracovníků intervenčních center ČR z roku 2016 se jako oběť domácího násilí označila více než pětina žen.“¹²⁰ Nelze předpokládat, že by se během několika let ve společnosti poměry výrazně změnily. Je tedy otázkou, co respondenty vedlo k vyšší míře přesvědčení, že skupinou velmi ohroženou domácím násilím představují právě děti. Bez dalšího podrobnějšího zkoumání však nelze najít důvody odpovědí respondentů. Lze spekulovat o tom, že tyto změny mohou být způsobeny například pandemií COVID-19, kdy děti byly z důvodu lockdownu více s rodiči a izolovány od svých vrstevníků, tudíž se mohly stát častějšími oběťmi domácího násilí kvůli „ponorkové nemoci“. Ale obdobné problémy se v době pandemie týkaly i žen.

Ochrana ohrožených dětí před domácím násilím by měla být prioritou, kterou by se zákonodárci měli intenzivně zabývat. Takto postižené dítě si nese s sebou trauma do dalšího života a je náchylnější se stát násilníkem, nebo naopak obětí domácího násilí. Zákon by měl *expressis verbis* zakázat tělesné tresty, ačkoliv autor z vlastní zkušenosti ví, že někdy ve výjimečných případech je i pro milujícího rodiče nadlidským výkonem se udržet a dítě fyzicky neztrestat například lehkým plácnutím po zadečku. Jako pozitivní lze vnímat možnost asistovaného styku dítěte s násilníkem, kterou může soud stanovit v případě násilného rodiče.

Při porovnání žen a mužů se 83,33 % respondentů domnívá, že ženy jsou častějšími terčemi domácího násilí. Společnost Persefona, z.s. však podle vlastních údajů poskytla terapeutickou pomoc obětem domácího násilí v blízkých vztazích v tomto genderovém složení: 57 mužům a 43 ženám.¹²¹ Z tohoto údaje je patrné, že domácí násilí vůči mužům může být vyšší, než jaké je v představách veřejnosti o této problematice. Dále se 39,91 % respondentů domnívá, že senioři jsou více

---

¹¹⁹ NADACE OPEN SOCIETY FUND PRAHA: *Domácího násilí*. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <http://stopnasili.cz/>

¹²⁰ TOPINKA, Daniel: *Domácí násilí z perspektivy aplikovaného výzkumu. Základní fakta a výsledky*. 2016, Dostupné z: <http://www.domaci-nasili.cz/wp-content/uploads/Dom%C3%A1c%C3%AD-n%C3%A1sil%C3%AD-z-perspektivyaplikovan%C3%A9ho-v%C3%BDzkumu.-SocioFactor-2016.pdf>, In: Úřad vlády ČR *Akční plán prevence domácího násilí a genderově podmíněného násilí na léta 2019 – 2022*. Praha, 2019, s. 12, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/dokumenty/AP-DN---grafikaFINAL.pdf>, PDF dokument, 53 s.

¹²¹ PERSEFONA: *O Persefoně : Statistika klientů Persefony, z.s.* on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.persefona.cz/o-nas>.

ohrožení domácím násilím než osoby zdravotně postižené. Zajímavým (negativním) zjištěním je, že 27,73 % respondentů uvedlo, že někdy v minulosti bylo samo obětí domácího násilí, a taktéž 38,60 % respondentů uvedlo, že zná někoho ve svém okolí, kdo byl obětí domácího násilí. Toto jsou podstatně nižší hodnoty, než ke kterým došel jiný výzkum, kde: „67 % žen uvedlo, že ve svém okolí se setkalo s jednou z forem psychického násilí a 60 % s fyzickým násilím“¹²².

Taktéž 12,28 % respondentů v dotazníku uvedlo, že bylo partnerem někdy pronásledováno. Toto je více než dvojnásobek počtu osob, které vyhledávají radu u společnosti Persefona, z.s. poskytující pomoc obětem domácího násilí, kde podíl osob, které zažily stalking, činil jen 5 %.¹²³ Je zřejmé, že domácí násilí je stále aktuální negativní společenský jev, kterému je nutné se věnovat. S tím souvisí i zjištění, kdy 35,96 % respondentů se domnívá, že v ČR neexistuje dostatečná právní úprava problematiky domácího násilí. Z šetření též vyplynulo, že 67,98 % respondentů se domnívá, že oběti domácího násilí si své napadení nezapříčiňují samy např. vyprovokováním násilníka. Tento podíl je cca o 6 % nižší ve srovnání s jiným výzkumem, který zaznamenal, že 26 % jeho respondentů je toho názoru, že za domácí násilí si může alespoň částečně oběť sama, tj. jen 74 % respondentů uvedlo, že oběti domácího násilí si za své napadení nemohou.¹²⁴

Ačkoliv se nepodařilo prokázat všechny stanovené výzkumné hypotézy, lze souhrnně konstatovat, že cíle diplomové práce se podařilo naplnit. Další zkoumání by se mohlo zaměřit na objasnění toho, proč se respondenti domnívají, že děti jsou skupinou nejsilněji ohroženou domácím násilím. K tomu by však bylo nutné využít strukturovaných nebo polostrukturovaných rozhovorů. Rovněž by bylo vhodné další šetření rozšířit o některé věkové kategorie, jako jsou mladí lidé (adolescenti), a naopak senioři. Dále pozornost zaměřit na skupiny ohrožené domácím násilím. Možné by bylo srovnávat názory odborníků z různých profesních skupin, neboť ti problematiku znají dobře z jejich perspektivy. Téma domácího násilí, které již bylo zpracováno v mnoha knihách, člancích a publikacích, nepřestává být aktuální. Ve

---

¹²² IKEA ČESKÁ REPUBLIKA: *Výzkum IKEA: Domácí násilí je v české společnosti zatíženo mnoha stereotypy*. Publ. 14.11.2021, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.ikea.com/cz/cs/newsroom/corporate-news/vyzkum-ikea-domaci-nasili-je-v-ceske-spolecnosti-zatizeno-mnoha-stereotypy-pubd508a147>.

¹²³ PERSEFONA: *O Persefoně : Statistika klientů Persefony, z.s.* on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.persefona.cz/o-nas>.

¹²⁴ IKEA ČESKÁ REPUBLIKA: *Výzkum IKEA: Domácí násilí je v české společnosti zatíženo mnoha stereotypy*. Publ. 14.11.2021, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.ikea.com/cz/cs/newsroom/corporate-news/vyzkum-ikea-domaci-nasili-je-v-ceske-spolecnosti-zatizeno-mnoha-stereotypy-pubd508a147>.

společnosti se nadále vyskytuje a má negativní dopad jak na oběť domácího násilí, tak i na rodinné příslušníky. Taktéž by bylo chvályhodné a užitečné začít provádět osvětu již na úrovni základních škol, aby byly děti schopné jev domácího násilí rozpoznat, věděly, jak mají v případě takovéto situace zareagovat, a nepovažovaly jej za běžné chování. V rámci pomoci obětem domácího násilí by bylo vhodné tuto problematiku více tematizovat v médiích a častěji seznamovat veřejnost s možnostmi řešení, jakož i uvést do širšího povědomí společnosti organizace, které v ČR obětem pomáhají. Omezení výskytu domácího násilí může uchránit zejména děti před psychickými a sociálními problémy v jejich dalším životě. Jak z šetření dále vyplynulo, respondenti nepovažují současnou právní úpravu za dostatečnou. Částečně to může být způsobeno tím, že ji neznají a nemají povědomí o jednotlivých institucích, kterých lze využít. Proto by byla užitečná větší osvěta i v této oblasti.

7 Souhrn

Analýza fenoménu domácího násilí

Podle Ministerstva spravedlnosti USA „*Domácí násilí může spočívat ve fyzickém, sexuálním, emocionálním, ekonomickém, psychickém nebo technologickém jednání či hrozbě nebo v jiných formách nátlakového chování, které ovlivňují druhou osobu v rámci partnerského vztahu.*“

Tato diplomová práce je rozdělena do dvou částí: na teoretickou a praktickou část. Teoretická část je založena na vymezení základních termínů souvisejících s domácím násilím. Dále je v práci popsána základní právní úprava týkající se této problematiky. V praktické části bylo prostřednictvím výběrového šetření zjišťováno povědomí a názory respondentů na domácí násilí. To ukazuje, že respondenti dokáží rozpoznat příznaky domácího násilí. Respondenti rovněž znají prostředky používané při potlačování domácího násilí a vnímají jejich účinnost. Respondenti jsou taktéž ochotni pomáhat obětem domácího násilí. Nepodařilo se však prokázat, že by respondenti vnímali pouze ženy jako skupinu nejvíce ohroženou domácím násilím. Za nejvíce ohroženou skupinu byly označeny současně děti a ženy. Z šetření taktéž vyplynulo, že řada respondentů se již sama setkala s domácím násilím. Dále že část respondentů zná někoho ze svého okolí, kdo byl obětí domácího násilí. Podle názoru respondentů neexistuje v ČR dostatečná právní úprava problematiky domácího násilí. Domácí násilí, jeho prevence i potlačování, je tak stále aktuálním negativním fenoménem, kterému je nutné věnovat pozornost.

Klíčová slova: domácí násilí; oběť domácího násilí; prevence domácího násilí; partnerské násilí; pachatel domácího násilí; domácí násilí vůči ženám, mužům, dětem, seniorům a zdravotně postiženým osobám; azylové domy.

8 Résumé

Analysis of the phenomenon of domestic violence

According to the US Department of Justice (DOJ), „*Domestic violence can be physical, sexual, emotional, economic, psychological, or technological actions or threats of actions or other patterns of coercive behavior that influence another person within an intimate partner relationship.*“¹²⁵

This diploma thesis is analysing the typology of domestic violence and different signs of violence or abuse. The thesis is divided into two main sections: a theoretical one and a practical one. The theoretical part is based on relevant literary sources with the aim to describe different types of domestic violence, to describe some typical patterns and behaviour of aggressors and their victims, to check the relevant Czech legislation in force, make an overview of aid organisations and public assistance available for victims. The aim of the practical part of this thesis is to summarise the results of the data analysis regarding awareness of domestic violence, of different signs of violence and abuse, perception of this issue in the Czech society and willingness to help the victims.

Key words: domestic violence; victim of domestic violence; prevention of domestic violence; toxic relationships; domestic violence against women, men, children, senior citizen or people with disabilities/ impairments; social services / public assistance.

---

¹²⁵ US Department of Justice: *Domestic Violence*. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.justice.gov/ovw/domestic-violence>, HTML dokument.

9 Přehled pramenů

- [1] ACORUS: *Domácí násilí – Definice domácího násilí*. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <http://www.acorus.cz/cz/domaci-nasili/info-domacim-nasili.html>.
- [2] BAŠTECKÁ, Bohumila et al.: *Psychologická encyklopedie : aplikovaná praxe*. Praha : Portál, 2009, 515 s., ISBN 978-807-3674-700.
- [3] BÍLÝ KRUH BEZPEČÍ: *Domácí násilí – Co je domácí násilí*. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.domacinasili.cz/co-je-domaci-nasili/>.
- [4] BURIÁNEK, Jiří et al. (editoři): *Domácí násilí – násilí na mužích a seniorech*. Praha, Kroměříž : Triton, 2006, 108 s., ISBN 80-7254-914-6.
- [5] CONWAYOVÁ, L., Hellen: *Domácí násilí : Příručka pro současné i potencionální oběti se zákonem č. 135/2006 Sb. platným od 1. ledna 2007*. Praha : Albatros, 2007, 158 s., ISBN 978-80-00-01550-7.
- [6] ČÍRTKOVÁ, Ludmila et al.: *Pomoc obětem (a svědkům) trestných činů : Příručka pro pomáhající profese*. Praha : Grada Publishing, 2007, ISBN 978-80-247-2014-2, 191 s.
- [7] ČÍRTKOVÁ, Ludmila: *Moderní psychologie pro právníky*. Praha : Grada Publishing, 2008, 160 s., ISBN 978-80-247-2207-8.
- [8] ČUHELOVÁ, Kateřina: *Předběžná opatření ve věcech ochrany proti domácímu násilí*. 2. vydání, Praha : Wolters Kluwer ČR, 2019, 138 s. ISBN 978-80-7598-878-0.
- [9] DIAKONIE ČESKOBRATRSKÉ CÍRKVE EVANGELICKÉ: *Výběr služby podle cílové skupiny*. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.diakonie.cz/sluzby/sluzby-podle-cilove-skupiny/>.
- [10] DUFKOVÁ, Ivana a ZLÁMAL, Jiří: *Domácí násilí se zaměřením na problematiku oběti*. Praha : Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Praze, 2005, 132 s., ISBN 80-239-5686-8, [online], cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.digitalniknihovna.cz/mzk/view/uuid:e157bee0-5c3e-11e5-bc53-005056827e52?page=uuid:7db2c9e0-7299-11e5-a2d8-005056825209>.
- [11] DURDÍK, Tomáš: *Nová legislativa v ČR v oblasti domácího násilí – úloha policie, justice a intervenčních center*. In: *Domáce násilie – nová prax a nová legislativa v Európe*. Zborník príspevkov z medzinárodnej konferencie konanej v dňoch 15. – 16. októbra 2007, Bratislava : Bratislavská vysoká škola práva, 2008, 127 s., ISBN 978-80-88-931-96-6, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://adoc.pub/domace-nasilie-nova-prax-a-nova-legislativa-v-europe.html>.
- [12] DURDÍK, Tomáš: *Problematika domácího násilí a nebezpečného pronásledování z pohledu trestního práva*. Přednáška uskutečněná dne 05.04.2019, Plzeň : Právnická fakulta ZČU, 2019.
- [13] ÉLEKTRA: *Služby*. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: http://centrumelektra.cz/?page_id=31.
- [14] EUROPEAN UNION AGENCY FOR FUNDAMENTAL RIGHTS: *Násilí na ženách: průzkum napříč EU*. Lucemburk : Úřad pro publikace Evropské unie, 2014, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-2014-vaw-survey-at-a-glance-oct14_cs.pdf, PDF dokument, 48 s., ISBN 978-92-9236-375-5.
- [15] HAŠKOVCOVÁ, Helena: *Manuálek o násilí*. Brno : Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotních oborů v Brně, 2004, 83 s., ISBN 80-7013-397-X.

- [16] HUŇKOVÁ, Markéta a VOŇKOVÁ, Jiřina: *Domáci násilí v ČR z pohledu práva : Efektivnost právních norem v ČR posuzovaná vzhledem k cíli ochrany společnosti před násilím*. Stráž pod Ralskem : Justiční akademie ČR. 2004, 248 s., ISBN 80-239-6230-2.
- [17] CHARITA ČESKÉ REPUBLIKY: *Doma*. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.charita.cz/jak-pomahame/doma/>.
- [18] IKEA ČESKÁ REPUBLIKA: *Výzkum IKEA: Domáci násilí je v české společnosti zatíženo mnoha stereotypy*. Publ. 14.11.2021, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.ikea.com/cz/cs/newsroom/corporate-news/vyzkum-ikea-domaci-nasili-je-v-ceske-spolecnosti-zatizeno-mnoha-stereotypy-pubd508a147>.
- [19] IN IUSTITIA: *Poradna Justýna*. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://in-ius.cz/poradna/>.
- [20] JELÍNEK, Jiří et al.: *Trestní právo hmotné : Obecná část, zvláštní část*. 3. přepracované vydání, Praha : Leges, 2013, 968 s., ISBN 978-80-87576-64-9.
- [21] KONRÁD, Zdeněk a BANGO, Dezider: *Metodika vyšetřování trestných činů souvisejících s domácím násilím*. Praha : Vydavatelství Policejní akademie ČR, 2007, 60 s., ISBN 978-80-7251-241-6.
- [22] KOTKOVÁ, Matrina (Ed.): *Domáci násilí v kontextu rodiny a práce*. Brno : Spondea, 2014, 128 s., ISBN 978-80-260-7191-4.
- [23] KRÁLÍČKOVÁ, Zdeňka et al.: *Právo proti domácímu násilí*. Praha : C.H. Beck, 2011, 139 s., ISBN 978-80-7400-381-3.
- [24] LA STRADA ČESKÁ REPUBLIKA: *Hledám pomoc*. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.strada.cz/hledam-pomoc/>.
- [25] MAGDALENIUM: *Úvod : Bezpečná cesta Vaší složitou situací*. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.magdalenium.cz/>.
- [26] MARVÁNOVÁ – VARGOVÁ, Bronislava et al.: *Partnerské násilí*. Praha : Linde, 2008, s. 159., ISBN 978-808-6131-76-4.
- [27] MATES, Pavel: *Policejní vykazání*. Právní rozhledy, 2019, č. 17, s. 592 – 595. In [beck-online]. cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.
- [28] MATOUŠEK, Oldřich et al.: *Encyklopedie sociální práce*. Praha : Portál, 2013, 570 s., ISBN 978-80-262-0366-7.
- [29] MATOUŠEK, Oldřich et al.: *Sociální práce v praxi : Specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. Praha : Portál, 2005, 352 s., ISBN 80-7367-002-X.
- [30] NADACE OPEN SOCIETY FUND PRAHA: *03 Charakteristika oběti domácího násilí a důsledky domácího násilí na zdraví a prožívání oběti*. on-line, cit. 13.05.2022, 8 s., dostupné <http://stopnasili.cz/wp-content/uploads/2016/03/03-Ob%C4%9B%C5%A5-a-dynamika-n%C3%A1siln%C3%A9ho-vztahu.pdf>, PDF dokument.
- [31] NAVARRO, Joe a POYNTER, Toni, Sciarra: *Nebezpečné osobnosti : Jak je odhalit a chránit se před nimi*. Praha : Grada Publishing, 2015, 208 s., ISBN 978-80-247-5487-1.
- [32] PATERNOSTER, Raymond: *How Much Do We Really Know about Criminal Deterrence*. Journal of Criminal Law and Criminology, 2010, svaz. 100, čís. 3, s. 765 – 823, USA : Northwestern University, School of Law, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://scholarlycommons.law.northwestern.edu/cgi/viewcontent.cgi?referer=https://scholar.google.de/&httpsredir=1&article=7363&context=jclc>, PDF dokument.

- [33] PERSEFONA: *Co si představit pod pojmem domácí násilí*. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.persefona.cz/co-si-predstavit-pod-pojmem-domaci-nasili>.
- [34] PERSEFONA: *O Persefoně : Statistika klientů Persefony, z.s.* on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.persefona.cz/o-nas>.
- [35] POD SVÍCNEM: *Hlavní stránka*. on-line, cit. 28.06.2022, dostupné z: https://www.facebook.com/iniciativapodsvicnem/?ref=page_internal.
- [36] PROFEM: *Domáci násilí*. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.profem.cz/cs/s-cim-pomahame/domaci-nasili>.
- [37] ROSA centrum pro ženy: *Co je domácí násilí*. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.rosacentrum.cz/informace-pro-zeny/co-je-domaci-nasili/>.
- [38] SPONDEA: *Domáci násilí*. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.spondea.cz/portfolio/cz/domaci-nasili>.
- [39] SPURNÝ, Joža: *Psychologie násilí*. Praha : Eurounion, 1996, 134 s., ISBN 80-8585-30-4.
- [40] STOLZENBERG, Lisa et al.: *“Three Strikes and You’re Out” : The Impact of California’s New Mandatory Sentencing Law on Serious Crime Rates*. *Crime & Delinquency*, svaz. 43, čís. 4, s. 457 – 469, 1997, DOI: 10.1177/0011128797043004004.
- [41] STRÍLKOVÁ, Patricie a FRYŠTÁK Marek: *Vykázání jako prostředek ochrany před domácím násilím*. Brno: (Právo) Key Publishing, s.r.o., 2009, 91 s., ISBN 978-80-7418-020-0.
- [42] SZCZEPANIKOVÁ, Alice et al.: *Jak jednat v případech domácího násilí? : Praktická doporučení pro příslušníky / příslušnice Policie ČR*. Brno : Liga lidských práv. 2004, 24 s., ISBN 80-239-2207-6.
- [43] ŠÁMAL, Pavel et al.: *Trestní zákoník II. díl : Komentář Zvláštní část § 140 – 421*. 2. vydání, Praha : C.H. Beck, 2012, 3 632 s., ISBN: 978-80-7400-428-5.
- [44] ŠEVČÍK, Drahomír et al.: *Domáci násilí : Kontext, dynamika a intervence*. Praha : Portál, 2011, 208 s., ISBN 978-80-7367-690-2.
- [45] TOPINKA, Daniel: *Domáci násilí z perspektivy aplikovaného výzkumu. Základní fakta a výsledky*. 2016, Dostupné z: <http://www.domaci-nasili.cz/wp-content/uploads/Dom%C3%A1c%C3%AD-n%C3%A1sil%C3%AD-z-perspektivyaplikovan%C3%A9ho-v%C3%BDzkumu.-SocioFactor-2016..pdf>, In: Úřad vlády ČR Akční plán prevence domácího násilí a genderově podmíněného násilí na léta 2019 – 2022. Praha, 2019, 53 s., on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/dokumenty/AP-DN---grafikaFINAL.pdf>, PDF dokument.
- [46] US Department of Justice: *Domestic Violence*. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.justice.gov/ovw/domestic-violence>, HTML dokument.
- [47] Úřad vlády ČR *Akční plán prevence domácího násilí a genderově podmíněného násilí na léta 2019 – 2022*. Praha, 2019, 53 s., on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/dokumenty/AP-DN---grafikaFINAL.pdf>, PDF dokument.
- [48] Usnesení (Rt) Nejvyšší soud ČR – senát ze dne 27.05.2010 sp. zn. 6 Tdo 452/2010 In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

- [49] Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15.12.2011, sp. zn. 6 Tdo 1510/2011, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: https://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/4439E93EC27CB2AEC1257A4E00657A4E?openDocument&Highlight=0.
- [50] Usnesení (Re) Krajský soud v Hradci Králové ze dne 07.08.2012 sp. zn. 19Co 372/2012 In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer, cit. 13.05.2022, Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.
- [51] Usnesení (Rt) Nejvyšší soud ČR – senát ze dne 19.12.2012 sp. zn. 8 Tdo 1459/2012 In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.
- [52] Usnesení (Rt) Nejvyšší soud ČR – senát ze dne 17.12.2013 sp. zn. 4 Tdo 1219/2013 In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19.09.2012, sp.zn 7 Tdo 1072/2012, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.
- [53] Usnesení (Rt) Nejvyšší soud ČR – senát ze dne 10.09.2014 sp. zn. 8 Tdo 957/2014 In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.
- [54] Usnesení (Rt) Nejvyšší soud ČR – senát ze dne 30.11.2016 sp. zn. 8 Tdo 1561/2016 In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.
- [55] Usnesení (Rt) Nejvyšší soud ČR – senát ze dne 29.03.2017 sp. zn. 3 Tdo 283/2017 In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.
- [56] Usnesení (Rt) Nejvyšší soud ČR – senát ze dne 12.04.2017 sp. zn. 8 Tdo 224/2017 In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.
- [57] Usnesení (Rt) Nejvyšší soud ČR – senát ze dne 02.08.2017 sp. zn. 3 Tdo 746/2017 In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.
- [58] Usnesení (Rt) Nejvyšší soud ČR – senát ze dne 31.08.2017 sp. zn. 7 Tdo 918/2017 In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.
- [59] Usnesení (Re) Okresní soud Zlín ze dne 20.09.2020 sp. zn. 41 Nc 101/2020 In [Systém ASPI]. Wolters Kluwer, cit. 13.05.2022, Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.
- [60] VÁGNEROVÁ, Marie: *Psychopatologie pro pomáhající profese*. 3. vydání, Praha : Portál, 2004, ISBN 80-7178-802-3. 870 s.
- [61] Vláda ČR: Důvodová zpráva k zákonu č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím, č. 135/2006 Dz, In [beck-online], on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.beck-online.cz>.
- [62] VOŇKOVÁ, Jiřina a SPOUSTOVÁ, Ivana: Domácí násilí z pohledu žen a dětí : právní stav k 1. 1. 2016, Třetí přepracované vydání, Praha : profEm, 253 s., ISBN 978-80-904564-5-7.
- [63] WALKER, E., Lenore: *The Battered Woman*. New York : Harper Collins, 2009, 288 s., ISBN 0-06-195204-4, In: NADACE OPEN SOCIETY FUND PRAHA: *03 Charakteristika oběti domácího násilí a důsledky domácího násilí na zdraví a prožívání oběti*. 8 s., on-line, cit. 13.05.2022, dostupné <http://stopnasili.cz/wp-content/uploads/2016/03/03-Ob%C4%9B%C5%A5-a-dynamika-n%C3%A1siln%C3%A9ho-vztahu.pdf>, PDF dokument.
- [64] WIKIPEDIA: *Gender pay gap*. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Gender_pay_gap, HTML dokument.

- [65] WIKIPEDIA: *Gaslighting*. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Gaslighting>, HTML dokument.
- [66] WIKIPEDIA: *Care work*. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Care_work, HTML dokument.
- [67] WIKIPEDIA.ORG *CAWI*. on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/CAWI>, HTML dokument.
- [68] Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-141>.
- [69] Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-359>.
- [70] Zákon č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-135>.
- [71] Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-108>.
- [72] Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>.
- [73] Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>.
- [74] Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>.
- [75] Zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů (zákon o obětech trestných činů), on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-45>.
- [76] Zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>.
- [77] Zákon č. 48/2016 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, on-line, cit. 13.05.2022, dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-48>.

10 Seznam obrázků a tabulek

Seznam obrázků

Obrázek 1 Zastoupení respondentů podle věkové kategorie a pohlaví.....	48
Obrázek 2 Zastoupení respondentů podle dosaženého vzdělání a pohlaví.....	49
Obrázek 3 Počty odpovědí a pořadí ohrožení jednotlivých skupin domácím násilím	51
Obrázek 4 Vyhodnocení odpovědí verbálních projevů domácího násilí	54
Obrázek 5 Vyhodnocení odpovědí finančních aspektů domácího násilí	56
Obrázek 6 Vyhodnocení sexuálních aspektů domácího násilí.....	57
Obrázek 7 Vyhodnocení psychických aspektů domácího násilí.....	58
Obrázek 8 Vyhodnocení aspektu omezování svobody pohybu a sledování v rámci domácího násilí.....	59
Obrázek 9 Vyhodnocení aspektu týrání a zanedbávání péče o seniory	61
Obrázek 10 Vyhodnocení aspektu týrání a zanedbávání péče o zdravotně postižené osoby	62
Obrázek 11 Vyhodnocení aspektu stalkingu.....	63
Obrázek 12 Vyhodnocení aspektu vykázaní násilníka z obydlí na 10 dní.....	65
Obrázek 13 Vyhodnocení aspektu vykázaní násilníka na dobu 1 měsíce z obydlí.....	66
Obrázek 14 Vyhodnocení aspektu pomoci obětem domácího násilí v intervenčních centrech.....	67
Obrázek 15 Vyhodnocení aspektu poskytnutí finanční, psychologické nebo právní pomoci obětem násilí	68
Obrázek 16 Vyhodnocení aspektu zprostředkování náhradního ubytování nebo bydlení	69
Obrázek 17 Vyhodnocení aspektu zprísňení trestů.....	71
Obrázek 18 Vyhodnocení aspektu ohlášení domácího násilí Policii ČR.....	72
Obrázek 19 Vyhodnocení aspektu ohlášení domácího násilí sociálním pracovníkům	73
Obrázek 20 Vyhodnocení aspektu ochoty poskytnout finanční dar nebo půjčku.....	74
Obrázek 21 Vyhodnocení aspektu ochoty poskytnutí ubytování nebo nájmu.....	75
Obrázek 22 Vyhodnocení aspektu poskytnutí rady, kam se obrátit o pomoc.....	76
Obrázek 23 Vyhodnocení aspektu ochoty bránit oběť při jejím fyzickém napadení.....	77
Obrázek 24 Vyhodnocení aspektu povědomí o možnostech pomoci obětem domácího násilí.....	78
Obrázek 25 Vyhodnocení aspektu oběti domácího násilí.....	80
Obrázek 26 Vyhodnocení aspektu znalosti oběti domácího násilí	81
Obrázek 27 Vyhodnocení aspektu zákonné úpravy domácího násilí	82
Obrázek 28 Vyhodnocení aspektu četnosti domácího násilí vůči ženám	83
Obrázek 29 Vyhodnocení aspektu četnosti násilí vůči seniorům a zdravotně postiženým	84
Obrázek 30 Vyhodnocení aspektu četnosti domácího násilí vůči dětem v porovnání se ženami.....	86
Obrázek 31 Vyhodnocení aspektu pronásledování partnerem.....	87
Obrázek 32 Vyhodnocení aspektu napadení oběti domácího násilí na základě provokování	88

Seznam tabulek

Tabulka 1: Zastoupení respondentů podle věku a pohlaví.....	48
Tabulka 2 Zastoupení respondentů podle dosaženého vzdělání.....	49
Tabulka 3 Odpovědi respondentů na nejčastější skupinu čelící domácímu násilí.....	51
Tabulka 4 Odpovědi respondentů na negativní vliv na duševní vývoj dítěte.....	53
Tabulka 5 Odpovědi respondentů na otázku projevu domácího násilí fyzickým napadáním.....	53
Tabulka 6 Odpovědi respondentů na otázku týkající se verbálních projevů domácího násilí.....	54
Tabulka 7 Vyhodnocení odpovědí vztahujících se k finančním projevům domácího násilí.....	55
Tabulka 8 Odpovědi respondentů na otázku sexuálních projevů domácího násilí.....	57
Tabulka 9 Odpovědi respondentů na otázku týkající se psychických projevů domácího násilí.....	58
Tabulka 10 Odpovědi na otázku týkající se omezování osobní svobody.....	59
Tabulka 11 Vyhodnocení odpovědí vztahujících se k týrání seniorů a zanedbávání péče o ně.....	60
Tabulka 12 Vyhodnocení odpovědí vztahujících se k týrání zdravotně postižených a zanedbávání jejich péče.....	62
Tabulka 13 Vyhodnocení odpovědí týkajících se nebezpečného pronásledování.....	63
Tabulka 14 Vyhodnocení odpovědí týkajících se vykázaní násilníka z obydlí na 10 dní.....	64
Tabulka 15 Výsledky odpovědí na otázku týkající se institut vykázaní násilníka na dobu 1 měsíce z obydlí.....	66
Tabulka 16 Výsledky odpovědí na otázku pomoci obětem domácího násilí v intervenčních centrech.....	67
Tabulka 17 Výsledky odpovědí na otázku týkající se poskytnutí finanční, psychologické nebo právní pomoci.....	68
Tabulka 18 Výsledky odpovědí, zda může pomoci zprostředkování náhradního ubytování nebo bydlení.....	69
Tabulka 19 Výsledky odpovědí na otázku, zda by zpřísnění trestů vedlo k omezení páchaní domácího násilí.....	70
Tabulka 20 Výsledky odpovědí na otázku týkající se ohlášení domácího násilí na Policii ČR.....	72
Tabulka 21 Výsledky odpovědí na otázku týkající se ohlášení domácího násilí sociálním pracovníkům.....	73
Tabulka 22 Výsledky odpovědí týkající se ochoty poskytnout finanční dar nebo půjčku.....	74
Tabulka 23 Výsledky odpovědí na otázku týkající se poskytnutí ubytování nebo nájmu.....	75
Tabulka 24 Vyhodnocení odpovědí na otázku týkající se poskytnutí rady, kam se obrátit o pomoc.....	76
Tabulka 25 Výsledky odpovědí na otázku týkající se ochoty bránit oběť při jejím fyzickém napadení.....	77
Tabulka 26 Výsledky odpovědí na otázku, zda respondenti vědí, jak pomoci oběti domácího násilí.....	78
Tabulka 27 Výsledky otázky, zda respondent byl obětí domácího násilí.....	79
Tabulka 28 Výsledky odpovědí respondentů, zda znají někoho, kdo byl nebo je obětí domácího násilí.....	80
Tabulka 29 Výsledky odpovědí týkajících se dostatečnosti zákonné úpravy domácího násilí.....	81
Tabulka 30 Výsledky odpovědí na otázku, zda jsou ženy častější oběti domácího násilí.....	83
Tabulka 31 Výsledky odpovědí, zda je domácí násilí vůči seniorům častější než vůči zdravotně postiženým.....	84

Tabulka 32 Výsledky odpovědí, zda je častější domácí násilí vůči dětem než vůči ženám	85
Tabulka 33 Výsledky odpovědí na otázku stalkingu	86
Tabulka 34 Výsledky odpovědí, zda si oběti mohou za své napadení provokováním	88

11 Seznam příloh

Příloha 1 Vzor dotazníku použitého při šetření fenoménu domácího násilí

Dotazník – šetření výskytu domácího násilí

Vyberte si a zaškrtněte jen **jednu** odpověď

Pohlaví: žena muž

Věk (let): do 25 25 – 44 45 – 64 65 a více

Vzdělání: studuji vyučen/a středoškolské nebo VOŠ vysokoškolské

1. Očíslujte od 1 (nejvíce) do 5 (nejméně) podle toho, jak se domníváte, že čelí uvedené skupiny osob nejčastěji domácímu násilí?

tělesně nebo duševně postižení děti muži ženy senioři

2. Domníváte se, že domácí násilí v rodině může mít negativní vliv na duševní vývoj dítěte?

ano spíše ano nevím spíše ne ne

3. Projevuje se domácí násilí fyzickým napadáním (strkání, facky, bití, kopání atd.)?

ano spíše ano nevím spíše ne ne

4. Projevuje se domácí násilí verbálně (nadávkami, zesměšňováním, výhrůzkami, šikanou atd.)?

ano spíše ano nevím spíše ne ne

5. Projevuje se domácí násilí finančně (neposkytnutí, zabavení nebo zákaz utrácení peněz atd.)?

ano spíše ano nevím spíše ne ne

6. Projevuje se domácí násilí sexuálně (např. vynucování sexu, nedobrovolný sex)?

ano spíše ano nevím spíše ne ne

7. Projevuje se domácí násilí psychicky (deprese, nespavost, strach, jiné psychickými problémy atd.)?

ano spíše ano nevím spíše ne ne

8. Projevuje se domácí násilí omezováním v pohybu, kontrolou druhé osoby nebo jejím sledováním?

ano spíše ano nevím spíše ne ne

9. Projevuje se domácí násilí týráním seniorů nebo zanedbáváním péče o ně?

ano spíše ano nevím spíše ne ne

10. Projevuje se domácí násilí týráním zdravotně postižených nebo zanedbáním péče o ně?

ano spíše ano nevím spíše ne ne

11. Projevuje se domácí násilí nebezpečným pronásledováním oběti (stalkingem) pachatelem?

ano spíše ano nevím spíše ne ne

12. Může vykázaní násilníka z obydlí na dobu 10 dní pomoci vyřešit domácí násilí?

ano spíše ano nevím spíše ne ne

13. Může vykázaní násilníka z obydlí na dobu 1 měsíce pomoci vyřešit domácí násilí?

ano spíše ano nevím spíše ne ne

14. Mohou intervenční centra a azylové domy pomoci obětem domácího násilí?

ano spíše ano nevím spíše ne ne

15. Může finanční, psychologická nebo právní pomoc pomoci obětem domácího násilí?
 ano spíše ano nevím spíše ne ne
16. Může zprostředkování náhradního ubytování nebo bydlení pomoci obětem domácího násilí?
 ano spíše ano nevím spíše ne ne
17. Přispělo by zprůsnění trestů za páchaní domácího násilí k omezení jeho výskytu?
 ano spíše ano nevím spíše ne ne
18. Nahlásil/a byste domácí násilí, které by se dělo ve Vašem okolí Policii ČR?
 ano spíše ano nevím spíše ne ne
19. Nahlásil/a byste domácí násilí, které by se dělo ve Vašem okolí sociálním pracovníkům?
 ano spíše ano nevím spíše ne ne
20. Pomohl/a byste v případě potřeby oběti domácího násilí finančním darem nebo půjčkou?
 ano spíše ano nevím spíše ne ne
21. Pomohl/a byste v případě potřeby oběti domácího násilí poskytnutím ubytování nebo nájmu?
 ano spíše ano nevím spíše ne ne
22. Pomohl/a byste oběti domácího násilí v případě potřeby radou, kam se má o pomoc obrátit?
 ano spíše ano nevím spíše ne ne
23. Pomohl/a byste fyzicky bránit oběť domácího násilí, pokud byste viděla, že je napadena?
 ano spíše ano nevím spíše ne ne
24. Pokud by bylo potřeba víte, jak byste mohl/a pomoci oběti domácího násilí?
 ano spíše ano nevím spíše ne ne
25. Byl/a jste někdy v minulosti obětí domácího násilí?
 ano nevím ne
26. Znáte někoho ze svého okolí, kdo byl nebo je obětí domácího násilí?
 ano nevím ne
27. Domníváte se, že existuje v ČR dostatečná zákonná úprava řešící domácí násilí?
 ano nevím ne
28. Domníváte se, že se vyskytuje častěji domácí násilí vůči ženám, než vůči mužům?
 ano spíše ano nevím spíše ne ne
29. Domníváte se, že se vyskytuje častěji domácí násilí vůči seniorům než vůči zdravotně postiženým?
 ano spíše ano nevím spíše ne ne
30. Domníváte se, že se vyskytuje častěji domácí násilí vůči dětem než vůči ženám?
 ano spíše ano nevím spíše ne ne
31. Byl/a jste někdy partnerem pronásledován/a (stalking) (pronásledování, SMS, telefonáty)?
 ano nevím ne
32. Domníváte se, že si někdy oběti domácího násilí mohou za své napadení (provokováním)?
 ano spíše ano nevím spíše ne ne